

Ankestyrelsen

Socialstyrelsen

A large white V-shaped line that points downwards, centered on the page.

Taskforce – Handicap analyserapport Egedal Kommune

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf. 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

April 2020

Der kan frit citeres fra rapporten
med angivelse af kilde.

Indhold

1 Indledning	2
Taskforcens samlede vurdering	3
Overordnet præsentation af Egedal Kommune.....	4
2 Politik og strategi	6
Resultater	6
Vurdering og begrundelse	7
3 Faglig ledelse og sparring	12
Resultater	12
Vurdering og begrundelse	13
4 Udredning, vurdering og afgørelse	18
Resultater	18
Vurdering og begrundelse	19
5 Handleplan og bestilling	25
Resultater	25
Vurdering og begrundelse	26
6 Opfølgning på indsatsen	30
Resultater	30
Vurdering og begrundelse	31
7 Helhed og sammenhæng	34
Resultater	34
Vurdering og begrundelse	35
8 Ledelsesinformation og styring.....	40
Resultater	40
Vurdering og begrundelse	41
Bilag 1: Ankestyrelsens juridiske sags gennemgang	44
Bilag 2: VISOs socialfaglige sags gennemgang	93
Bilag 3: Ankestyrelsens juridiske materiale gennemgang.....	99
Bilag 4: Oversigt over kommunens tilsendte materialer.....	109
Bilag 5: Beskrivelse af taskforcen	114

1 Indledning

Denne rapport præsenterer resultaterne af den analyse, som Taskforce – Handicap (herefter betegnet taskforcen) har foretaget af Egedal Kommunes sagsbehandling på børnehandicapområdet. Analysen er en del af samarbejdet mellem taskforcen og Egedal Kommune om et længerevarende analyse- og udviklingsforløb.

Analysen er gennemført i perioden fra september 2019 til april 2020.

Formålet med analysen er at bidrage til læring og udvikling i Egedal Kommune på børnehandicapområdet. Det sker ved at pege på forhold, som taskforcen vurderer, er en styrke ved kommunens praksis, samt forhold, som taskforcen vurderer, er udviklingspunkter i kommunens praksis. På baggrund af analysen, og med udgangspunkt i de identificerede styrker og udviklingspunkter, giver taskforcen en række anbefalinger til, hvad Egedal Kommune med fordel kan sætte fokus på i det fortsatte arbejde med udvikling af området.

Analysen er baseret på forskellige datakilder, som er uddybet i bilag 5 om taskforcen.

De analyser og vurderinger, der er foretaget, koncentrerer sig om syv temaer:

- Politik og strategi
- Faglig ledelse og sparring
- Udredning, vurdering og afgørelse
- Handleplan og bestilling
- Opfølgning
- Helhed og sammenhæng
- Ledelsesinformation og styring.

For hvert af temaerne er det vurderet, hvorvidt der i kommunen er retningslinjer, og om disse er formidlet og kendt blandt de relevante medarbejdere og anvendes i praksis. Yderligere er det vurderet, hvorvidt retningslinjerne er hensigtsmæssige, og om der bliver fulgt op på deres anvendelse og aktualitet. Analysen foretages på baggrund af juridisk, socialfaglig og aktuelt bedste viden på området.

Rapporten beskriver indledende taskforcens samlede vurdering af Egedal Kommunes sagsbehandling på børnehandicapområdet, herunder taskforcens anbefalinger samt en overordnet præsentation af Egedal Kommunes børnehandicapområde. Herefter følger analysen i syv temakapitler, som hver indeholder en præsentation og analyse samt en beskrivelse af styrker og anbefalinger i forhold til kapitlets tema.

Bilagene til rapporten er:

- Bilag 1: Ankestyrelsens juridiske gennemgang
- Bilag 2: VISOs socialfaglige gennemgang
- Bilag 3: Ankestyrelsens juridiske materiale gennemgang
- Bilag 4: Oversigt over kommunens tilsendte materialer
- Bilag 5: Beskrivelse af taskforcen.

Taskforcens samlede vurdering

Overordnet er det taskforcens vurdering, at Egedal Kommune er godt på vej i forhold til at sikre et fælles fagligt grundlag for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. Det fælles faglige grundlag understøttes af kommunens handicappolitik, *Egemodellen - Tæt på tværs* og en række kvalitetsstandarder. Taskforcen anbefaler, at kommunen opdaterer kvalitetsstandarderne og anvender dem mere systematisk i sagsbehandlingen.

Taskforcen vurderer, at kommunen har et godt grundlag for faglig ledelse, sparring og videndeling. Den faglige ledelse kan styrkes yderligere ved at genetablere den eksterne supervision, arbejde mere strategisk med kompetenceudvikling og fremme den fælles læring i forbindelse med afgørelser fra Ankestyrelsen.

Egedal Kommune anvender *Integrated Children's System (ICS)* og har udarbejdet flere redskaber, der understøtter sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. Kommunen har fokus på at sikre et helhedssyn og inddrage barnet, forældrene og relevante fagpersoner i udredningen. Taskforcen anbefaler, at kommunen følger op på, om alle redskaber er korrekte, fyldestgørende og opdaterede. Herudover anbefales det, at kommunen styrker systematikken omkring partshøring, indhentning af oplysninger og angivelse af klagefrister.

Kommunen arbejder hensigtsmæssigt med at inddrage barnet, forældrene og udfører i udarbejdelsen af handleplanen. Taskforcen vurderer, at kommunen med fordel kan styrke den fælles faglige tilgang til arbejdet med handleplaner, herunder formuleringen af mål og formål.

Egedal Kommune har fælles retningslinjer og redskaber, der understøtter opfølgningen for den enkelte borger. Taskforcen vurderer dog, at kommunen kan styrke systematikken i opfølgningen, herunder ved at gøre målene i handleplanerne mere målbare.

Gennem de seneste år har Egedal Kommune styrket samarbejdet på tværs af centre og fagområder. Der er dog fortsat et udviklingspotentiale i forhold til samarbejdet mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet. Taskforcen vurderer, at kommunen har en hensigtsmæssig procedure for overgangen fra barn til voksen, men at kommunen med fordel kan udvikle et fælles overblik over de unge, der forventes at overgå til voksenområdet.

Egedal Kommune indsamler og formidler løbende data om økonomi, aktiviteter og målgrupper til politikere, ledere og medarbejdere. Kommunen kan formidle data om den faglige udvikling mere systematisk og styrke brugen af ledelsesinformation som afsæt for faglig styring og fælles læring på børnehandicapområdet.

Overordnet præsentation af Egedal Kommune

Egedal Kommune er organiseret med en kommunaldirektør og to øvrige direktører med ansvaret for henholdsvis tre og fire centre. Hvert center er ledet af en centerchef.

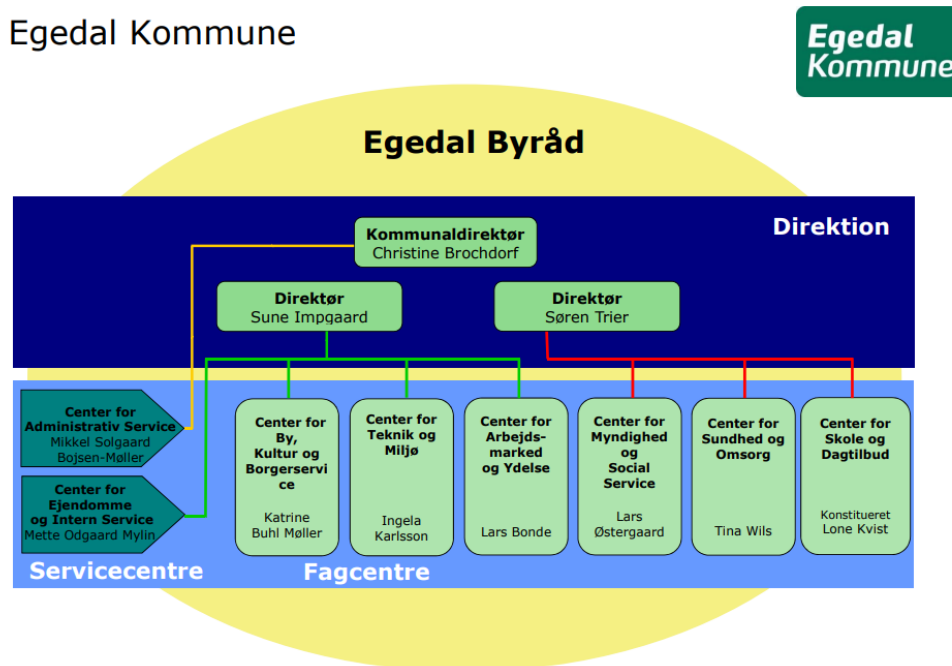
Handicapområdet, som er omdrejningspunktet i denne analyse, er organisatorisk placeret i Center for Myndighed og Social Service. Centeret består af:

- Sekretariat
- Udviklingsteam
- Den socialfaglige myndighed
- Den sundhedsfaglige myndighed
- Socialpsykiatrien
- Børn, unge, familier og handicap
- Bo- og aktivitetstilbud.

Den socialfaglige myndighed på børneområdet er opdelt i et socialt team og et handicapteam. Handicapteamet er delt op i yderligere to faglige teams. Det ene team varetager autismesager, mens det andet varetager øvrige handicapsager.

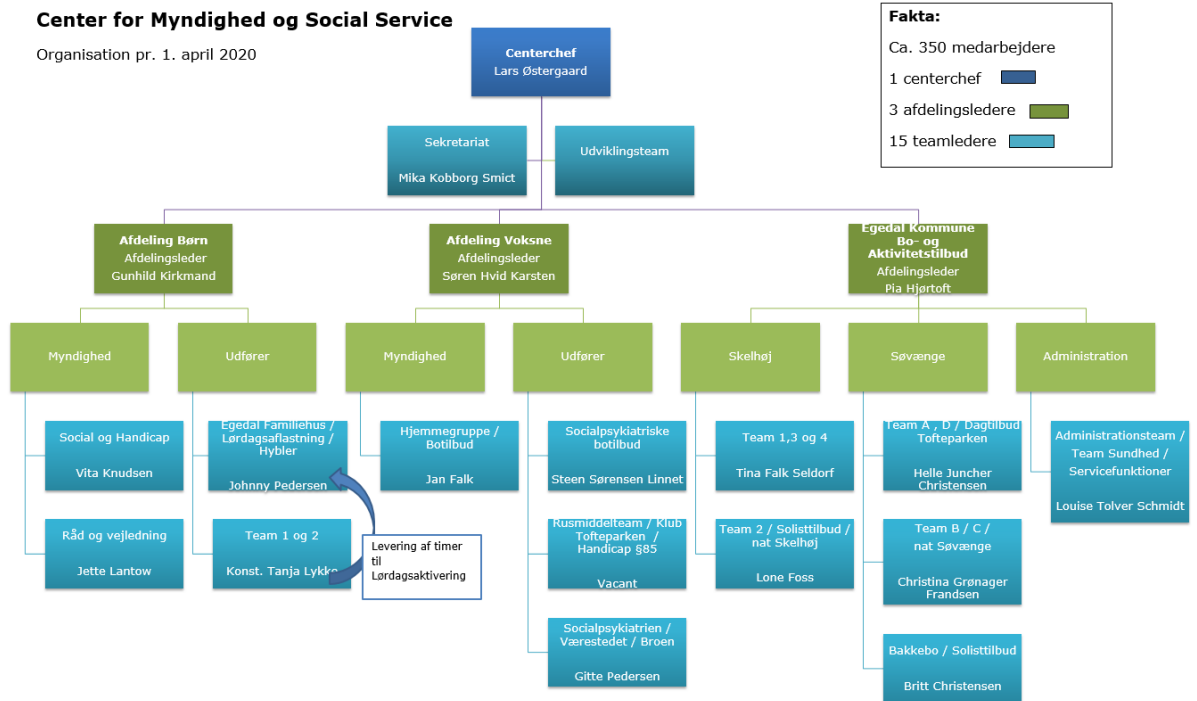
Egedal Kommune benytter betegnelsen *rådgiver* om sagsbehandlere på børnehandicapområdet, hvorfor denne betegnelse anvendes i rapporten.

Figur 1: Organisationsdiagram for Egedal Kommune

Kilde: Egedalkommune.dk, februar 2020

Figur 2: Organisationsdiagram for Center for Myndighed og Social Service

Kilde: Egedal Kommune, marts 2019

2 Politik og strategi

Vurderingskriterier

- **Politik.** Har kommunen udarbejdet en politik på området, beskriver den sammenhæng til relaterede områder, og har politikere og handicapråd været inddraget i udarbejdelsen?
- **Styringsdokumenter.** Er politikken udmøntet i konkrete styringsdokumenter som eksempelvis strategier, handleplaner og kvalitetsstandarder på området, og er disse relevante, lovmedholdelige og opdaterede?
- **Mål.** Er der beskrevet konkrete mål for kommunens arbejde på handicapområdet i politik eller styringsdokumenter, og følges der op på disse mål?

2.1 Taskforcens analyse af Egedal Kommunes politik og strategi

Resultater

Styrker

- **Politik**
  - Egedal Kommune har en handicappolitik, der er udarbejdet med inddragelse af kommunens politikere og handicapråd.
  - Kommunen har specialiseret børnehandicapområdet og sat fokus på indsatsen for børn og unge med autisme.
  - Kommunen har en børne- og ungepolitik, som også gælder for børn og unge med handicap.
- **Styringsdokumenter**
  - Egedal Kommune har med *Egemodellen - Tæt på tværs* sat en fælles retning for udviklingen på handicapområdet.
  - Kommunen har kvalitetsstandarder for handicapkompenserende ydelser på børneområdet.
- **Mål**
  - Egedal Kommune har opstillet mål for kommunens arbejde med udsatte børn og unge og for den styrkede indsats for børn og unge med autisme.

Anbefalinger

- **Styringsdokumenter**
  - Det anbefales, at Egedal Kommune opdaterer kvalitetsstandarderne efter Ankestyrelsens anbefalinger.
  - Kommunen kan med fordel sætte fokus på en mere systematisk anvendelse af kommunens kvalitetsstandarder i sagsbehandlingen.

Vurdering og begrundelse

Kommunens egen vurdering

Kommunen angiver i selvevalueringen, at der i nogen grad er et hensigtsmæssigt styringsgrundlag på børnehandicapområdet.

Taskforcens vurdering og begrundelse

Politik

Taskforcens vurdering

Egedal Kommune har en handicappolitik, der er udarbejdet med inddragelse af kommunens politikere og handicapråd. Handicappolitikken beskriver sammenhængen til relaterede områder, herunder fritidsliv, skoler og dagtilbud samt voksenområdet. Handicappolitikken er ikke opdateret, men stadig gældende.

I forbindelse med udmøntning af handicappolitikken har kommunen gennemført en specialisering af børnehandicapområdet, herunder en styrket indsats over for børn og unge med autisme.

Kommunen har desuden en børne- og ungepolitik, der også gælder for børn og unge med handicap.

Taskforcens begrundelse

Egedal Kommune har fremsendt følgende politikker, der omhandler børn og unge med handicap:

- Handicappolitik
- Børne- og ungepolitik.

Kommunen har desuden offentliggjort budgetaftalerne for 2018 og 2019 på sin hjemmeside, der har relevans for kommunens arbejde på autismeområdet.

Handicappolitik

Egedal Kommune har en politisk vedtaget *Handicappolitik* fra 2013.

Handicappolitikken har til formål at fungere som politisk og administrativt styringsredskab, styrke borgerinddragelsen og skabe øget opmærksomhed på handicapområdet.

Handicappolitikken er bygget op omkring fire temaer:

- Det gode samarbejde
- Familieliv

- Fritidsliv og samfundsdeltagelse
- Uddannelse og beskæftigelse.

For hvert tema er der opstillet en vision og en række initiativer, der skal bidrage til at realisere visionen frem mod 2016.

Børn og unge med handicap er nævnt enkelte steder i handicappolitikken, herunder uddannelse for unge med handicap, inddragelse af børn, unge og deres forældre samt overgangen fra barn til voksen.

Processen for udarbejdelse af handicappolitikken er beskrevet i interviewet med den øverste ledelse og i selve politikken. Der var tale om en omfattende proces med inddragelse af både borgere, politikere, handicaporganisationer, erhvervslivet og civilsamfundet. I interviewet med handicaprådet bekræftes det, at rådet var involveret i udarbejdelsen af handicappolitikken. Handicaprådet ser gerne en lignende proces igen, når handicappolitikken skal opdateres.

Ifølge interviewet med mellemliderne har handicappolitikken stor betydning for sagsbehandlingen. Det skyldes især, at handicappolitikken har bidraget til at skabe et fælles *mindset* blandt medarbejderne.

Det fremgår af interviewet med rådgiverne, at de har et overordnet kendskab til handicappolitikken. Det bemærkes, at de kan genkende politikkens fokus på inddragelse og dialog med borgerne, men at politikken ikke er genstand for dialog mellem lederne og medarbejderne.

Ifølge interviewene med øverste ledelse og handicaprådet fik politikerne og handicaprådet løbende tilbagemeldinger på implementeringen og resultaterne af handicappolitikken i årene 2014-2016, fx på udviklingen i antal foranstaltninger og sagsbehandlingsklager.

Det fremgår af selvevalueringen og interviewene med den øverste ledelse og handicaprådet, at handicappolitikken ikke er opdateret, men fortsat er gældende. Ifølge den øverste ledelse er det politisk besluttet ikke at opdatere handicappolitikken foreløbigt. Beslutningen hænger sammen med indførelsen af *Egemodellen - Tæt på tværs* i 2016, der behandles senere i dette kapitel.

Handicaprådet så gerne, at politikken blev opdateret med nye initiativer, men rådet har forståelse for kommunens beslutning.

Strategisk fokus på børn og unge med autisme

Det fremgår af interviewene med den øverste ledelse og rådgiverne, at der som led i udmøntning af kommunens handicappolitik er sat strategisk fokus på indsatsen for børn og unge med autisme.

Den styrkede indsats indebærer blandt andet, at kommunen har specialiseret børnehandicapområdet, oprettet et særligt autisteteam og udviklet tilbudsviften for målgruppen.

Ifølge interviewene med handicaprådet og interne samarbejdspartner har specialiseringen på børnehandicapområdet styrket rådgivernes viden og højnet kvaliteten i sagsbehandlingen. I borgerinterviewene gives der udtryk for, at specialiseringen har styrket relationen mellem rådgiverne og borgerne.

Børne- og ungepolitik

Egedal Kommune har en politisk godkendt *Børne- og ungepolitik* fra 2018. Ambitionen med politikken er at skabe et fælles værdisæt og sprog for alle medarbejdere og samarbejdspartner, der arbejder med kommunens børn og unge.

Det fremgår, at børne- og ungepolitikken omfatter alle børn og unge i alderen 0-25 år og dækker både det almene og det specialiserede område. Børn og unge med funktionsnedsættelser er ikke nævnt eksplicit i politikken.

Der indgår ikke konkrete initiativer eller mål i børne- og ungepolitikken. Ifølge interviewet med den øverste ledelse er det politisk besluttet, at børne- og ungepolitikken ikke skal være deltaljeret, men i stedet sætte en overordnet retning for området.

Børne- og ungepolitikken nævnes ikke i andre interviews. Det kan indikere, at der enten ikke er kendskab til politikken, eller at den ikke vurderes relevant for arbejdet på børnehandicapområdet.

Styringsdokumenter

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at der er sammenhæng mellem Egedal Kommunes politikker og styringsdokumenter. *Tæt på tværs* konkretiser handicappolitikken og er retningsgivende for kommunens arbejde på børnehandicapområdet.

Egedal Kommune har en række kvalitetsstandarder for handicapkompenserende ydelser på børneområdet. Taskforcen vurderer, at kvalitetsstandarderne er kendte, men at de i mindre grad anvendes systematisk i sagsbehandlingen.

Den juridiske gennemgang viser, at der er udfordringer i enkelte kvalitetsstandarder.

Taskforcens begrundelse

Taskforcen har fået tilsendt følgende styringsdokument for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet:

- Hvad er Egemodellen – Tæt på tværs?

På Egedal Kommunes hjemmeside er desuden offentliggjort en række kvalitetsstandarder for handicapkompenserende ydelser på børneområdet og et budgetnotat for 2019-2020, som er relevante for analysen af kommunens styring af børnehandicapområdet.

Tæt på tværs

Egedal Kommune har i perioden 2016 - 2019 udviklet og implementeret den såkaldte Sveriges-model under navnet *Egemodellen - Tæt på tværs*. Modellen omfatter både socialområdet for børn og voksne.

Tæt på tværs indeholder fem dogmer, der skal fungere som retningslinjer for kommunens arbejde på området: Tidlig forebyggende indsats, hverdagsliv, netværk, tværfagligt samarbejde og effektiv indsats.

På børneområdet er formålet med *Tæt på tværs* at omlægge indsatsen, så udsatte børn og unge får en mere målrettet og helhedsorienteret indsats. Omlægningen omfatter:

- Tæt og hyppig opfølgning
- Fleksibel tilbudsvifte og gradvis nedtrapning på indsatstrappen
- Tæt tværfagligt samarbejde
- Involvering af familier og netværk
- Effektiv ressourceudnyttelse.

På børnehandicapområdet blev *Tæt på tværs* indført i 2017 og overgik til drift i 2019. Modellen omfatter ikke alle børnehandicapsager, men er afgrænset til sager, hvor der er iværksat en børnefaglig undersøgelse efter § 50 i serviceloven eller en foranstaltning efter § 52 i serviceloven.

Implementeringen af modellen omfatter både nye rammer, arbejdsgange og metoder i sagsbehandlingen. Børnehandicapområdet er blevet opnormeret, og der er indført en lavere sagsstamme per medarbejder, hyppigere opfølgning og brug af inddragende netværksmøder som metode til at sikre borgerinddragelse og tværfagligt samarbejde.

Ifølge selvevalueringen og interviewene med den øverste ledelse, mellemlidelsen og rådgiverne er *Tæt på tværs* kendt og retningsgivende for arbejdet på børnehandicapområdet. Den øverste ledelse giver udtryk for, at der går en rød tråd fra handicappolitikken til *Tæt på tværs*, eksempelvis i forhold til de respektive temaer og dogmer.

Det fremgår af årsrapporten og interviewet med den øverste ledelse, at den politiske og administrative ledelse løbende har fulgt implementeringen af *Tæt på tværs*, fx i forbindelse med afholdelse af inddragende netværksmøder. Ifølge den øverste ledelse og mellemlidelsen er det endnu ikke afklaret, hvordan der skal følges op på modellen, nu hvor den er overgået til drift.

Kvalitetsstandarder

Egedal Kommune har offentliggjort en række politisk besluttede kvalitetsstandarder for handicapkompenserende ydelser på børneområdet, herunder:

- Familieorienteret rådgivning efter lov om social service § 11, stk. 2
- Konsulentbistand samt rådgivning efter lov om social service § 11, stk. 3, nr. 1 og 3
- Rådgivning, undersøgelse og behandling efter lov om social service § 11, stk. 7
- Familievejlederordningen efter lov om social service § 11, stk. 8
- Særlige dagtilbud herunder hjemmetræning efter lov om social service § 32
- Særlige klubtilbud efter lov om social service § 36
- Merudgifter efter lov om social service § 41
- Tabt arbejdsfortjeneste efter lov om social service § 42
- Personlig hjælp/pleje og praktisk støtte til nødvendige opgaver i hjemmet lov om social service § 44, jf. § 83
- Afløsning/aflastning til familien efter lov om social service § 44, jf. § 84, stk. 1
- Ledsagelse til unge over 12 år efter lov om social service § 45.

Af Ankestyrelsens juridiske sagsgennemgang (bilag 1) fremgår det, at Egedal Kommune i størstedelen af sagerne ikke har truffet afgørelse i henhold til kommunens kvalitetsstandarder. Det betyder, at kommunen ikke direkte i sine afgørelser begrundes resultatet med henvisning til sine kvalitetsstandarder.

Interviewene med mellemlidelsen og rådgiverne understøtter, at kvalitetsstandarderne anvendes i begrænset omfang i sagsbehandlingen. I begge interviews nævnes det, at rådgiverne især benytter kvalitetsstandard for aflastning efter SEL § 44, jf. § 84, stk. 1, der vurderes at være et godt redskab. Ifølge interviewet med den øverste ledelse er rådgiverne generelt gode til at bruge kvalitetsstandarderne i de sager, der skal forelægges for visitationsudvalget, men at de kan blive bedre til det i de sager, hvor de har egen-kompetence.

I kommunens selvevaluering og interviewet med mellemlidelsen konstateres det, at nogle af kvalitetsstandarderne ikke er opdaterede og hensigtsmæssige. Der er derfor sat et arbejde i gang med at opdatere dem, herunder at skabe større sammenhæng til kommunens politikker og strategier.

I interviewet med øverste ledelse gives der udtryk for, at kvalitetsstandarderne opdateres efter behov, fx ved lovgivningsmæssige ændringer eller serviceniveauændringer.

Ankestyrelsens juridiske gennemgang af kommunens materialer (bilag 3) viser, at der er udfordringer i kvalitetsstandarderne for servicelovens §§ 41 og 42. Ankestyrelsen bemærker, at kommunen i forbindelse med udmåling af merudgifter til fx kost og diætpræparater, medicin, beklædning og vask. tager udgangspunkt i nogle på forhånd fastsatte belastningsgrader, som skal være opfyldt, før der kan bevilliges merudgifter. Ankestyrelsen bemærker, at det strider imod forbuddet mod at sætte skøn under regel. Kommunen skal i hvert enkelt tilfælde foretage en konkret og individuel vurdering af det ansøgte.

Mål

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at der i *Tæt på tværs* er opstillet målsætninger for kommunens arbejde med udsatte børn og unge generelt, men der er ikke opstillet mål specifikt for arbejdet med børn og unge med handicap.

Egedal Kommune har opstillet faglige og økonomiske mål for den styrkede indsats for børn og unge med autisme. Der følges løbende op på målene.

Taskforcens begrundelse

Egedal Kommunes handicappolitik indeholder en række målsætninger for perioden 2013-2016.

Kommunens børne- og ungepolitik indeholder ikke konkrete mål.

I kommunens budgetnotat for 2019-2022 indgår økonomiske og faglige målsætninger for *Tæt på tværs*, fx reduktion af opholds- og institutionsanbringelser. Målsætningerne gælder hele børneområdet og ikke specifikt børn og unge med handicap.

Budgetnotatet indeholder desuden faglige og økonomiske målsætninger for den styrkede indsats for børn og unge med autisme. I interviewet med den øverste ledelse og staben fremgår det, at kommunen løbende følger udviklingen på autismeområdet.

Ifølge Egedal Kommunes selvevaluering er der målsætninger for arbejdet på børnehandicapområdet i *Tæt på tværs* og i de seneste års budgetaftaler om en styrket indsats for børn og unge med autisme.

3 Faglig ledelse og sparring

Vurderingskriterier

- **Retningslinjer.** Er der retningslinjer for sagsbehandlingen som eksempelvis værdigrundlag, faglige pejlemærker og sagsbehandlingsmetoder?
- **Sparring og videndeling.** Har medarbejderne adgang til den nødvendige faglige sparring, supervision og faglige viden?
- **Strategisk kompetenceudvikling.** Arbejdes der strategisk med udviklingen af medarbejdernes kompetencer samt med introduktion af nye medarbejdere?
- **Fagligt ledelsestilsyn.** Følges der løbende op på den faglige kvalitet i sagsbehandlingen?

3.1 Taskforcens analyse af Egedal Kommunes faglige ledelse og sparring

Resultater

Styrker

- **Retningslinjer**
  - Egedal Kommune har med *Tæt på tværs* etableret en fælles praksis for borgerinddragelse og tværfagligt samarbejde.
  - Kommunen anvender *Integrated Children's System* (ICS) som fælles faglig metode på børnehandicapområdet.
- **Sparring og videndeling**
  - Kommunen har en fast praksis for afholdelse af faggruppemøder til videndeling, sparring og drøftelse af sager.
  - Rådgiverne har adgang til ekstern sparring, herunder med jurist og PPR.
  - Egedal Kommune har fokus på kompetenceudvikling og introduktion af nye medarbejdere.
- **Fagligt ledelsestilsyn**
  - Kommunen har et fast koncept for fagligt ledelsestilsyn.

Anbefalinger

- **Retningslinjer**
  - Egedal Kommune kan med fordel sikre fuld implementering af *udredningsværktøjet*.
- **Sparring og videndeling**
  - Det anbefales, at kommunen etablerer en fast praksis for fælles læring om principmeddelelser og klagesager.
  - Kommunen kan med fordel genetablere den eksterne supervision.
- **Strategisk kompetenceudvikling**
  - Det anbefales, at kommunen udarbejder en strategi for kompetenceudvikling.

Vurdering og begrundelse

Kommunens egen vurdering

Kommunen vurderer i selvevalueringen, at der i nogen grad er en hensigtsmæssig faglig ledelse og faglig sparring på området.

Taskforcens vurdering og begrundelse

Retningslinjer

Taskforcens vurdering

Kommunen anvender ICS i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet.

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune med *Tæt på tværs* har etableret en fælles ramme for inddragelse af børn, forældre og relevante fagpersoner, men at der kan være udfordringer i at anvende metoderne i sagsbehandlingen.

Kommunen har påbegyndt implementering af *udredningsværktøjet*.

Taskforcens begrundelse

Af selvevalueringen og interviewene med rådgiverne og den øverste ledelse fremgår det, at kommunen anvender ICS som den fælles faglige metode i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. VISOs socialfaglige sagsgennemgang (bilag 2) bekræfter, at kommunen anvender ICS-metoden og de DUBU-skabeloner, som understøtter metoden.

Ifølge interviewene med den øverste ledelse og mellemlidelsen indebærer *Tæt på tværs* en fælles ramme og metodegrundlag for borgerinddragelse og inddragelse af relevante fagpersoner. Mellemlidelsen, rådgiverne og interne samarbejdsparter giver dog udtryk for, at nogle metoder stadig giver udfordringer i det daglige arbejde, fx hyppigheden af inddragende netværksmøder.

Af selvevalueringen fremgår det, at kommunen har påbegyndt implementering af *udredningsværktøjet*. *Udredningsværktøjet* er et redskab, der understøtter en systematisk og helhedsorienteret sagsbehandling for børn og unge med funktionsnedsættelse. På den

indledende temadag og i interviewet med rådgiverne gives der udtryk for, at der har manglet tid til at implementere *udredningsværktøjet*.

Sparring og videndeling

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen har en fast praksis for afholdelse af faggruppemøder til videndeling, sparring og drøftelse af sager.

Rådgiverne har adgang til ekstern sparring, herunder med jurist og PPR-medarbejdere, men modtager ikke ekstern supervision.

Taskforcen vurderer, at kommunen med fordel kan etablere en fast praksis, der skaber fælles læring om principmeddelelser og klagesager.

Taskforcens begrundelse

Taskforcen har modtaget følgende materiale om sparring og videndeling:

- Beskrivelse af ansvarsfordeling på børneområdet
- Beskrivelse af faggruppemøder.

Intern sparring

I beskrivelsen af faggruppemøder fremgår det, at faggruppemøderne afholdes én gang om ugen. Det bekræftes i interviewene med mellemliderne og rådgiverne. Der er ingen formel dagsorden, men møderne følger en række faste punkter:

- Generel orientering, fx personaleforhold, møder og fællestiltag
- Ting der påvirker vores arbejde, fx lovændringer og afgørelser fra Ankestyrelsen
- Orientering og drøftelse af sager, der skal forelægges visitationsudvalget
- Drøftelse af konkrete sager.

I selvevalueringen vurderer kommunen, at rådgiverne har en hensigtsmæssig adgang til intern sparring via fagkoordinator, faggruppemøder og sagsgennemgang.

På den indledende temadag gav rådgiverne udtryk for, at faggruppemøderne er et godt forum for sparring, og at der er mulighed for kollegial sparring i hverdagen. Medarbejderne oplever, at kulturen på faggruppemøderne tilskynder, at den enkelte står frem med ting, vedkommende er i tvivl om og ønsker sparring på.

Ekstern sparring

Det fremgår af selvevalueringen, at rådgiverne har adgang til sparring med følgende kompetencer:

- Jurist
- PPR, herunder psykologer og sundhedsplejersker
- Træningsterapeuter
- Hjælpemidler
- Lærere og pædagoger

- Rådgivere på voksenområdet
- Udfører, herunder familiekonsulenter og kontaktpersoner.

Ifølge interviewet med mellemlidelsen er de erfarne medarbejdere gode til selv at opsøge ekstern sparring, fx hos en sundhedsplejerske eller juristen. Nyansatte rådgivere bliver ofte vejledt til at opsøge ekstern sparring på faggruppemøderne.

I interviewene med både rådgiverne og mellemlidelsen peges på juristen som en væsentlig sparringspartner. Juristen er inde over alle klagesager, men også tilgængelig for medarbejderne i det daglige arbejde.

Supervision

Ifølge selvevalueringen modtager rådgiverne supervision seks gange årligt ved en ekstern supervisor.

I interview med mellemlidelsen og medarbejderne konstateres det, at rådgiverne i øjeblikket ikke modtager supervision. Det er planlagt at genoptage den faste supervision med en ny supervisor.

Videndeling

I den tilsendte beskrivelse af faggruppemøderne fremgår det, at et fast punkt på dagsordenen er drøftelse af lovændringer, afgørelser fra Ankestyrelsen og andre forhold, der påvirker afdelingens arbejde. I selvevalueringen bekræftes det, at ny viden formidles på faggruppemøderne.

Ifølge interviewet med mellemlidelsen og den øverste ledelse afholdes der jævnligt interne læringsforløb, hvor fagkoordinatoren eller en rådgiver underviser sine kollegaer. I 2019 har der eksempelvis været afholdt læringsforløb om familierådslagning og forældrehandleplaner.

Det fremgår af interviewene med mellemlidelsen og rådgiverne, at ankesager behandles af den enkelte rådgiver og drøftes på faggruppemøderne. Der er dog ikke en fast praksis for opsamling og drøftelse af sagerne.

I interviewet med mellemlidelsen bemærkes det, at der er et udviklingspotentiale i at skabe systematik og fælles læring om principmeddelelser og afgørelser fra Ankestyrelsen. Der er for nyligt indført teammøder og månedlige personalemøder på tværs af børnehandicapteamet og det sociale børneteam, hvor intentionen er at sikre fælles læring.

Strategisk kompetenceudvikling

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen anvender flere forskellige initiativer til at styrke rådgivernes kompetencer, herunder individuel kompetenceudvikling og kompetenceudvikling i forbindelse med implementering af strategiske projekter. Kommunen har desuden et introprogram for nye medarbejdere.

Taskforcen vurderer, at kommunen med fordel kan anlægge en flerårig tilgang til udvikling af medarbejdernes kompetencer, fx ved at udarbejde en samlet strategi for kompetenceudvikling der knytter an til kommunens politikker og strategier samt fælles faglige grundlag.

Taskforcens begrundelse

Af selvevalueringen og interviewene med mellemlidelsen og rådgiverne fremgår det, at afdelingen anvender forskellige initiativer til kompetenceudvikling:

- Individuel kompetenceudvikling

- Kompetenceudvikling som en del af implementering af strategiske projekter og metoder såsom *Tæt på tværs* og *udredningsværktøjet*
- Introduktion til nye medarbejdere.

Det fremgår af selvevalueringen og interviewet med den øverste ledelse, at viden fra ledelsestilsynet og revisionen anvendes til at udarbejde en årlig kompetenceudviklingsplan, der indeholder fokuspunkter for næste års kompetenceudvikling. Ifølge interviewet med den øverste ledelse følges der årligt op på medarbejdernes kompetenceudvikling for at fastholde og forankre den organisatorisk læring, fx at rådgiverne har grundviden om børnesamtaler og SEL §§ 41 og 42.

Individuel kompetenceudvikling

I interviewene med mellemlidelsen og rådgiverne gives der udtryk for, at der udarbejdes individuelle kompetenceudviklingsplaner i forbindelse med de årlige MUS-samtaler. Planen udarbejdes i samarbejde mellem lederen og medarbejderen, og tager udgangspunkt i medarbejdernes ønsker og behov. Det afklares herefter, om aftalerne kan dækkes via interne eller eksterne kurser.

Implementering af strategiske projekter

Ifølge selvevalueringen og interviewene med øverste ledelse, mellemlidelsen og rådgiverne blev der arbejdet systematisk med kompetenceudvikling i forbindelse med implementeringen af *Tæt på tværs* i perioden 2016-2019.

Kompetenceudviklingen omfattede kursusforløb for rådgiverne i inddragende netværksmøder og børnesamtaler. Ifølge mellemlidelsen fik hver rådgiver en individuel udviklingsplan, der lå til grund for en løbende tilpasning af den enkeltes kompetenceudvikling.

Introduktion til nye medarbejdere

Det fremgår af selvevalueringen og interviewene med mellemlidelsen og rådgiverne, at nye medarbejdere får et individuelt tilrettelagt introprogram. Ifølge interviewet med mellemlidelsen har afdelingen et fast program, der tilpasses den nye medarbejders forudsætninger og behov, fx om vedkommende er nyuddannet eller tilbage fra barsel.

Det fremgår af interviewene med mellemlidelsen og rådgiverne, at afdelingen for nyligt har afskaffet en mentorordning for nyuddannede. I stedet holder fagkoordinator ugentlige møder med den nye medarbejder i de første 4-6 uger, hvor vedkommende introduceres til sine opgaver og afdelingens arbejdsgange. Herudover står teamleder, fagkoordinator og kollegerne til rådighed for sparring og vejledning. I interviewet med rådgiverne bemærkes det, at det kan være svært for nye medarbejdere at vurdere, hvem de kan spørge om hvad.

Fagligt ledelsestilsyn

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune har et relevant koncept for fagligt ledelsestilsyn, der både understøtter individuel og fælles læring i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet.

Taskforcens begrundelse

Taskforcen har fået tilsendt et koncept for fagligt ledelsestilsyn. Konceptet beskriver, at ledelsestilsynet er opdelt i et generelt ledelsestilsyn, der gennemføres én gang i kvartalet, og et tematiseret ledelsestilsyn, der kan iværksættes i forbindelse med ny lovgivning eller andre opmærksomhedspunkter.

Det fremgår af konceptet, at det generelle ledelsestilsyn gennemføres ved, at en teamkoordinator gennemgår en række tilfældigt udvalgte sager. Bemærkningerne til de enkelte sager drøftes med den pågældende rådgiver for at sikre individuel læring. Resultaterne af tilsynet fremlægges på et faggruppemøde, hvis det vurderes relevant for den fælles læring i teamet. De samlede resultater afrapporteres til ledelsen, der vurderer, om der er behov for yderligere fælles læring eller justering af arbejdsgange.

Interviewet med mellemlædelsen og rådgiverne bekræfter, at konceptet for ledelsestilsyn er kendt og anvendt på børnehandicapområdet. Ledelsestilsynet gennemføres af fagkoordinatoren, der gennemgår ca. ti sager, giver specifikke tilbagemeldinger til de enkelte rådgivere, drøfter mønstre i fejlene på et faggruppemøde og udarbejder en generel tilbagemelding til ledelsen.

4 Udredning, vurdering og afgørelse

Vurderingskriterier

- **Retningslinjer.** Er der retningslinjer, og anvendes der fælles metoder og redskaber i forbindelse med udredning, vurdering og afgørelse samt borgerens inddragelse heri?
- **Inddragelse af relevante fagpersoner.** Inddrages de relevante fagpersoner til at sikre et tilstrækkeligt grundlag for en sammenhængende og helhedsorienteret udredning af den enkelte borger?
- **Kvalitet.** Er kommunens udredninger, vurderinger og afgørelser i overensstemmelse med lovgivningen og med god socialfaglig kvalitet?
- **Inddragelse af borgerne.** Er borgerne og borgernes netværk inddraget i kommunens udredninger, og er kommunens faglige vurderinger og afgørelser formidlet til borgerne?

4.1 Taskforcens analyse af Egedal Kommunes udredning, vurdering og afgørelse

Resultater

Styrker

- **Retningslinjer**
  - Egedal Kommune har metoder og redskaber til udredning, vurdering og afgørelse i form af ICS, brevskabeloner, flowdiagrammer og arbejdsgangsbeskrivelser.
- **Inddragelse af relevante fagpersoner**
  - Egedal Kommune har et fælles fagligt grundlag for inddragelse af relevante fagpersoner i udredningen.
  - Kommunen anvender inddragende netværksmøder til at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret udredning i sager, der er omfattet af *Tæt på tværs*.
- **Kvalitet**
  - Kommunen anlægger generelt et helhedssyn på familiens samlede behov i forbindelse med udredning, vurdering og afgørelse.

- **Inddragelse af borgerne**
  - Egedal Kommune arbejder hensigtsmæssigt med inddragelse af barnet og forældrene i udredningen.

Anbefalinger

- **Retningslinjer**
  - Taskforcen anbefaler, at kommunen arbejder videre med implementeringen af *udredningsværktøjet*.
  - Egedal Kommune kan med fordel fortsætte opdateringen af arbejdsgangsbeskrivelserne.
- **Kvalitet**
  - Taskforcen anbefaler, at kommunen arbejder med ensretning af praksis for indhentning af oplysninger i udredningen af børn og unge på handicapområdet.
  - Egedal Kommune kan med fordel sætte fokus på sin praksis for partshøring.
  - Taskforcen anbefaler, at Egedal Kommune er opmærksom på at angive korrekte klagefrister i afgørelserne.
  - Taskforcen anbefaler, at Egedal Kommune opdaterer skabelonerne for SEL §§ 41 og 42, så der henvises til gældende retsregler.
- **Inddragelse af borgerne**
  - Egedal Kommune kan styrke inddragelsen af barnets netværk, såsom familie og venner.
  - Kommunen kan med fordel opdatere sine afgørelsesskabeloner, så afgørelsesbrevene bliver kortere og lettere forståelige for borgerne.

Vurdering og begrundelse

Kommunens egen vurdering

Kommunen angiver i selvevalueringen, at det i nogen grad opleves, at der foretages en hensigtsmæssig udredning, vurdering og afgørelse af barnets eller den unges sag.

Taskforcens vurdering og begrundelse

Retningslinjer

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune har faglige retningslinjer samt metoder og redskaber til sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. Redskaberne er kendte og anvendte i forbindelse med udredning, vurdering og afgørelse.

Taskforcens begrundelse

Egedal Kommune har i forbindelse med taskforcens analyse fremsendt en lang række materialer om deres arbejde med udredning, vurdering og afgørelse på handicapområdet. Materialelisten indeholder blandt andet:

- Blanketter fra DUBU
- Arbejdsgangsbeskrivelser for SEL §§ 41, 42 og 44, jf. § 84, stk. 1
- Flowdiagrammer for SEL §§ 41, 42 og 43
- Brevskabeloner for afgørelser
- Tæt på tværs – Beskrivelse og hjælpevejledninger.

Egedal Kommunes faglige grundlag udgøres af ICS, som er udgangspunktet for sagsbehandlingen på børnehandicapområdet. ICS understøttes af IT-systemet DUBU, som indeholder blanketter og vejledninger.

Af kommunens selvevaluering fremgår det, at ICS, kvalitetsstandarderne og *udredningsværktøjet* udgør kommunens faglige grundlag og metoder.

Af den socialfaglige sagsgennemgang ses, at kommunen anvender ICS og de tilhørende skabeloner i DUBU.

Udredningsværktøjet

Ifølge selvevalueringen og interviewet med mellemlederne arbejder kommunen med *udredningsværktøjet*, men dette er endnu ikke fuldt implementeret. I den socialfaglige sagsgennemgang ses ikke anvendelse af *udredningsværktøjet*.

Af interviewet med rådgiverne fremgår det, at retningslinjer om brugen af dele af *udredningsværktøjet* er blevet sendt ud, men at der mangler yderligere implementering.

Arbejdsgangsbeskrivelser

Af interviewet med rådgiverne og mellemledelsen fremgår det, at arbejdsgangsbeskrivelserne er kendte og anvendt som hjælperedskaber i sagsbehandlingen. Det bemærkes, at arbejdsgangsbeskrivelser hovedsageligt anvendes af nye rådgivere, men ikke af de erfarne.

Mellemledelsen bemærker, at der arbejdes på at opdatere arbejdsgangsbeskrivelserne. På nuværende tidspunkt er der blevet fulgt op på arbejdsgangsbeskrivelser for SEL §§ 41, 42 og 44.

Inddragelse af relevante fagpersoner

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen har et fælles fagligt grundlag for inddragelse af relevante fagpersoner i udredningen.

I *Tæt på tværs*-sager anvendes inddragende netværksmøder som metode til at sikre sammenhæng og helhed i udredningen.

Taskforcens begrundelse

Det fremgår af kommunens arbejdsgangsbeskrivelser og flowdiagrammer, at rådgiverne i forbindelse med udredningen skal vurdere behovet for at indhente yderligere oplysninger, fx fra familiens egen læge og fra øvrige forvaltninger i kommunen.

Ifølge den socialfaglige sagsgennemgang har Egedal Kommune fokus på det fagprofessionelle samarbejde omkring barnet, den unge og forældrene. Dertil er der en hensigtsmæssig systematik i, hvordan kommunen anvender de indhentede oplysninger i undersøgelse.

Af interviewene med rådgiverne og mellemliderne fremgår det, at de relevante fagpersoner inddrages i udredningen. Mellemliderne bemærker, at fagpersoner ofte inddrages over telefonen.

I følge interviewet med de interne samarbejdsparter er der arbejds gange og en systematik for, hvordan øvrige afdelinger bliver inddraget i sagsbehandlingen. Der gives dog udtryk for, at der kan gå noget tid før nyansatte rådgivere er fortrolige med arbejds gangene og efterlever dem.

Inddragende netværksmøder

Egedal Kommune anvender inddragende netværksmøder som metode til at sikre borgerinddragelse, koordinering og tværfagligt samarbejde i *Tæt på tværs*-sager. *Tæt på tværs* omfatter de sager, hvor der er iværksat en børnefaglig undersøgelse eller en foranstaltning.

Kommunen har udarbejdet arbejds gangsbeskrivelser og hjælpevejledninger til afholdelse af inddragende netværksmøder, herunder dagsorden og referat. Det fremgår, at inddragende netværksmøder både bruges i det tidlige forebyggende arbejde og som led i sagsbehandlingen. Hvis der er iværksat en forebyggende foranstaltning eller anbringelse, skal der holdes to inddragende netværksmøder om året. På netværksmøderne deltager barnet, forældrene og relevante fagpersoner, fx rådgivere fra forskellige afdelinger, psykolog eller sundhedsplejerske. Barnets private netværk i form af familie og venner kan inviteres, hvis forældrene ønsker det.

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at netværksmøderne fungerer hensigtsmæssigt i forhold til at sikre det tværprofessionelle samarbejde og et helhedsblik på familiens samlede behov.

I interviewene med rådgiverne og mellemliderne gives der udtryk for, at de inddragende netværksmøder anvendes systematisk. Det kan dog være en udfordring at sikre hyppigheden af møderne.

Det fremgår af interviewet med interne samarbejdsparter, at de inddragende netværksmøder er hensigtsmæssige for samarbejdet mellem centrene. De inddragende netværksmøder har bidraget til at skabe større gennemsigtighed og understøtte et fælles sprog og fælles metoder. Samtidig gives der udtryk for, at der er forskel i kvaliteten på møderne. Kvaliteten afhænger blandt andet af, hvor gode deltagerne er til at synliggøre formålet med netværksmødet for forældrene, forberede møderne, lede møderne og anvende fælles metoder.

Kvalitet

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune generelt anlægger et helhedssyn i forhold til familiens samlede behov i udredningen.

Taskforcen vurderer, at kommunen kan styrke sin praksis for udredning, vurdering og afgørelse på følgende områder:

- Indhentning af oplysninger
- Partshøring
- Klagefrister i afgørelserne

- Skabeloner til SEL §§ 41 og 42.

Taskforcens begrundelse

Indhentning af oplysninger

Ifølge selvevalueringen har kommunen arbejdsgange for alle paragraffer med henblik på at indhente oplysninger. Taskforcen er bekendt med arbejdsgange for SEL §§ 41, 42 og 44, jf. § 84, stk. 1.

Af den juridiske sagsgennemgang fremgår det, at afgørelsen ikke er tilstrækkeligt oplyst i ni ud af de 20 sager. Det skyldes eksempelvis, at kommunen ikke har indhentet oplysninger fra forældrene eller om indsatsen, hvilket betyder, at der mangler oplysninger om barnets funktionsniveau, eller at der mangler oplysninger om merudgifter.

Samtykke, fuldmagt og værgemål

I selvevalueringen angiver kommunen, at der er procedurer for arbejdet med samtykke, fuldmagt og værgemål. Taskforcen har ikke modtaget skriftligt materiale om disse procedurer.

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at kommunen indhenter samtykke. I flere sager har kommunen dog indhentet samtykke, hvor det ikke var nødvendigt.

Det fremgår af interviewet med mellemlædelsen, at kommunen har en skabelon til samtykkeerklæring. Det vurderes, at rådgiverne arbejder hensigtsmæssigt med indhentning af samtykke.

I interviewet med rådgiverne bekræftes det, at de er opmærksomme på, at der skal indhentes samtykke. Samtykket indhentes ofte under møder med forældrene, hvor rådgiveren medbringer en samtykkeerklæring. Dertil indhentes der samtykke over telefonen, som herefter journaliseres.

Det fremgår af interviewene med mellemlæderne og rådgiverne, at der er meget få forekomster af sager om værgemål. Ifølge interviewet med mellemlædelsen vejleder kommunen om værgemål i overleveringssager, og sikrer henvisning til familieretshuset, hvis det er relevant.

Af den juridiske sagsgennemgang ses der eksempler på manglende partshøring. I fire ud af de 20 sager har kommunen indhentet oplysninger fra fagpersoner, som forældrene ikke kan antages at være bekendt med.

Helhedssyn

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at der i visse sammenhænge benyttes et helhedssyn. Helhedssynet står stærkest i inddragelsen af forældrene og det fagprofessionelle samarbejdet omkring barnet.

Af den juridiske sagsgennemgang fremgår det, at kommunen har foretaget en helhedsvurdering af familiens samlede behov for hjælp og støtte i de fleste sager. Generelt arbejder kommunen hensigtsmæssigt med inddragelse af forældrene og får dermed et samlet billede af familiens behov.

Ifølge interviewet med udfører har kommunen fokus på barnet og familiens samlede ressourcer i udredningen. Det bemærkes, at der hovedsageligt er fokus på ressourcerne inden for den nære familie, og i mindre grad på ressourcerne i resten af barnets netværk.

Klager

I selvevalueringen angiver kommunen, at der er arbejdsgange for klager over sagsbehandling og klager over afgørelser. Yderligere oplyser kommunen, at de benytter sig af kvalitetsstandarder, juridisk sparring og godkendelse samt konkrete sagsgange til håndtering af klagesager.

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at Egedal Kommune konsekvent angiver en specifik klagedato og klokkeslæt for, hvornår kommunen senest skal modtage klagen. Det fremgår ikke af klagevejledningen, at der kan være forskel på, hvorvidt en klage sendes digitalt eller med fysisk post. Vejledningen lever derfor ikke op til kravene i retssikkerhedsloven § 67. I flere sager er den angivne klagedato desuden angivet forkert.

I den juridiske sagsgennemgang ses at klagevejledningen opfylder kravene i forvaltningslovens § 25. I fire af sagerne er der givet klagevejledning, til trods for, at der er givet medhold i afgørelsen.

Sagsbehandlingens udførelse i forhold til regler og praksis

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at der er en forskellig praksis for analyse og vurdering af børnefaglige undersøgelser. I nogle faglige vurderinger tages der stilling til de centrale ressourcer, problemer og støttebehov hos barnet eller familien. Andre faglige vurderinger er i punktform og har mere karakter af formål i en handleplan.

Af den juridiske sagsgennemgang fremgår det, at Egedal Kommunes afgørelser i ni af de 20 sager ikke er i overensstemmelse med regler og praksis. Der peges på følgende retlige mangler:

- I ni sager er afgørelsen ikke tilstrækkeligt oplyst
- I omkring en tredjedel af sagerne er afgørelsen ikke tilstrækkeligt begrundet
- I fire sager er der partshøringsmangel
- I tre sager er der hjemmelsmangel
- I en enkelt sag er der skøn sat under regel.

Den juridiske materiale gennemgang viser, at der i de tilsendte skabeloner til SEL §§ 41 og 42 i serviceloven henvises til ikke-opdaterede retsregler, herunder lovbekendtgørelser, bekendtgørelser mv.

Inddragelse af borgerne

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune inddrager barnet og forældrene i udredningen, men at det private netværk sjældent inddrages.

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune med fordel kan opdatere sine afgørelsesskabeloner, så kommunens afgørelsesbreve bliver kortere og lettere forståelige for borgerne.

Taskforcens begrundelse

I de tilsendte arbejdsgangsbeskrivelser er det beskrevet, hvordan barnet og forældrene inddrages undervejs i sagsforløbet. Ifølge selvevalueringen har kommunen arbejdsgange for alle paragraffer med henblik på inddragelse af familien.

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at servicelovens bestemmelse i § 48 om afholdelse af børnesamtaler er overholdt i én ud af fem sager. I den ene af de fire sager, hvor § 48 ikke er opfyldt, er der talt med barnet, men ikke om den konkrete foranstaltning. I de tre andre sager ses det ikke, at der er talt med barnet, inden der er truffet en afgørelse.

Det kan læses af den juridiske sagsgennemgang, at Egedal Kommune generelt arbejder hensigtsmæssigt med inddragelse af forældrene. Når kommunen modtager en ansøgning, indkaldes forældrene til en førstegangssamtale. Dette sikrer en hensigtsmæssig inddragelse af

forældrene, og at kommunen får et samlet billede af familiens behov. Der er kun få eksempler på, at forældrene ikke er blevet tilstrækkeligt inddraget.

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at kommunen afholder børnesamtaler med inddragelse af barnet eller den unge. Rådgiverne benytter *netværkshortet* og *De tre huse* som redskaber i børnesamtalen. Det vurderes desuden, at kommunen generelt inddrager familiens samlede ressourcer i udredningen.

Ifølge interviewet med rådgiverne inddrages barnet i sagsbehandlingen gennem børnesamtaler, undersøgelser, inddragende netværksmøder og opfølgning på handleplanen. Rådgiverne bemærker, at det kan være en udfordring at inddrage børn, der ikke har et sprog. I disse tilfælde har rådgiverne erfaring med at observere barnet og inddrage forældrene, søskende, hospitalet og andre personer med kendskab til barnets udfordringer og behov.

Inddragelse af det private netværk

Det fremgår af materialet om inddragende netværksmøder, at barnets private netværk, fx familie og venner, kan inviteres med på møderne, hvis forældrene ønsker det.

I den socialfaglige sagsgennemgang ses der ikke eksempler på sager, hvor det private netværk er inddraget i løsningen af familiens problemstillinger. Interviewene med rådgiverne, mellemedelsen og udfører bekræfter, at det private netværk generelt ikke inddrages.

Kommunikation med borgerne

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang og interviewene med rådgiverne og mellemedelsen, at kontakten og dialogen med forældrene foregår på møder i kommunen, per telefon og per e-mail. Ifølge rådgiverne og mellemedelsen afhænger kommunikationsformen af den enkelte rådgiver og forældrenes ønsker.

Det fremgår af borgerinterviewene, at korrespondancen med kommunen om handicap-kompenserende ydelser alene foregår gennem e-mail eller brevudveksling. Borgerne giver dog udtryk for, at rådgiverne ringer uopfordret og udviser interesse for barnet og familiens situation.

Ifølge den socialfaglige gennemgang møder kommunen generelt forældrene med en åben og anerkendende tilgang.

Formidling af afgørelser

Det fremgår af borgerinterviewene, at borgerne generelt har oplevelsen af, at de skal rykke kommunen flere gange, før de modtager en afgørelse. Borgerne giver udtryk for, at de oplever, at de ikke får en skriftlig afgørelse, med mindre de aktivt beder om det.

I interviewet med handicaprådet gives der udtryk for, at afgørelsesbrevene kan være svære at forstå for borgerne. Taskforcen vurderer, at kommunens afgørelsesskabeloner er meget lange og indeholder irrelevant lovstof. Herudover kan selve begrundelsen for afgørelsen med fordel fremgå tydeligere i afgørelsesbrevene.

5 Handleplan og bestilling

Vurderingskriterier

- **Faglige retningslinjer.** Er der retningslinjer, og anvendes der fælles metoder og redskaber i forbindelse med handleplaner og bestilling samt borgerens inddragelse heri?
- **Formål og mål.** Er det i handleplanerne klart beskrevet, hvad formålet og målet med indsatsen er, og om der er fokus på borgerens trivsel og udvikling?
- **Indsats og behov.** Afspejler den indsats, som borgeren tilbydes, borgerens behov?
- **Samarbejde med de sociale tilbud.** Hvordan samarbejdes med de sociale tilbud i forbindelse med visitation og bestilling?
- **Inddragelse.** Er borgerne aktivt involverede i udarbejdelsen af handleplanerne?

5.1 Taskforcens analyse af Egedal Kommunes handleplan og bestilling

Resultater

Styrker

- **Faglige retningslinjer**
  - Egedal Kommune har redskaber og retningslinjer, der understøtter arbejdet med handleplan i form af ICS og DUBU.
- **Indsats og behov**
  - Kommunen inddrager barnet, forældre og udfører i forhold til at sikre den korrekte hjælp og støtte.
- **Samarbejde med de sociale tilbud**
  - Egedal Kommune har et fælles fagligt grundlag for samarbejdet mellem myndighed og udfører, herunder en samarbejdsaftale og løbende sparringsmøder.
- **Inddragelse**
  - Egedal Kommune inddrager barnet og forældrene i udarbejdelsen af handleplaner.

Anbefalinger

- **Faglige retningslinjer**
  - Taskforcen anbefaler, at kommunen styrker den fælles faglige tilgang i udarbejdelsen af handleplaner.
- **Formål og mål**
  - Kommunen kan med fordel arbejde på at gøre målene i handleplanerne mere målbare, fx ved at udarbejde retningslinjer for brugen af SMART-mål.

Vurdering og begrundelse

Kommunens egen vurdering

Egedal Kommune angiver i selvevalueringen, at de i nogen grad oplever, at der er en høj kvalitet i deres arbejde med bestillinger og handleplaner.

Taskforcens vurdering og begrundelse

Faglige retningslinjer

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune har redskaber og retningslinjer for arbejdet med handleplaner i form af ICS og DUBU.

Taskforcen vurderer, at kommunen har en uensartet praksis for udarbejdelsen af handleplaner, fx i forhold til systematik, detaljeringsgraden og formuleringen af mål.

Taskforcens begrundelse

Taskforcen har modtaget følgende materiale om kommunens arbejde med handleplaner på børnehandicapområdet:

- Tæt på tværs – Rammer for iværksættelse af foranstaltning og opfølgning.

Egedal Kommune benytter ICS, som har en indbygget skabelon til oprettelse af handleplan i DUBU-systemet. Herudover har kommunen påbegyndt implementeringen af *udredningsværktøjet*, som på længere sigt kan understøtte udarbejdelsen af handleplaner yderligere. I rammepapiret for iværksættelse af foranstaltning og opfølgning i *Tæt på tværs* er brugen af handleplaner beskrevet kort og præcist.

I selvevalueringen vurderer kommunen, at der er en ensartet praksis for, hvordan der arbejdes med handleplaner og bestillinger.

Det fremgår af den juridiske sagsgennemgang, at der er fem sager, hvor der er bevilget en foranstaltning. I disse sager er der udarbejdet en aktuel handleplan, som handler om den foranstaltning, der er truffet afgørelse om. I to af de fem sager, hvor der er udarbejdet en aktuel handleplan, er handleplanen først udarbejdet efter afgørelsen. Handleplanen burde have været udarbejdet inden.

Det fremgår af den socialfaglige sagsgennemgang, at handleplanerne generelt er mangelfulde. I flere af handleplanerne fremgår udvalgte fokusområder, men det begrundes ikke yderligere,

hvorfor nogle fokusområder er fravalgt. I flere af handleplanerne er der ikke udfyldt formål eller ansvar.

I interviewet med rådgiverne bemærkes det, at der skal foreligge handleplaner i alle § 52 sager. Rådgiverne giver udtryk for, at der er fokus på, at handleplanerne skal være individuelle og afspejle børnenes og forældrenes behov.

Det fremgår af interviewet med udfører, at de ikke oplever, at myndighed har en fælles praksis for udarbejdelse af handleplaner. Det gælder eksempelvis detaljeringsgraden. Udfører giver desuden udtryk for, at handleplanerne ofte indeholder afsnit, der er kopieret ind fra den børnefaglige undersøgelse. I disse tilfælde er det ikke noteret, hvor teksten stammer fra. Det resulterer i manglende overblik over oplysningernes kilde og alder.

Formål og mål

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune bør arbejde på at sikre en fælles faglig praksis for udarbejdelsen af formål, mål og delmål. Målene kan gøres mere målbare, så det er muligt at følge op på målene.

Taskforcens begrundelse

Taskforcen er ikke bekendt med, om kommunen har skriftlige retningslinjer for arbejdet med mål og formål.

Det fremgår af kommunens selvevaluering, at der løbende foregår en intern opkvalificering i SMART-mål.

I den socialfaglige sagsgennemgang ses der ikke er en fast praksis for udarbejdelse af mål og formål. I flere af handleplanerne har de opstillede mål mere karakter af formål.

Ifølge interviewet med rådgiverne skal målene i handleplanerne formuleres som SMART-mål. Rådgiverne giver dog udtryk for, at det kan være en udfordring at udarbejde SMART-mål, som både giver mening for myndighed, udfører og forældrene.

Udfordringerne med målene bekræftes i interviewet med udfører. Her fremgår det, at målene generelt er u-konkrete. Det kan både være en fordel og en ulempe for udfører. Udfører bemærker, at de ikke oplever at være med til at sætte målene indledningsvis i sagsbehandlingen.

Indsats og behov

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen inddrager barnet, forældrene og udfører i forhold til at sikre, at indsatsen afspejler barnets behov for hjælp og støtte.

Taskforcens begrundelse

I den socialfaglige sagsgennemgang ses der i alle sager en god overensstemmelse mellem barnets og familiens problemstillinger og valg af indsats.

Det fremgår af interviewet med mellemlederne, at handleplanen udarbejdes i samarbejde med forældrene. Den tætte opfølgning og vurdering af barnets behov sikrer, at der iværksættes den rigtige indsats.

Det fremgår af interviewet med rådgiverne, at de taler med barnet om deres behov under børnesamtalen. Supplerende høres forældrene også.

Af interviewet med udfører fremgår det, at de oplever sig meget inddraget i, hvorvidt barnet får den rigtige indsats. De sociale tilbud har en oplevelse af, at myndighed lytter til deres vurderinger. Udfører oplever sig blandt andet inddraget i vurderingen af, hvorvidt en indsats skal intensiveres, justeres eller der skal noget andet til.

Samarbejde med de sociale tilbud

Taskforcens vurdering

Det er taskforcens vurdering, at der er et fælles fagligt grundlag for samarbejdet mellem myndighed og udfører på børnehandicapområdet i Egedal Kommune. Der foreligger en samarbejdsaftale mellem myndighed og udfører som er kendt, anvendt og jævnligt opdateres.

Taskforcens begrundelse

Taskforcen har modtaget følgende materiale om samarbejdet mellem myndighed og udfører på børnehandicapområdet:

- Rammer for samarbejde mellem udfører og myndighed
- Sparringsmøde med udfører
- Bekymringsbarometer.

I samarbejdsaftalen er det beskrevet, hvordan myndighed og udfører samarbejder om blandt andet visitation, opstartsmøde, opfølgingsmøder og skriftlig afrapportering. I interviewet med udfører fremgår det, at der jævnligt følges op på samarbejdsaftalen for at minde alle om, hvordan samarbejdet fungerer. Udfører giver udtryk for, at det har en rammesættende effekt for samarbejdet, at samarbejdsaftalen jævnligt bliver taget frem.

Det fremgår af dokumentet om sparringsmøder, selvevalueringen og interviewene med mellemledere, rådgivere og udfører, at der afholdes ugentlige sparringsmøder mellem myndighed og udfører. Her kan rådgiverne booke sig ind og drøfte sagen forud for en egentlig indstilling. Især rådgivere giver udtryk for, at disse sparringsmøder er hensigtsmæssige.

Ifølge interviewet med mellemlederne afholdes der halvårslige samarbejds møder mellem myndighed og udfører. På møderne kan medarbejderne lære hinanden at kende og drøfte relevante temaer, fx om samspillet mellem handleplaner og indsatsplaner.

I selvevalueringen bemærker kommunen, at der i konkrete situationer kan være udfordringer i samarbejdet. Rådgiverne giver udtryk for, at der generelt er et tæt samarbejde med udfører om valg af indsatser og handleplaner.

Inddragelse

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune arbejder hensigtsmæssigt med at inddrage barnet og dennes forældre i udarbejdelsen af handleplaner.

Taskforcens begrundelse

Tidligere i dette kapitel er beskrevet Egedal Kommunes retningslinjer og redskaber for arbejdet med handleplaner og bestilling, herunder kommunens fokus på borgerinddragelse.

Af kommunens selvevaluering fremgår det, at barnet og familien inddrages i arbejdet med handleplaner. Kommunen anvender blandt andet inddragende netværksmøder og netværksafdækning.

I rammepapiret for inddragende netværksmøder fremgår det, at forældrene altid skal deltage på netværksmøderne. Barnet eller den unge skal som udgangspunkt deltage på møderne. Hvis et barn ikke deltager, skal den mødeansvarlige begrunde årsagen hertil.

Det fremgår af borgerinterviewene, at alle borgere oplever at være inddraget i forhold til målene i deres handleplan. Nogle borgere oplever, at målene i handleplanerne er ændret efter deres ønske.

6 Opfølgning på indsatsen

Vurderingskriterier

- **Faglige retningslinjer.** Er der retningslinjer, og anvendes der fælles metoder og redskaber i opfølgningen på indsatsen over for den enkelte borger?
- **Formål og mål.** Tager opfølgningen afsæt i formålet og målene med indsatsen?
- **Indsats og behov.** Sker der en løbende opfølgning på, om indsatsen forsat tjener sit formål, eller om den skal ændres eller ophøre?
- **Inddragelse.** Er borgeren, relevante fagpersoner og borgerens netværk inddraget i opfølgningen?

6.1 Taskforcens analyse af Egedal Kommunes opfølgning på indsatsen

Resultater

Styrker

- **Faglige retningslinjer**
  - Egedal Kommune har retningslinjer og redskaber, der understøtter opfølgningen på den enkelte sag.
  - Der er et hensigtsmæssigt samarbejde mellem myndighed og udfører i forbindelse med opfølgningen.
- **Formål og mål**
  - Kommunens opfølgning tager generelt afsæt i barnets mål i handleplanen.
- **Indsats og behov**
  - Kommunen har en fælles praksis for vurderingen af, om indsatsen passer til barnets behov.
- **Inddragelse**
  - Egedal Kommune inddrager barnet, forældre og fagpersoner i opfølgningen.

Anbefalinger

- **Faglige retningslinjer**
  - Det anbefales, at Egedal Kommune styrker den systematiske opfølgning, herunder i forbindelse med sagsbehandlerskift.
- **Formål og mål**
  - Kommunen kan styrke opfølgning ved at opstille målbare mål i handleplanerne.

Vurdering og begrundelse

Kommunens egen vurdering

Egedal Kommune angiver i selvevalueringen, at de i nogen grad vurderer, at de har et hensigtsmæssigt fokus på opfølgning på indsatserne.

Taskforcens vurdering og begrundelse

Faglige retningslinjer

Taskforcens vurdering

Det er taskforcen vurdering, at Egedal Kommune har fokus på hyppig opfølgning i *Tæt på tværs*-sager, men at kommunen generelt kan styrke den systematiske opfølgning på børnehandicapområdet.

Kommunen kan med fordel sætte fokus på hensigtsmæssig opfølgning i forbindelse med sagsbehandlerskift.

Taskforcen vurderer, at der er grundlag for et hensigtsmæssigt samarbejde mellem udfører og myndighed om opfølgningen.

Taskforcens begrundelse

Taskforcen har modtaget følgende materiale om kommunens opfølgning:

- Årshjulet – Hjælpevejledning
- Arbejdsgangsbeskrivelser for SEL §§ 41, 42 og 44
- Tæt på tværs – Beskrivelse og hjælpevejledninger.

De overordnede sagsskridt for opfølgningen er beskrevet i kommunens arbejdsgangsbeskrivelser, fx at rådgiveren skal tjekke *årshjulet* og invitere til opfølgningsmøde. *Årshjulet* er en database, der indeholder oplysninger om teamets målgrupper, sager og opfølgningsfrister.

Rådgiverens rolle, mødeforberedelse, hjælpespørgsmål og administrative opgaver i forbindelse med opfølgningsmødet er beskrevet i materialet om *Tæt på tværs*. Det fremgår, at der skal afholdes opfølgningsmøder fire gange årligt i sager, hvor der er iværksat en børnefaglig undersøgelse eller en foranstaltning. I øvrige sager følger kommunen de gældende lovkrav for opfølgning.

Af kommunens selvevaluering fremgår det, at der foreligger specifikke arbejdsgange for opfølgningsprocessen, og at opfølgning indgår i alle arbejdsgange. Kommunen angiver, at

årshjulet anvendes som styringsredskab i opfølgningen. Der er dog udviklingspotentiale i anvendelsen af *årshjulet* i dagligdagen – især omkring handicapkompenserende ydelser.

Det fremgår af den juridiske sags gennemgang, at der er otte sager, hvor opfølgning er relevant. I tre af disse sager er det tydeligt angivet, at kommunen vil følge op. I de sidste fem sager fremgår dette ikke tydeligt, at kommunen vil følge op.

I alle de fem sager, der indgår i den socialfaglige gennemgang, er der afholdt opfølgning med deltagelse af både familien og de fagprofessionelle. Den socialfaglige gennemgang viser dog, at der ikke bliver fulgt regelmæssigt op på handleplanerne. Det ses ikke, at der følges op hver halve år, som loven foreskriver.

I interviewet med mellemlederne gives der udtryk for, at der foregår en tæt opfølgning på foranstaltninger. Det er den enkelte rådgiver, der har ansvaret for at udfylde *årshjulet* og have overblik over opfølgningen.

Et gennemgående træk i interviewet med rådgiverne er, at der er fokus på opfølgning i sagerne. Opfølgningsmøderne planlægges allerede på opstartsmødet. Der er fast praksis og retningslinjer for opfølgning på foranstaltning og bevilling. Bevillinger følges der op på alt efter, hvad der giver mening, og dette skrives ind i *årshjulet*. *Årshjulet* er det primære redskab til at holde styr på opfølgning i alle sager. Udfyldes *årshjulet* løbende giver det også overblik over sagen for den nye rådgiver ved sagsbehandlerskifte. Nogle informationer skal dog både noteres i *årshjulet* og i DUBU, hvilket tager ekstra tid. Dette gør at *årshjulet* nogle gange glemmes, og at det prioriteres at journalisere i DUBU.

Det fremgår af interviewet med udfører, at der er en fælles praksis i forhold til hyppigheden af opfølgninger. Der følges dog ikke lige så regelmæssigt op i sager, hvor der er myndighedsskift eller hyppigt skift af sagsbehandler. Udfører giver udtryk for, at der er kommet en tættere opfølgning end tidligere. Det skyldes, at udfører er blevet mere opsøgende, og at der er kommet en bedre kommunikation mellem myndighed og de sociale tilbud.

Ifølge interviewet med handicaprådet er det forskelligt fra rådgiver til rådgiver, hvor fyldestgørende opfølgningen er. Der gives udtryk for, at der kan mangle fokus på opfølgningen i forbindelse med sagsbehandlerskift.

Formål og mål

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunens opfølgning tager udgangspunkt i borgerens mål. Kommunen kan dog styrke opfølgningen ved at formulere mere målbare mål, der gør det muligt at følge op på borgerens udvikling.

Taskforcens begrundelse

I *Tæt på tværs*-materialet indgår der en række hensigtsmæssige retningslinjer for opfølgning, hvor mål og formål er tænkt ind i processen. Taskforcen er ikke bekendt med retningslinjer for arbejdet med mål og formål i øvrige sager.

Det fremgår af den socialfaglige sags gennemgang, at der i alle sager følges op på indsatsen. Der ses dog ikke en regelmæssig justering af målene i handleplanerne.

Det fremgår af interviewet med mellemlederen og rådgiverne, at opfølgning på indsatserne sker på opfølgningsmøderne. Handleplanerne gennemgås, og det vurderes, om målene er nået, eller om der er behov for andre mål. Handleplanerne redigeres herefter. Ifølge interviewet med udfører

er det forskelligt blandt rådgiverne, hvordan handleplanen benyttes i forbindelse med opfølgningen.

Det fremgår af borgerinterviewene, at alle borgere oplever at være inddraget i forhold til mål i handleplanen. Nogle borgere oplever, at målene i handleplanene er ændret efter deres ønske.

Indsats og behov

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune har en fælles praksis for vurderingen af, om indsatsen passer til barnets eller den unges behov.

Taskforcens begrundelse

Den socialfaglige sagsgennemgang viser, at der sker en relevant og løbende vurdering af, om indsatsen fortsat tjener sit formål. Disse opfølgninger ses til gengæld ikke afspejlet i en opdatering af handleplanerne.

I interviewet giver mellemlædelsen udtryk for, at den tætte opfølgning i *Tæt på tværs*-sager sikrer, at kommunen vælger den rigtige indsats.

Det fremgår af interviewet med rådgiverne, at opfølgning på hvorvidt barnet eller den unge får den korrekte indsats sker på opfølgningsmøderne. Rådgiverne oplever, at opfølgninger hjælper forældrene til at sætte ord på, hvad de har behov for hjælp til. Det gælder både til opfølgning på familiebesøg og kontaktperson. Dette gør det nemmere for rådgiverne at skrive familiens behov ind i en handleplan. Det første udkast til handleplanen er derfor ikke nødvendigvis særlig rammende, men det kan hjælpe dem til at udtrykke sig. Rådgiverne oplever, at de bruger handleplanerne som et dynamisk værktøj.

Det fremgår af interviewene med rådgiverne og udfører, at udfører kontakter myndighedsrådgiveren, hvis der er nyt om barnet eller den unge. I så fald drøfter rådgiver og udfører barnets behov og justering af indsatsen over telefonen.

Inddragelse

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune inddrager barnet, forældrene og relevante fagpersoner i opfølgningen.

Taskforcens begrundelse

I selvevaluering vurderer kommunen, at der er en ensartet praksis for inddragelse af barnet og andre relevante parter i opfølgningen. Kommunen anfører, at der anvendes inddragende netværksmøder og børnesamtaler.

I den socialfaglige sagsgennemgang ses der en hensigtsmæssig inddragelse af fagpersoner i forbindelse med opfølgningen.

Det fremgår af interviewet med rådgiverne, at både børn og forældre er inviteret til deltagelse i opfølgningsmøder. Rådgiverne oplever ofte, at børnene ikke ønsker at deltage. I disse tilfælde gennemføres der en børnesamtale med barnet, hvis det er muligt.

7 Helhed og sammenhæng

Vurderingskriterier

- **Tværfagligt samarbejde.** Er det beskrevet, hvordan der samarbejdes på tværs af forvaltninger, så der sikres en sammenhængende og helhedsorienteret sagsbehandling og indsats for borgeren?
- **Roller og ansvar.** Er der her i klarhed om roller og ansvar på tværs af forvaltninger og er disse formidlet og kendt?
- **Inddragelse.** Hvordan inddrages borgeren og borgerens netværk i sager, der håndteres på tværs af forvaltninger?

7.1 Taskforcens analyse af Egedal Kommunes helhed og sammenhæng

Resultater

Styrker

- **Tværfagligt samarbejde**
  - Egedal Kommune har gennem de senere år styrket samarbejdet på tværs af centre og fagområder.
  - Kommunen har en fast procedure for overgangen fra barn til voksen.
- **Inddragelse**
  - Kommunen har etableret en fast praksis for inddragelse af barn og forældre gennem inddragende netværksmøder.
  - Kommunen inddrager den unge og forældrene i overgangen fra barn til voksen.

Anbefalinger

- **Tværfagligt samarbejde**
  - Egedal Kommune kan med fordel sætte fokus på kommunikationen med forældrene i overgangen fra barn til voksen, herunder om betydningen af at gå fra reglerne på børneområdet til reglerne på voksenområdet.
  - Det anbefales, at kommunen udvikler et fælles overblik over de unge, der forventes at overgå til voksenområdet.
  - Kommunen kan med fordel arbejde videre med at styrke samarbejdet mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet.

- **Roller og ansvar**

- Det anbefales, at kommunen tydeliggør ansvarsfordelingen mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet, fx ved at udarbejde skriftlige retningslinjer for samarbejdet.

Vurdering og begrundelse

Kommunens egen vurdering

Kommunen angiver i selvevalueringen, at samarbejdet på tværs af områder og forvaltninger i nogen grad fungerer hensigtsmæssigt.

Kommunen angiver desuden, at der i nogen grad er en hensigtsmæssig overgang fra barn til voksen.

Taskforcens vurdering og begrundelse

Tværfagligt samarbejde

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen de senere år har haft fokus på at styrke det tværgående samarbejde. Det tyder på, at det generelt er lykkedes, selvom der fortsat er et udviklingspotentiale på enkelte områder.

Kommunen har etableret en række fora for tværfagligt samarbejde, herunder inddragende netværksmøder og faste møder mellem børnehandicap og skole- og dagtilbud.

Taskforcen vurderer, at kommunen har udarbejdet en hensigtsmæssig procedure for overgangen fra barn til voksen. Proceduren efterleves generelt, men der kan forekomme udfordringer i enkeltsager, fx i kommunikationen med forældrene.

Taskforcen vurderer, at kommunen i ringe grad har et fælles overblik over, hvilke unge der forventes at overgå til voksenområdet. I tilfælde af sagsbehandlerskift kan det medføre en risiko for, at voksenområdet ikke inddrages tidligt nok.

Taskforcens begrundelse

Overgang fra barn til voksen

Taskforcen har fået tilsendt følgende materiale om overgangen fra barn til voksen:

- Procedure for overgang fra barn til voksen, herunder overleveringsskema og hjælpevejledninger til samtykke, efterværn, overdragelsesmøde, samarbejds møde og orientering af forældre
- Samarbejdsaftale vedrørende ungeindsats – overgang fra barn til voksen – Jobcenter, Center for Social Service og Center for Borgerservice.

Overgangsproceduren og samarbejdsaftalen vedrørende ungeindsats beskriver roller og ansvar for de forskellige aktiviteter i overgangen fra barn til voksen. Proceduren omfatter blandt andet:

- Samarbejds møder mellem rådgivere fra relevante centre
- Overdragelses møder med den unge, pårørende og relevante samarbejdsparter før der er truffet en afgørelse og når den unge fylder 17,5 år
- Orientering af forældre om afgørelse
- Overlevering til voksenmyndighed når den unge fylder 18 år.

Ifølge den socialfaglige gennemgang har kommunen generelt fokus på at holde samtaler med de unge om overgangen til voksenområdet.

Det fremgår af selvevalueringen og interviewene med den øverste ledelse, mellemlidelsen, rådgiverne, voksenhandicap og handicaprådet, at overgangsproceduren generelt efterleves i organisationen. I enkelte tilfælde kan der opstå udfordringer, fx i kommunikationen med forældrene om regler og ydelser på voksenområdet.

Det fremgår af interviewene med mellemlidelsen og rådgiverne, at den enkelte rådgiver har ansvaret for at sikre overblik over sine kommende overgangssager. Der er ikke en fælles praksis for, hvordan medarbejderne skaber dette overblik. Ifølge interviewene med mellemlidelsen og voksenhandicap kan der opstå udfordringer i forbindelse sagsbehandlerskift, hvor den nye rådgiver ikke har overblik over, hvilke unge der forventes at overgå til voksenområdet. Det kan betyde, at voksenhandicap ikke inddrages tidligt nok.

Interviewet med staben understøtter, at der forekommer sager, hvor kommunen ikke er forberedt på, at den unge overgår til voksenområdet. Staben bemærker, at de jævnligt trækker lister over de unge, der fylder 18 eller 23 år i forbindelse med økonomiopfølgningen. Disse unge drøftes med rådgiverne på de faste opfølgningsmøder. Konceptet for økonomiopfølgning beskrives i kapitel 8.

Ifølge interviewene med den øverste ledelse og voksenhandicap opdateres overgangsproceduren løbende, når der identificeres nye udfordringer.

Samarbejdet med øvrige områder

Taskforcen har modtaget følgende materiale, der beskriver samarbejdet mellem børnehandskapsrådet og øvrige fagområder:

- Tæt på tværs – Rammer for iværksættelse af foranstaltning samt opfølgning
- Inddragende netværksmøder – Beskrivelse af rammerne
- Inddragende netværksmøder – Hjælpevejledning om tidsforbrug

Materialet beskriver rammerne for det tværfaglige samarbejde i regi af *Tæt på tværs*. Det fremgår blandt andet, at fagpersoner og rådgivere fra andre centre skal inddrages i sagsbehandlingen gennem inddragende netværksmøder som beskrevet i kapitel 4.

Ifølge den socialfaglige sagsgennemgang har kommunen fokus på det tværprofessionelle samarbejde omkring barnet og forældrene, herunder i forhold til voksenafdelingen og skole- og dagtilbudsområdet. Det vurderes, at de inddragende netværksmøder understøtter det tværfaglige samarbejde i organisationen.

Ifølge selvevalueringen er samarbejdet med øvrige fagområder overvejende godt. Der er et tæt samarbejde, arbejdsgangsbeskrivelser og samarbejdsaftaler med blandt andet hjælpemiddelafdelingen, voksenområdet og jobcentret.

I interviewene med den øverste ledelse og interne samarbejdsparter vurderes det, at samarbejdet på tværs af fagområder er blevet styrket som følge af *Tæt på tværs*. Der er et tæt ledelsesmæssigt samarbejde, hvor lederne sidder på samme etage og taler sammen dagligt.

I interviewet med mellemlidelsen fremgår det, at børnehandicap holder halvårslige samarbejds møder med PPR, råd- og vejledningsteamet, tilsynsteamet, SSP, UU, voksenområdet, hjælpemiddelafdelingen og kommunikationscenteret. På møderne drøftes faglige temaer, og man lærer hinanden at kende. Der er dog et potentiale for at optimere det tværgående samarbejde yderligere.

Ifølge interviewet med rådgiverne samarbejder de løbende med PPR, skolerne, hjælpemiddelafdelingen, jobcentret og voksenhandicap, fx ved at rådgiverne deltager i møder på skolerne, i specialtilbud og i andre afdelinger.

Skole- og dagtilbud

Taskforcen er ikke bekendt med skriftlige retningslinjer for samarbejdet mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet ud over materialet om *Tæt på tværs*.

Ifølge selvevalueringen er der fokus på samarbejdet med Center for Skole og Dagtilbud, selvom der fortsat kan være udfordringer.

Det fremgår af den socialfaglige sags gennemgang, at kommunen har fokus på samarbejdet mellem børnehandicap og skole- og dagtilbud, herunder involvering af fagpersoner fra skole- og dagtilbudsområdet gennem inddragende netværksmøder.

Det fremgår af interviewene med den øverste ledelse, mellemlidelsen og interne samarbejdsparter, at samarbejdet mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet er blevet styrket de senere år. Lederne på de to områder deltager på hinandens visitationsmøder og mødes månedligt om fælles sager. Der er desuden indført ugentlige sparringsmøder, hvor medarbejdere fra skole- og dagtilbudsområdet og børnehandicapområdet drøfter relevante sager.

Det fremgår af interviewet med interne samarbejdsparter, at de inddragende netværksmøder i forbindelse med *Tæt på tværs* er hensigtsmæssige for samarbejdet. De inddragende netværksmøder har bidraget til større gennemsigtighed og en større forståelse for fælles metoder, børnesyn og givet et fælles sprog. Yderligere har de givet indsigt i, hvilke myndighedsrådgivere der sidder med hvilke sager.

Ifølge selvevalueringen og interviewene med mellemlidelsen, rådgiverne og de interne samarbejdsparter kan der fortsat opstå udfordringer i konkrete sager. Udfordringerne opstår især, når der er forskelligt fagligt syn på, hvordan barnet bedst støttes.

Overlevering af sager til det sociale team

Taskforcen har modtaget en arbejdsgangsbeskrivelse om overlevering af sager mellem det sociale team og handicapteamet:

- Overlevering af sager mellem det sociale team og handicapteamet.

I arbejdsgangsbeskrivelsen fremgår det blandt andet, at rådgiveren og fagkoordinatoren sammen vurderer, om en sag skal overgå til det andet team. Herefter fordeles sagen og der holdes et overleveringsmøde med familien, hvor de orienteres om årsagen til skiftet.

Ifølge selvevalueringen og interviewet med rådgiverne overleveres der sjældent sager mellem det sociale team og handicapteamet.

Roller og ansvar

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at der overordnet set er klare roller og ansvar i overgangen fra barn til voksen.

Taskforcen vurderer, at der er behov for at skabe klarhed om roller og ansvar i samarbejdet mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet, fx ved at udarbejde skriftlige retningslinjer for samarbejdet.

Taskforcens begrundelse

Overgang fra barn til voksen

Overgangsproceduren og samarbejdsaftalen vedrørende ungeindsats beskriver ansvars- og kompetencefordelingen mellem jobcenter, børne- og voksenhandicapområdet. Det fremgår blandt andet, at børnerådgiveren skal vurdere overgangen og sende overleveringsskema til voksenmyndighed. Voksenrådgiveren skal udarbejde VUM, træffe afgørelsen og orientere den unge og forældrene om afgørelsen.

Af selvevalueringen fremgår det, at der generelt er klarhed over roller og ansvar ved overgangen fra barn til voksen. Det bekræftes i interviewene med mellemlædelsen og rådgiverne.

I interviewet med den øverste ledelse gives der udtryk for, at der i nogle tilfælde kan være uklarhed i roller og ansvar mellem børnehandicap- og voksenhandicapområdet. Dels i forhold til, hvilken afdelingen der skal agere i sagen, dels hvem der skal kommunikere med forældrene.

Skole- og dagtilbud

Taskforcen er ikke bekendt med skriftlige retningslinjer om ansvars- og rollefordelingen mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet ud over materialet om *Tæt på tværs*.

I interviewene med mellemlædelsen, rådgiverne og interne samarbejdsparter fremgår det, at der kan være udfordringer i rolle- og ansvarsfordelingen mellem børnehandicapområdet og skole- og dagtilbudsområdet.

Ifølge mellemlædelsen og rådgiverne er det en udfordring, når ledere på skolerne udtaler sig om ydelser på socialområdet, fx om tabt arbejdsfortjeneste. Det kan give forældrene urealistiske forventninger til kommunen og udfordre samarbejdet mellem skolen, forældrene og rådgiverne.

I interviewet med de interne samarbejdsparter bemærkes det, at medarbejderne fra de forskellige fagområder i højere grad kan hjælpe hinanden med at finde den bedste løsning for barnet. Det indebærer, at fagpersoner fra skoleområdet inddrages tidligere i processen omkring barnet.

Inddragelse

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at kommunen inddrager den unge og dennes forældre i *Tæt på tværs* overgangen fra barn til voksen.

Taskforcen vurderer, at kommunen har etableret en fast praksis for inddragelse af barn og forældre gennem inddragende netværksmøder.

Overgang fra barn til voksen

I overgangsproceduren fra barn til voksen er det beskrevet, hvordan den unge, forældrene og relevante samarbejdsparter inddrages på overdragelsesmøderne.

Ifølge den socialfaglige sagsgennemgang har kommunen fokus på, at holde samtaler med de unge om overgangen til voksenområdet.

Selvevalueringen og interviewene med rådgiverne og voksenhandicap bekræfter, at der holdes overdragelsesmøder med den unge og forældrene.

Inddragende netværksmøder

Det fremgår af materiale om inddragende netværksmøder, selvevalueringen og interviewet med rådgiverne, at kommunen anvender inddragende netværksmøder til at involvere barnet og forældrene i sager, der er omfattet af *Tæt på tværs*.

Den socialfaglige sagsgennemgang understøtter, at forældrene inddrages på netværksmøderne. Det ses blandt andet, at forældrenes perspektiv fremgår af journalnotater og referater fra møderne.

8 Ledelsesinformation og styring

Vurderingskriterier

- **Viden.** Indsamles viden om aktiviteter, målgrupper og resultater på området?
- **Formidling.** Har politikere, ledere og medarbejdere løbende og systematisk adgang til denne viden?
- **Kvalitetssikring.** Bruger kommunen denne viden til løbende at sikre kvaliteten i sagsbehandlingen og i indsatserne?
- **Styring og udvikling.** Hvordan bruger kommunen denne viden strategisk til faglig styring og udvikling af handicapområdet?

8.1 Taskforcens analyse af Egedal Kommunes ledelsesinformation og styring

Resultater

Styrker

- **Viden**
  - Egedal Kommune indsamler viden og data om økonomi, målgruppen og indsatser på børnehandicapområdet.
- **Formidling**
  - Kommunen formidler løbende ledelsesinformation til politikerne, den administrative ledelse og medarbejderne.
- **Kvalitetssikring**
  - Kommunen anvender faglig viden til at udvikle kvaliteten i sagsbehandlingen, herunder udarbejdelse af en årlig kompetenceplan og tilrettelæggelse af læringsforløb for medarbejderne.
- **Styring og udvikling**
  - Kommunen anvender viden som grundlag for faglig styring og udvikling af børnehandicapområdet, fx udvælgelse af fokusområder.

Anbefalinger

- **Formidling**
  - Det anbefales, at Egedal Kommune udbygger og systematiserer afrapportering om den faglige udvikling til den politiske og administrative ledelse.
- **Kvalitetssikring**
  - Kommunen kan med fordel sætte fokus på at omsætte ledelsesinformation til fælles læring blandt rådgiverne på børnehandicapområdet.
- **Styring og udvikling**
  - En mere systematisk anvendelse af data kan bidrage til at styrke den faglige styring af børnehandicapområdet.

Vurdering og begrundelse

Kommunens egen vurdering

Egedal Kommune angiver i selvevalueringen, at de i nogen grad har den nødvendige ledelsesinformation til at sikre en løbende faglig styring og udvikling af børnehandicapområdet.

Taskforcens vurdering og begrundelse

Viden

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune løbende indsamler viden og data om den økonomiske og faglige udvikling på børnehandicapområdet.

Taskforcens begrundelse

Taskforcen har modtaget følgende materiale vedrørende ledelsesinformation og styring:

- Koncept for ledelsestilsyn
- Eksempel på årsrapport for myndighed og udfører, 2016.

Det fremgår af konceptet for ledelsestilsyn, årsrapporten, selvevalueringen og interviewet med øverste ledelse, at der løbende indsamles data om afdelingens økonomi og udviklingen i antal borgere, sager, foranstaltninger og underretninger. Der udarbejdes desuden en årlig revisionsrapport og kvartalsvise ledelsestilsyn.

Det fremgår af interviewet med den øverste ledelse, at afdelingens ledelsesinformationssystem, Calibra, indeholder data fra både DUBU og afdelingens økonomisystem. Ledere og medarbejdere anvender desuden *årshjulet*, der indeholder data om målgrupper og opfølgingsfrister.

Formidling

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune løbende formidler ledelsesinformation til byrådet, direktionen og medarbejderne.

Taskforcen vurderer, at kommunen med fordel kan styrke afrapporteringen om den faglige udvikling til den politiske og administrative ledelse.

Taskforcens begrundelse

Politisk niveau

Af konceptet for ledelsestilsyn, årsrapporten, selvevalueringen og interviewene med øverste ledelse og mellemlidelsen fremgår det, at politikerne modtager følgende data:

- En gang om året udarbejdes følgende sager:
  - Årsrapport for myndighed og udfører, herunder:
    - Antal borgere, sager, foranstaltninger, underretninger og anbringelser
    - Status på *Tæt på tværs* og andre strategiske projekter
    - Status på ledelsestilsynet
  - Årsrapport med budget og regnskab
  - Revisionsrapport
  - Rapport fra borgerrådgiver
  - Ankestyrelsens klagesagsstatistik i forhold til omgørelsesprocenter
- Budgetopfølgning tre gange om året
- Sager om den faglige udvikling forelægges efter behov.

I interviewet med øverste ledelse gives der udtryk for, at politikerne efterspørger en tættere opfølgning på den faglige udvikling. Ledelsen bemærker, at opfølgningen tidligere var meget detaljeret, men at den i dag er mere overordnet.

Administrativt niveau

Det fremgår af interviewene med den øverste ledelse og staben, at kommunen har et koncept for økonomiopfølgning. Konceptet indebærer månedlig opfølgning på de enkelte paragraffer, udarbejdelse af kvartalsvise prognoser, faste prognosemøder mellem børnehåndicap og økonomiafdelingen på ledelses- og medarbejderniveau samt afrapportering til direktionen.

Ifølge interviewene med øverste ledelse og staben er der ikke en fast kadence for faglig afrapportering til den administrative ledelse. Til gengæld trækkes data ad hoc, når den efterspørges. Det bemærkes, at der er tiltrådt en ny direktion, der efterspørger en mere systematisk opfølgning på den faglige udvikling.

Medarbejderne

Ifølge selvevalueringen har medarbejderne et relativt kendskab til ledelsesinformation.

Det fremgår af interviewene med den øverste ledelse og mellemlidelsen, at der afholdes tre møder årligt, hvor medarbejderne orienteres om økonomien. Herudover holdes der løbende

prognosemøder mellem rådgivere og økonomimedarbejdere. Ifølge interviewet med mellemlederne har det dog været en udfordring at få afholdt prognosemøderne i 2019.

I interviewene med den øverste ledelse, mellemlædelsen, rådgiverne og staben gives der udtryk for, at medarbejderne løbende præsenteres for faglig viden. Ifølge interviewet med rådgiverne får medarbejderne præsenteret generel ledelsesinformation én gang om året på et afdelingsmøde, fx i form af sygefravær- og klagestatistik. Faglige fokusområder drøftes løbende på faggruppemøderne, fx om udviklingen på autismeområdet.

Kvalitetssikring

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune anvender faglig viden til at fremme kvaliteten af sagsbehandlingen og indsatsen på børnehandicapområdet.

Taskforcen vurderer, at der er et potentiale i at omsætte ledelsesinformation til faglig læring.

Taskforcens begrundelse

Som beskrevet i kapitlet om faglig ledelse anvender kommunen faglig viden til at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen. Revisionen og ledelsestilsynet danner udgangspunkt for udarbejdelsen af den årlige kompetenceplan, drøftelser på faggruppemøderne og tilrettelæggelse af interne læringsforløb.

Ifølge selvevalueringen er der et potentiale for i højere grad at omsætte ledelsesinformation til faglig læring. Det underbygges af interviewet med rådgiverne, hvor det fremgår, at præsentationen af ledelsesinformation på afdelingsmøderne har karakter af orientering snarere end oplæg til drøftelser af, hvad der kan gøres anderledes.

I interviewet med den øverste ledelse vurderes det, at de faglige drøftelser bidrager til at øge medarbejdernes forståelse for området og styrke kvaliteten i deres faglige arbejde.

Styring og udvikling

Taskforcens vurdering

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune benytter viden og data til faglig styring og udvikling af børnehandicapområdet. Den faglige styring og udvikling kan dog styrkes ved at anvende data endnu mere systematisk.

Taskforcens begrundelse

Det fremgår af selvevalueringen og interviewene med den øverste ledelse, mellemlædelsen og staben, at kommunen anvender ledelsesinformation som grundlag for styring og udvikling af børnehandicapområdet. Data bruges blandt andet til at følge om iværksatte indsatser har den tilsigtede effekt og til at udvælge strategiske indsatsområder.

I interviewet med den øverste ledelse gives der udtryk for, at styringen og udviklingen af området er blevet mere databaseret og proaktiv, men at data kan anvendes endnu mere systematisk i organisationen. Det bekræftes i interviewet med staben. Den øverste ledelse bemærker desuden, at meget viden er koncentreret om få personer. Der er derfor potentiale i at anvende data mindre personafhængigt.

Bilag 1: Ankestyrelsens juridiske sagsgennemgang

Resultater af Ankestyrelsens sagsgennemgang, børnehandicapområdet i Egedal Kommune, 2. halvår 2019

Indhold

1 Indledning	47
1.1 Formål	47
1.2 Afgrænsning	47
1.3 Sagskarakteristik	47
1.4 Vurderingskriterier	48
1.5 Rapportens struktur	48
2 Centrale konklusioner	49
3 Afgørelsernes overensstemmelse med regler og praksis - handicapkompenserende ydelser	52
3.1 Udfald ved klage til Ankestyrelsen	52
4 Retlige mangler	54
4.1 Manglende sagsoplysning - Officialprincippet	54
4.2 Begrundelsesmangel	63
4.3 Partshøringsmangel	64
4.4 Hjemmelsmangel	64
4.5 Forkert vurdering	66
4.6 Skøn under regel	67
5 Andre relevante sagsbehandlingsregler – handicapkompenserende regler	69
5.1 Helhedsvurdering	69
5.2 Klagevejledning	70
5.3 Frist for sagens behandling	71
5.4 Inddragelse af forældrene	72
5.5 Opfølgning	72
5.6 Kvalitetsstandard	73
6 Afgørelsernes overensstemmelse med regler og praksis – det specialiserede børne- og ungeområde	74

6.1 Sagsbehandlingsmangler	74
6.1.1. Vurdering af foranstalningssager efter § 52.....	74
6.1.2. Den børnefaglige undersøgelse	75
6.1.3. Samtale med barnet eller den unge i forbindelse med børnefaglig undersøgelse	75
6.1.4. Begrundet stillingtagen	75
6.1.5. Fire-måneders-fristen.....	75
6.1.6. Handleplan	76
6.1.7. Børnesamtale.....	76
6.2 Vurdering af sager, hvor der er givet tilbud efter servicelovens § 11, stk. 3	77
6.3 Om støtten er relevant og tilstrækkelig	77
7 Metode.....	78
7.1 Kriterier for sagsindkaldelse	78
8 Regel- og praksisoversigt.....	80
8.1 Om retlige mangler	80
8.1.1 Om oplysning af sagen.....	80
8.1.2 Om Helhedsvurdering	81
8.1.3 Om partshøring	81
8.1.4 Om forældreinddragelse.....	81
8.1.5 Om konkret og individuel vurdering af borgerens behov	82
8.1.6 Om begrundelse for den trufne afgørelse	82
8.1.7 Om opfølgning.....	82
8.1.8 Om tidsfrister	82
8.2 Ydelser i serviceloven - Handicapkompenserende ydelser	83
8.2.1 Om merudgifter	83
8.2.2 Om tabt arbejdsfortjeneste	84
8.2.3 Om personkredsen for merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste	84
8.2.4 Om aflastning	85
8.3 Det specialiserede børne- og ungeområde.....	85
8.3.1 Om børnefaglig undersøgelse.....	86
8.3.2 Om støtteforanstaltninger.....	86
8.3.3 Særligt om servicelovens § 11, stk. 3	87
8.3.4 Kravet om handleplan	88
8.3.5 Børnesamtale	88
8.3.6 Ankestyrelsens beføjelser uden klage i sager om særlig støtte til børn og unge	88
8.4 Øvrige relevante bestemmelser	89
8.4.1 Klageadgang	89

8.4.2 Om opfølgning – § 148, stk. 2 i serviceloven	89
8.5 Principmeddelelser	89
8.5.1 Principmeddelelse 55-11	89
8.5.2 Principmeddelelse 92-12	89
8.5.3 Principmeddelelse 85-13	90
8.5.4 Principmeddelelse 43-15	90
8.5.5 Principmeddelelse 35-16	90
8.5.6 Principmeddelelse 25-19	91

1 Indledning

Som led i det indledende samarbejde mellem Taskforce–Handicap og Egedal Kommune om et længerevarende analyse- og udviklingsforløb på handicapområdet har Ankestyrelsen gennemgået 20 sager på børnehandicapområdet fra Egedal Kommune.

1.1 Formål

Sagsgennemgangen giver eksempler på praksis i sagsbehandlingen og en pejling af den aktuelle kvalitet i sagsbehandlingen på udvalgte områder. Gennemgangen bidrager dermed til at kvalificere taskforcens samlede analyserapport og anbefalinger i forhold til, hvilke styrker og udfordringer Egedal Kommune kan arbejde videre med i det efterfølgende udviklingsforløb.

1.2 Afgrænsning

Resultatet af Ankestyrelsens sagsgennemgang er ikke nødvendigvis udtryk for hele Egedal Kommunes praksis på de udvalgte sagsområder, idet 20 sager, i statistisk henseende, ikke er et tilstrækkeligt stærkt grundlag at udtale sig på baggrund af, i forhold til den generelle praksis. Sagsgennemgangen giver eksempler på sagspraksis i Egedal Kommune uden at kunne udtale sig om udbredelsen af denne praksis.

Sagerne er vurderet ud fra det foreliggende skriftlige materiale. De sager, der ikke er i overensstemmelse med regler og praksis, er sager, der ikke ville være blevet stadfæstet, hvis de var blevet påklaget til Ankestyrelsen, sådan som de er oplyst. At sagerne ikke er i overensstemmelse med regler og praksis er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at resultatet i sagerne er forkert.

1.3 Sagskarakteristik

På baggrund af en indledende dialog med Egedal Kommune indkaldte Ankestyrelsen i 3. kvartal 2019 20 sager på børnehandicapområdet. De 20 sager, der vedrører servicelovens §§ 41, 42 og 44 jf. § 84 stk. 1, fordeler sig på:

- Tre sager om personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste
- Syv sager om udmåling, beregning, nedsættelse eller om ophør af merudgifter.
- Seks sager om udmåling, beregning, nedsættelse eller om ophør af tabt arbejdsfortjeneste.
- Fire sager om aflastning eller afløsning.

De 20 sager består af 16 afslag og fire bevillinger. Hvordan bevillingerne og afslagene fordeler sig efter henholdsvis servicelovens § 41, § 42 og § 44 jf. § 84 stk. 1, ses i tabel 1.

Tabel 1. Fordeling af sager på ydelsesområder og afgørelsens resultat

	Bevilling	Afslag
SEL § 41 – merudgifter	1	7
SEL § 42 - tabt arbejdsfortjeneste	2	6
SEL § 44 – jf. § 84, stk. 1 – aflastning og afløsning	1	3
I alt	4	16

Blandt de 20 sager er der otte sager, hvori der indgår forhold, der vedrører servicelovens kapitel 11 eller servicelovens § 11, stk. 3, enten fordi:

- Der har været truffet afgørelse om en foranstaltning efter servicelovens § 52, stk.3
- Der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, men ikke iværksat en foranstaltning
- Der er i øvrigt bekymring grundet underretninger eller andet, som der ikke er handlet på i sagen.
- Der er givet tilbud efter § 11, stk. 3

I de resterende 12 sager er der alene tale om handicapkompenserende ydelser.

Kriterierne for sagsudvælgelsen og de tidsmæssige perioder, vi har indhentet sager og akter fra, fremgår af kapitel 7 om metoden for denne sagsgennemgang.

1.4 Vurderingskriterier

Vi har i sagsgennemgangen foretaget en vurdering af, om de kriterier, som Egedal Kommune har lagt vægt på i den enkelte afgørelse, er lovlige set i lyset af:

- Den relevante lovbestemmelse
- Bestemmelsens lovbemærkninger
- Ankestyrelsens praksis
- Servicelovens formålsbestemmelser

Vurderingskriterierne beskrives løbende i rapporten og uddybes i kapitel 8, hvor der er en regel- og praksisoversigt.

1.5 Rapportens struktur

Efter dette indledende kapitel præsenteres de centrale konklusioner i kapitel 2. I kapitel 3 og 4 beskrives resultaterne af gennemgangen af de 20 sager med fokus på de handicapkompenserende ydelser (er afgørelserne i overensstemmelse med regler og praksis), og lever sagsbehandlingen op til andre relevante sagsbehandlingsregler. I kapitel 6 vurderes de sager, hvor der indgår forhold, der vedrører servicelovens kapitel 11 samt servicelovens § 11, stk. 3, i forhold til, om sagsbehandlingen på dette område er i overensstemmelse med regler og praksis. De to sidste kapitler indeholder henholdsvis en beskrivelse af metoden for sagsgennemgangen og en regel- og praksisoversigt.

2 Centrale konklusioner

I det følgende præsenterer vi de centrale konklusioner fra sagsgennemgangen af de 20 sager.

Retlige mangler

- **Sagens oplysning:** Blandt de 20 sager er afgørelsen ikke tilstrækkeligt oplyst i omkring halvdelen af sagerne. Det kan være et udtryk for, at Egedal Kommune ikke har en fast praksis for, hvordan sagsgangen skal være ved oplysning af de enkelte sager, herunder hvornår der i de enkelte sager foreligger tilstrækkelige oplysninger til, at kommunen kan træffe en korrekt afgørelse. Det tyder derfor på, at Egedal Kommune med fordel kan sætte fokus på, hvordan kommunen i den enkelte sag sikrer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffe afgørelse i sagen.

Det vil i den forbindelse være relevant for kommunen at have en fast praksis for, hvilke fagrelevante oplysninger, der kan være med til at belyse en sag i fornødent omfang. Ved behandling af en personkredssag kan det fx være en hjælp, hvis kommunen har en fast praksis for, at den altid forholder sig til, om oplysninger fra fx læge, skole/institution, hjemmet og evt. fritidsaktiviteter i tilstrækkelig grad beskriver, hvordan barnet fungerer i hverdagen eller, om der er behov for at indhente supplerende oplysninger. Kommunen skal således altid forholde sig kritisk til, om de indhentede oplysninger reelt beskriver det kommunen ønsker belyst, henset til den aktuelle ansøgning.

- **Begrundelsesmangel:** Blandt de 20 sager er der i omkring en tredjedel af dem eksempler på afgørelser, der ikke er tilstrækkeligt begrundet. Det skyldes i flere sager, at Egedal Kommune ikke har oplyst sagen i fornødent omfang, hvorfor begrundelsen for afgørelsen vil fremstå mangelfuld. Disse sager, vil dermed både lide af en begrundelsesmangel og et mangelfuldt oplysningsgrundlag, hvorfor sagerne vil blive hjemvist. Sager som er tilstrækkeligt oplyst, kan dog også lide af en begrundelsesmangel. Det kan fx være i tilfælde af, at kommunen ikke angiver hvilke hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen m.v. Ankestyrelsen vil, som udgangspunkt, kunne rette op på den mangelfulde begrundelse i sådanne tilfælde, hvorfor der alene vil blive udtalt kritik for begrundelsesmanglen.
- **Partshøringsmangel:** Blandt de 20 sager ses fire eksempler på sager, hvor afgørelsen lider af partshøringsmangler. Det tyder på, at Egedal Kommune skal være opmærksom på, om de indhentede oplysninger har væsentlig betydning for afgørelsens resultat, og om oplysningerne er til ugunst for forældrene/forælderen. Det er vigtigt, fordi forældrenes/forælderen bemærkninger ved en partshøring også kan være med til at belyse en sag i fornødent omfang, så kommunen kan træffe en korrekt afgørelse med en fyldestgørende begrundelse.
- **Hjemmelsmangel:** Blandt de 20 sager ses få eksempler på sager, hvor afgørelsen lider af en hjemmelsmangel. Dette kan være med til at belyse vigtigheden i, at Egedal Kommune holder sig opdateret i forhold til nye udmeldinger om regler og praksis på det sociale område. Egedal Kommune vil for eksempel kunne holde sig opdateret herom ved at abonnere på "Nyt fra Ankestyrelsen", hvor der blandt andet løbende informeres om

nye principmeddelelser, ny lovgivning samt udgives artikler med præcisering af regler og praksis.

- **Skøn under regel:** Blandt de 20 sager ses et enkelt eksempel på en sag, hvor Egedal Kommune har sat skøn under regel. Det er på baggrund af sags gennemgangen tydeligt, at Egedal Kommune har kvalitetsstandarder, som er med til at sætte en retning for, i hvilket omfang der kan ydes hjælp. Da det alene er i én sag, at Egedal Kommune har sat skøn under regel, tyder det dog på, at Egedal Kommune på trods af dens faste kvalitetsstandarder i et betydeligt omfang formår at foretage en konkret og individuel vurdering på baggrund af sagens faktiske oplysninger. Det er vigtigt, at Egedal Kommune er opmærksom på at foretage en konkret og individuel vurdering, når kvalitetsstandarderne anvendes, for at kommunen ikke kommer til at sætte skøn under regel.

Overensstemmelse med regler og praksis

- Der ses eksempler på, at kommunens afgørelser vedrørende handicapkompenserende ydelser ikke lever op til regler og praksis i omkring halvdelen af de gennemgåede sager. I disse ni sager ville Ankestyrelsen have hjemvist sagen, hvis den havde været behandlet i Ankestyrelsen. Fejl og mangler fordeler sig jævnt på sager efter servicelovens § 41 og § 42, mens der ikke er fundet fejl i sager vedrørende § 44, jf. § 84, stk. 1.
- I de sager, hvori der indgår forhold, der vedrører servicelovens kapitel 11, er der ingen, der lever fuldt op til lovens samlede krav. Der ses blandt andet eksempler på manglende afholdelse af børnesamtaler efter servicelovens § 48 samt manglende opdatering af børnefaglig undersøgelse og manglende overholdelse af 4-måneders-fristen.

Andre sagsbehandlingsregler

- **Helhedsvurdering:** I størstedelen af de 20 sager ses det, at Egedal Kommune har foretaget en helhedsvurdering af familiens samlede behov for hjælp og støtte. Det tyder på, at Egedal Kommune generelt er gode til at afdække familiernes samlede behov, samt tilbyde den relevante hjælp.
- **Afgørelsens klagevejledning:** Blandt de 20 sager ses ingen eksempler på sager, hvor klagevejledningen ikke opfylder kravene i forvaltningslovens § 25. Resultaterne tyder på, at Egedal Kommune i alle sager sørger for at give forælderen/forældrene en klagevejledning. Det ses dog også, at Egedal Kommune i alle 20 sager angiver en specifik klagefrist, der ikke stemmer overens med den lovfastsatte klagefrist. Endelig har kommunen givet klagevejledning i tre sager, hvor der er givet fuldt ud medhold, selvom dette ikke er et krav.
- **Sagsbehandlingsfrister:** Egedal Kommune har offentliggjort sagsbehandlingsfrister tydeligt på sin hjemmeside, men overholder ikke disse i over halvdelen af de gennemgåede sager. I de fristoverskredne sager er sagsbehandlingsfristen overskredet med 2-20 uger med en gennemsnitlig fristoverskridelse på 8,5 uger. Kommunen har kun i ganske få af de fristoverskredne sager skriftligt orienteret borgeren om, hvornår borgeren kan forvente en afgørelse. Resultaterne tyder på, at Egedal Kommune ikke har en fast praksis for, hvordan den holder øje med, at de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister overholdes. Egedal Kommune kan med fordel overveje at

systematisere håndteringen af den skriftlige orientering til forælderen/forældrene om, at fristen ikke kan overholdes, og hvornår der kan forventes en afgørelse.

- **Forældreinddragelse:** Blandt de 20 sager ses kun få eksempler på sager, hvor Egedal Kommune ikke har inddraget forælderen/forældrene tilstrækkeligt i sagsbehandlingen.¹ Det tyder på, at Egedal Kommune generelt er gode til at inddrage forælderen/forældrene i sagsbehandlingen. Det ses af sagsmålingen, at Egedal Kommune ved modtagelse af en ansøgning ofte indkalder forælderen/forældrene til en førstegangssamtale, hvor både ansøgningen og familiens samlede behov for hjælp drøftes. Dette er med til at sikre, at forælderen/forældrene inddrages, og at kommunen får et samlet billede af familiens behov.
- **Opfølgning:** Blandt de 20 sager ses tre eksempler på sager, hvor det tydeligt fremgår, at Egedal Kommune har oplyst, at den vil følge op på den bevilligede hjælp, mens dette ikke fremgår tydeligt af fem sager. I størstedelen af de indkaldte sager er det ikke relevant med opfølgning.² Dette skyldes primært, at der er givet afslag i sagerne, hvorfor der ikke skal følges op i forhold til den ansøgte hjælp.
- **Kvalitetsstandard:** I størstedelen af de 20 sager har Egedal Kommune ikke truffet afgørelse i henhold til kommunens kvalitetsstandard. Det betyder, at Egedal Kommune ikke direkte i dens afgørelser begrunder resultatet med henvisning til dens kvalitetsstandarder, men derimod begrunder afgørelserne med, hvad der har været udslagsgivende for den konkrete og individuelle vurdering.

---

¹ Inddragelsen af forælderen/forældrene er kun vurderet i forhold til de handicapkompenserende ydelser og ikke i forhold til servicelovens kapitel 11.

² Opfølgning er kun vurderet i forhold til de handicapkompenserende ydelser og ikke i forhold til servicelovens kapitel 11.

3 Afgørelsernes overensstemmelse med regler og praksis - handicapkompenserende ydelse

Ankestyrelsens sagsgennemgang efter de handicapkompenserende bestemmelser viser, at Egedal Kommunes afgørelser, ud fra en samlet vurdering, ikke er i overensstemmelse med regler og praksis i omkring halvdelen af de 20 sager. Afgørelserne i de ni sager, der ikke er i overensstemmelse med regler og praksis, er fordelt på henholdsvis fire sager om dækning af merudgifter efter servicelovens § 41 og fem sager om dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42.

Afgørelsens rigtighed er vurderet i forhold til, om formelle og materielle regler er overholdt med fokus på, om afgørelsens resultat indholdsmæssigt er korrekt i forhold til den bestemmelse, der er truffet afgørelse efter, og dermed om afgørelsen ville blive stadfæstet, hvis den blev påklaget til Ankestyrelsen. I det følgende gennemgår vi først, hvad udfaldet havde været, hvis sagerne var blevet påklaget til Ankestyrelsen, og dernæst hvilke retlige mangler, vi ser i sagerne.

3.1 Udfald ved klage til Ankestyrelsen

De sager, der ikke er i overensstemmelse med regler og praksis, er sager, der ville være blevet hjemvist, ændret eller ophævet, hvis de var blevet behandlet i Ankestyrelsen. Det vil sige, at de sager, der er i overensstemmelse med regler og praksis, ville være blevet stadfæstet, hvis de var blevet behandlet i Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen ville have stadfæstet 11 af de 20 afgørelser fra Egedal Kommune, hvis de havde været behandlet i Ankestyrelsen. De sager, der ikke ville være blevet stadfæstet, ville alle være blevet hjemvist. Der er samlet set 14 af de 20 afgørelser, der lider af en eller flere retlige mangler, men det er alene i de ni sager, der lider af en eller flere retlige mangler, hvor manglen/manglerne har betydning for afgørelsens resultat.³ I ingen af disse ni sager, er der særlige omstændigheder, der kan tale for, at den ugyldige afgørelse opretholdes.⁴

---

³ Hvis afgørelsen lider af en retlig mangel - ikke er i overensstemmelse med regler og praksis - vil afgørelsen som udgangspunkt være ugyldig og ikke længere være gældende. Det gælder dog ikke, hvis manglen ikke har haft væsentlig betydning for afgørelsens resultat. Det kan eksempelvis være en sag, hvor kommunens afgørelse ikke fuldt ud lever op til forvaltningslovens begrundelseskrav, men hvor sagen er tilstrækkeligt oplyst.

⁴ Der kan være særlige omstændigheder, der kan tale for, at den ugyldige afgørelse alligevel opretholdes som gyldig. Det er tertiære momenter, der kan tale for opretholdelsen. Det er for eksempel, at borgeren har indrettet sig i tillid til kommunens afgørelse og har været i god tro herom.

Sagerne er vurderet på baggrund af det foreliggende skriftlige materiale. Hvis sagerne var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi have haft forælderens/forældrenes klage og kommunens genvurdering, ligesom vi ville have haft mulighed for at indhente yderligere akter. Det betyder, at de sager der indgår i denne sagsmåling potentielt kunne have fået et andet udfald, hvis disse oplysninger havde indgået i Ankestyrelsens vurdering af sagerne. Det skyldes, at vi i klagen og genvurderingen ville have haft nogle oplysninger, der ikke fremgår af de dokumenter, Egedal Kommune har indsendt til brug for denne sagsgennemgang. At sagerne ikke er i overensstemmelse med regler og praksis, er derfor ikke nødvendigvis ensbetydende med, at resultatet i sagerne ville have været forkert, hvis sagerne faktisk var blevet behandlet i Ankestyrelsen.

4 Retlige mangler

I de 14 sager, som lider af retlige mangler, skyldes det en eller flere af følgende forhold:

- Utilstrækkelig sagsoplysning – kommunen skal sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, før den træffer afgørelse (officialprincippet).
- Begrundelsesmangel – Begrundelsen for afgørelsen giver ikke en fyldestgørende forklaring på afgørelsens resultat. Begrundelsen skal henvise til de retsregler, som afgørelsen er truffet i henhold til, angive de hovedhensyn, der har været afgørende for resultatet, hvis afgørelsen beror på et administrativt skøn. Begrundelsen skal også indeholde en kort redegørelse for de faktiske omstændigheder, som har haft væsentlig betydning for sagens resultat.
- Partshøringsmangel – Hvis forælderen/forældrene ikke antages at være bekendt med bestemte oplysninger eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før kommunen har gjort forælderen/forældrene bekendt hermed. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for forælderen/forældrene og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.
- Hjemmelsmangel – En afgørelse lider af en hjemmelsmangel, hvis en eller flere af de materielle regler ikke er overholdt. En hjemmelsmangel kan for eksempel være, at kommunen har anvendt et ulovligt kriterium for afgørelsen, eller at kommunen har anvendt reglen forkert.
- Forkert vurdering – Ankestyrelsen ville have vurderet sagens oplysninger anderledes, end kommunen har gjort.
- Skøn under regel – kommunen har ikke foretaget en konkret og individuel vurdering i forhold til den ansøgte hjælp. Kommunen henviser for eksempel udelukkende til kommunens kvalitetsstandarder.

I nedenstående afsnit gennemgås de respektive retlige mangler i prioriteret rækkefølge efter, hvor ofte den pågældende retlige mangel optræder i de 20 gennemgåede sager. I næsten halvdelen af de 20 sager er der en utilstrækkelig oplysning af sagen (officialprincippet). I tre tilfælde ud af de 20 sager er der tre typer retlige mangler i samme sag. I fire tilfælde ud af 20 sager er der to typer retlige mangler i samme sag og i syv tilfælde ud af 20 sager er der én type retlig mangel. Utilstrækkelig oplysning (officialprincippet) som retlig mangel er gennemgående for alle de sager, hvor der er mere end én retlig mangel.

I fem tilfælde ud af 20 sager er der konstateret en retlig mangel, hvor Ankestyrelsen vurderer, at denne mangel ikke har haft afgørende betydning for sagens udfald. I disse tilfælde ville afgørelsen på trods heraf således være blevet stadfæstet, hvis den var blevet påklaget til Ankestyrelsen. Det er værd at bemærke, at *utilstrækkelig oplysning af sagen*, som er den hyppigst optrædende retlige mangel, *ikke* optræder blandt disse sager, hvor sagen ville være blevet stadfæstet. Det drejer sig i stedet om retlige mangler relateret til fx partshøring og begrundelse.

4.1 Manglende sagsoplysning - Officialprincippet

Kommunen har ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at den kan træffe en korrekt afgørelse. Det betyder, at de oplysninger, kommunen lægger til grund for afgørelsen, skal være

relevante og korrekte.⁵ Kommunen skal indhente oplysninger om væsentlige forhold, der har betydning for sagen. Det er kommunens ansvar at sikre en afklaring, inden kommunen afgør sagen, hvis:

- Der er tvivl om sagens oplysninger
- Forælderen/forældrene kommer med væsentlige oplysninger, der for eksempel anfægter oplysningsgrundlaget
- Der ellers er et mangelfuldt oplysningsgrundlag

Det er desuden kommunens ansvar at inddrage den nødvendige fagkundskab, hvis der er et behov for det.

Egedal Kommune har i ni sager ikke foretaget tilstrækkelig sagsoplysning. Nedenfor er resuméer af de ni sager.

Sag, afgjort på det foreliggende grundlag

Sagen handler om dækning af merudgifter til blandt andet bleer, tøj og sko. Kommunen træffer afgørelse om afslag på det foreliggende grundlag med den begrundelse, at forældrene ikke bidrager til sagens oplysning.

Kommunen har anvendt reglen om at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag forkert.

Kommunen har i forbindelse med behandlingen af sagen forsøgt at indhente oplysninger til sandsynliggørelse af de ansøgte merudgifter. Forældrene har til dels medvirket hertil, idet de løbende besvarer kommunens henvendelser.

Det forhold, at kommunen vurderer, at den mangler yderligere oplysninger, kan ikke i sig selv føre til, at der samlet set kan gives afslag med henvisning hertil.

Kommunen skal konkret vurdere, hvilke konsekvenser forældrenes manglende medvirken har. Det betyder, at kommunen i den vurdering skal inddrage, om den allerede har tilstrækkelige relevante og aktuelle oplysninger, som kan danne grundlag for at træffe en afgørelse, eventuelt for en del af den ansøgte hjælp.

Forældrene har desuden givet samtykke til, at der kan indhentes oplysninger fra barnets institution. Kommunen vurderer, at der er behov for andre oplysninger fra barnets institution end dem kommunen allerede har modtaget. Kommunen beder derfor på ny forældrene om at samtykke til indhentelse af oplysninger.

Vi finder dog, at det ikke er nødvendigt for kommunen at bede om et nyt samtykke i den forbindelse. Kommunen har således ikke levet op til officialprincippet, idet den på baggrund heraf selv kunne have indhentet supplerende oplysninger.

---

⁵ Det er det retsgrundlag, som afgørelsen træffes efter, der er afgørende for, hvilke typer af oplysninger der skal lægges til grund for afgørelsen. Er der spørgsmål i sagen, der forudsætter særlig fagkundskab, følger det af officialprincippet, at kommunen har ansvaret for, at den nødvendige fagkundskab inddrages i den konkrete sag. Herudover kan det være nødvendigt at indhente oplysninger fra relevante fagpersoner med kendskab til barnets nedsatte funktionsevne, der kan udtale sig om forhold, som er af betydning for vurderingen af, om betingelserne for at yde hjælp er opfyldt. Det beror på en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag, hvilke oplysninger der er nødvendige for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

I forlængelse heraf lider kommunens afgørelse af en begrundelsesmangel, idet kommunen alene giver afslag med den begrundelse, at forældrene ikke har bidraget til sagens oplysning. Kommunen burde i stedet have foretaget en vurdering af, hvorvidt forældrene i et eller andet omfang har sandsynliggjort de ansøgte merudgifter på baggrund af de eksisterende oplysninger på sagen.

Da afgørelsen ikke er tilstrækkeligt oplyst samt lider af en hjemmels- og begrundelsesmangel kan vi ikke udelukke, at forældrene i et eller andet omfang kan være berettiget til dækning af de ansøgte merudgifter.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi være kommet frem til, at kommunen ikke med den anførte begrundelse kunne træffe afgørelse om afslag på dækning af nødvendige merudgifter.

Vi ville derfor have hjemvist sagen til fornyet vurdering af, hvorvidt forældrene på baggrund af de eksisterende oplysninger på sagen har sandsynliggjort nødvendige merudgifter i et eller andet omfang.

Vi ville også have bedt kommunen indhente supplerende oplysninger fra barnets institution til belysning af, hvorvidt forældrene har merudgifter til tøj og sko som følge af barnets funktionsnedsættelse.

Vi ville desuden bemærke, at kommunen skal tage stilling til, om udgiften til bleer kan dækkes efter servicelovens regler om hjælpemidler.

Endelig fremgår det af sagens oplysninger, at en PPR-psykolog gør kommunen opmærksom på, at barnet fylder meget i hjemmet, og det derfor er svært for forældrene at få tid til søskende. PPR har talt med forældrene om, at de ikke ønsker weekendaflastning, men mere noget i hverdagene i hjemmet. Det ses ikke, at kommunen har forholdt sig til oplysningerne herom. Vi ville derfor også bemærke, at kommunen skal forholde sig til, om der er et udækket behov for aflastning/afløsning i hjemmet.

Sag, hvori der mangler oplysninger om anden bevilliget hjælp

Sagen handler om dækning af tabt arbejdsfortjeneste med ti timer om ugen samt tabt arbejdsfortjeneste på enkelte dage fx til deltagelse i møder. Forælderen ønsker 37 timers tabt arbejdsfortjeneste til at motivere barnet til at komme i skole og strukturere barnets tid om eftermiddagen. Kommunen giver afslag på dækning af tabt arbejdsfortjeneste med 37 timer om ugen, da det ikke vurderes nødvendigt, at barnet passes i hjemmet på fuld tid. Der er på tidspunktet for kommunens afgørelse oplysninger om, at barnet ikke kommer i skole. Kommunen bevilliger desuden støtte-/kontaktperson og familiebehandling.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger om den bevilligede støtte-/kontaktperson. Der er på tidspunktet for kommunens afgørelse ikke oplysninger om formålet med ordningen, i hvilket omfang hjælpen er bevilliget, herunder i hvilket tidsrum støtte-/kontaktpersonen skal hjælpe, samt endelig hvilken rolle støtte-/kontaktpersonen skal have i forhold til barnet.

Kommunen har ligeledes ikke i tilstrækkelig grad begrundet, hvorfor kommunens bevilling på dækning af ti timers tabt arbejdsfortjeneste pr. uge, samt tabt arbejdsfortjeneste på enkelte dage, kan tilgodese behovet for hjælp. Kommunen har alene begrundet afslaget på dækning af 37 timers tabt arbejdsfortjeneste med, at det ikke vurderes nødvendigt, at barnet passes i hjemmet på fuld tid. Kommunen henviser alene til, at der skal afholdes et samarbejds møde med skolen, hvor muligheden for et reduceret skoleskema kan drøftes.

Da der mangler oplysninger om den bevilligede støtte-/kontaktpersonen, kan vi på det foreliggende grundlag ikke vurdere, hvorvidt kommunens udmåling af den tabte arbejdsfortjeneste er tilstrækkelig til at kunne tilgodese behovet for hjælp.

På baggrund af de manglende oplysninger kan vi heller ikke rette op på kommunens mangelfulde begrundelse.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi være kommet frem til, at der ikke er tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan vurdere, om ti timers tabt arbejdsfortjeneste om ugen samt tabt arbejdsfortjeneste på enkelt dage er tilstrækkeligt til at kunne tilgodese det samlede behov for hjælp.

Vi ville derfor have hjemvist sagen til belysning af, hvorvidt bevillingen af en støtte-/kontaktperson og den tabte arbejdsfortjeneste samlet set er tilstrækkelig til at tilgodese behovet for hjælp.

Vi bemærker dog, at hvis sagen havde været behandlet i Ankestyrelsen, ville vi af egen drift have forsøgt at indhente de manglende oplysninger om den bevilligede støtte-/kontaktperson.

Hvis vi, ved behandling af sagen i Ankestyrelsen, havde fået oplysningerne herom, kunne det eventuelt føre til, at afgørelsen havde fået et andet resultat.

Sag, hvori der mangler oplysninger om barnets funktionsniveau

Sagen handler om dækning af tabt arbejdsfortjeneste til kontroller og undersøgelser. Kommunen giver afslag med den begrundelse, at forældrene ikke er omfattet af personkredsen.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger til belysning af, hvordan barnet er påvirket af sin funktionsnedsættelse i hverdagen, herunder betydningen af barnets funktionsnedsættelse i relation til barnets aktivitetsniveau, skole, personlige forhold, helbredsforhold m.v., jf. principmeddelelse 43-15.

Der mangler således oplysninger om, hvordan barnet fungerer socialt, samt fagrelevante oplysninger om barnets funktionsnedsættelse, herunder graden heraf.

Kommunen har indhentet en udtalelse fra barnets skole til belysning af, om forældrene er omfattet af personkredsen. Det ses ikke af sagens oplysninger, at kommunen har partshørt forældrene over skoleudtalelsen. Forældrene er derfor ikke bekendt med indholdet af den indhentede skoleudtalelse, og at kommunen dermed er i besiddelse af oplysninger, som er væsentlige for afgørelsens resultat.

Da der mangler oplysninger om, hvordan barnet fungerer socialt, samt fagrelevante oplysninger om barnets funktionsnedsættelse, herunder graden heraf, kan vi på det foreliggende grundlag ikke vurdere, hvorvidt forældrene er omfattet af personkredsen for dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Da det af sagens oplysninger ikke fremgår, at forældrene er blevet partshørt over indholdet af den indhentede skoleudtalelse kan det ikke udelukkes, at forældrenes eventuelle bemærkninger til oplysningerne kunne have haft væsentlig betydning for afgørelsens resultat.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi være kommet frem til, at der ikke er tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan vurdere, hvorvidt forældrene er omfattet af personkredsen for dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Vi ville derfor have hjemvist sagen til belysning af, hvordan barnet samlet set fungerer til daglig.

Vi bemærker dog, at hvis sagen have været behandlet i Ankestyrelsen, ville den omstændighed, at kommunen ikke har partshørt forældrene over den indhentede skoleudtalelse ikke i sig selv have væsentlig betydning for afgørelsens resultat, henset til, at forældrene i forbindelse med behandlingen af klagesagen ville have mulighed for at komme med bemærkninger. Vi ville dog kritisere kommunen for den manglende partshøring.

Sag, hvori der mangler oplysninger om en merudgift er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse

Sagen handler om, at forældrene har søgt om dækning af merudgifter til blandt andet vitaminpiller og kørsel, i forbindelse med opfølgning på deres merudgifter.

Kommunen træffer afgørelse om ophør af familiens hidtidige bevilling af merudgifter med den begrundelse, at de samlede nødvendige merudgifter ikke overstiger den lovfastsatte minimumsgrænse.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger om, hvorvidt udgiften til de ansøgte vitaminpiller er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse, eller om barnet alternativt vil kunne spise andre vitaminpiller. Forældrene oplyser, at barnet er begyndt at tage vitaminpiller via henvisning fra egen læge. Det oplyses videre, at barnet kun kan spise en specifik vitaminpille. Kommunen har indhentet lægelige oplysninger, men det fremgår ikke heraf, hvorvidt behovet for de ansøgte vitaminpiller er en direkte følge af barnets funktionsnedsættelse. Forældrene har ikke tidligere været bevilliget merudgifter til vitaminpiller.

Kommunen har heller ikke levet op til officialprincippet, idet forældrene tidligere har været bevilliget dækning af merudgifter, som oversteg minimumsgrænsen. Vi kan af sagens oplysninger ikke se, hvilke merudgifter forældrene tidligere har fået dækket. Det fremgår dog af kommunens afgørelse, at barnet får medicin. Kommunen har derfor heller ikke i tilstrækkelig grad begrundet, hvilke merudgifter forældrene ikke længere har ret til, jf. FOU 2011 16-1.

Kommunen har desuden foretaget en forkert vurdering, idet den har vægtet de faktiske oplysninger i sagen forkert for så vidt angår den ansøgte merudgift til transport til forskellige aktiviteter, arrangementer og legeaftaler.

Da der mangler oplysninger om, hvorvidt udgiften til de ansøgte vitaminpiller er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse, kan vi på det foreliggende grundlag ikke vurdere, hvorvidt udgiften kan dækkes som en nødvendig merudgift.

Da det af sagens oplysninger fremgår, at barnet får medicin, og der også mangler oplysninger om, hvad forældrene tidligere har været bevilliget, kan vi på det foreliggende grundlag ikke udelukke, at forældrene kan være berettiget til dækning af udgifterne til medicin, og at de på den baggrund vil komme over minimumsgrænsen.

På baggrund af de manglende oplysninger, kan vi ikke rette op på kommunens mangelfulde begrundelse, hvorfor det har væsentlig betydning for afgørelsens resultat.

Forældrene søger endvidere om dækning af merudgifter til transport til forskellige aktiviteter, arrangementer og legeaftaler, fordi andre børn på samme alder kan cykle til disse aktiviteter, men det kan forældrenes barn ikke. Barnet kan dog benytte offentlig transport, hvorfor forældrene ønsker merudgiften hertil dækket. Kommunen har givet afslag herpå, da der er tale om udgifter som andre borgere uden et handicap på samme alder og i samme livssituation også har. Kommunens vurdering af, at der ikke er en nødvendig merudgift forbundet hermed er forkert. Det er den fordi vi vurderer, at det er sædvanligt at børn på samme alder i et vist omfang cykler til aktiviteter, arrangementer og legeaftaler. Forældrene

har derfor i et eller andet omfang merudgifter forbundet med transport af barnet til aktiviteter, arrangementer og legeaftaler, såfremt behovet for transport ikke kan dækkes på anden vis.

Da vi ikke har tilstrækkelige oplysninger, samt at kommunen har foretaget en forkert vurdering kan vi ikke udelukke, at forældrene vil have merudgifter, som vil overstige minimumsgrænsen.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi hjemvise sagen til belysning af, hvorvidt udgiften til de ansøgte vitaminpiller er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse. Vi ville i den forbindelse henvise til, at kommunen fx vil kunne indhente oplysninger herom i form af supplerende lægelige oplysninger, eller ved observation af barnet i hjemmet.

Vi ville desuden bede kommunen undersøge, hvorvidt barnet kan benytte sig af en særlig cykel, og om den i så fald vil kunne bevilliges efter servicelovens § 112 om hjælpemidler. Kommunen skal herefter i vurderingen af, i hvilket omfang forældrene eventuelt er berettiget til dækning af merudgifter til transport til aktiviteter, arrangementer og legeaftaler inddrage, hvorvidt barnet har mulighed for at benytte sig af en særlig cykel.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen ville vi ligeledes bede kommunen forholde sig til, om forældrene kan være berettiget til dækning af merudgifter til medicin.

Kommunen skal herefter foretage en ny samlet vurdering af, hvorvidt merudgifterne overstiger minimumsgrænsen.

Sag, hvori der mangler oplysninger om, hvordan barnet fungerer både med og uden medicin

Sagen handler om, at forældrene søger om dækning af merudgifter til kørsel og medicin. Kommunen træffer afgørelse om, at forældrene ikke er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger om, hvordan barnet fungerer med og uden medicin, jf. principmeddelelserne 55-11 og 35-16. Der mangler desuden oplysninger om, hvordan barnet fungerer blandt andet i relation til barnets aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold m.v., jf. principmeddelelse 43-15.

Da der mangler oplysninger om, hvorvidt barnet skal vurderes med/uden medicin og videre, hvordan barnet i øvrigt fungerer blandt andet i relation til barnets aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold m.v. kan vi på der foreliggende grundlag ikke vurdere, om forældrene er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen ville vi være kommet frem til, at der ikke er tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan vurdere, hvorvidt forældrene er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter.

Vi ville derfor hjemvise sagen til belysning af, hvorvidt barnets funktionsnedsættelse skal vurderes med eller uden medicin, og dernæst hvordan barnet i øvrigt fungerer.

Vi ville i den forbindelse bemærke over for kommunen, at et barn med flere lidelser ikke skal være omfattet af personkredsen for hver enkel lidelse, men at det er den samlede funktionsevne, der skal være betydeligt nedsat eller indgribende, jf. principmeddelelse 92-12.

Sag, hvori der mangler oplysninger om, hvordan behovet for pasning af barnet kan tilgodeses

Sagen handler om, at forældrene har søgt om dækning af tabt arbejdsfortjeneste/aflastning i skoleferier. Kommunen giver afslag på dækning af tabt arbejdsfortjeneste/aflastning til skoleferier med den begrundelse, at det ikke er almindeligt, at familier holder alle deres ferieuger sammen, hvorfor det vil være muligt at dele noget af ferien mellem sig. Kommunen giver desuden afslag med den begrundelse, at det forhold, at forældrenes arbejdsplads ikke har mulighed for at bevillige ferie i de givne uger ikke kan medtages som et grundlag for at bevillige pasning på anden vis.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger om, hvordan behovet for pasning kan tilgodeses.

Da det af sagens oplysninger ikke fremgår, hvorvidt forældrene kan få ferie i de ansøgte uger, om arbejdsgiver vil tillade, at forældrene holder fri med tabt arbejdsfortjeneste, eller om pasningsbehovet kan tilgodeses på anden vis, kan vi på det foreliggende grundlag ikke tage stilling til, om forældrene kan være berettiget til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi vurdere, at det ikke er sædvanligt, at forældre med børn på den alder skal tilrettelægge sin ferie efter barnet, da børn på den alder normalvis vil kunne være alene hjemme.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi derfor bede kommunen om at indhente oplysninger om, hvordan pasningsbehovet kan tilgodeses.

Vi ville i den forbindelse bede kommunen inddrage oplysningerne om, at forældrene muligvis ikke kan holde fri i de ansøgte ferieuger.

Vi ville også bede kommunen forholde sig til, om det er mest hensigtsmæssigt, at det er forældrene, som varetager pasningen af barnet i hjemmet, eller om behovet for pasning af barnet kan tilgodeses efter servicelovens øvrige bestemmelser.

Vi ville tillige bemærke, at forældrene ikke er berettiget til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, såfremt forældrene ikke kan få fri fra arbejde i de ansøgte ferieuger.

Hvis kommunen kommer frem til, at forældrene ikke er berettiget til dækning af tabt arbejdsfortjeneste skal kommunen forholde sig til, hvordan behovet for hjælp så kan tilgodeses.

Sag, hvori der mangler oplysninger om, hvorvidt der er tale om en nødvendig merudgift

Sagen handler om, at forældrene søger om dækning af merudgifter til en seng, idet barnet sover dårligt og derfor kan have behov for tryghed om natten. Kommunen giver afslag med den begrundelse, at det ikke er en nødvendig merudgift, da det er almindeligt, at børnefamilier har perioder, hvor deres børn sover dårligt om natten, hvorfor det er almindeligt at have en ekstra seng.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger om, hvornår barnet får en vågen nattevagt, om behovet for eksempel kan dækkes ved, at forældrene benytter en babyalarm med henblik på at kunne høre og hjælpe barnet, når det er nødvendigt, om forældrenes seng kan skilles ad og flyttes ved behov eller lignende.

Da der mangler oplysninger om ovenstående, kan vi på det foreliggende grundlag ikke vurdere, om forældrene er berettiget til dækning af merudgifterne til en seng.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen ville vi hjemvise sagen til kommunen til belysning af, om udgiften til en seng er en nødvendig merudgift.

Vi ville i den forbindelse bede kommunen indhente nærmere oplysninger om, hvornår barnet får en vågen nattevagt, og om behovet eventuelt kan dækkes på anden vis.

Vi ville desuden bemærke, at vi er enige med kommunen i, at behovet kan dækkes ved anvendelse af en almindelig foldemadras, hvis der alene er tale om en midlertidig periode, og videre at det er sædvanligt for børnefamilier at have en foldemadras i hjemmet.

Sag, hvori der mangler oplysninger om behovet for tabt arbejdsfortjeneste efter barnet starter i skole

Sagen handler om, at kommunen træffer afgørelse om ophør af dækning af tabt arbejdsfortjeneste i august 2019 med den begrundelse, at barnet har fået et passende skoletilbud, og at forælderen selv har et ønske om at starte på arbejde igen i oktober 2019. Kommunen skriver i afgørelsen, at varslingsperioden vil give forælderen og familien mulighed for at få en god opstart på året.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger om, hvorvidt behovet for dækning af tabt arbejdsfortjeneste fortsat er 37 timer om ugen efter, at barnet er startet i skole.

Kommunens afgørelse lider også af en hjemmelsmangel, idet kommunen i forbindelse med ophør af dækning af den tabte arbejdsfortjeneste bevilliger forælderen en varslingsperiode på tre måneder. Det er forkert, da varslingsperioden er 14 uger, jf. servicelovens § 3a.

Den omstændighed, at kommunens afgørelse lider af en hjemmelsmangel har ikke i sig selv haft væsentlig betydning for afgørelsens resultat, fordi vi kan rette op på fejlen ved, at vi i vores afgørelse meddeler, at forælderen har ret til en varslingsperiode på 14 uger.

Hvis sagen havde været behandlet i Ankestyrelsen ville vi derfor bemærke, at forælderen har ret til en varslingsperiode, som er længere end den kommunen har angivet i sin afgørelse, såfremt forælderen ikke i varslingsperioden opnår en arbejdsindtægt.

Da der mangler oplysninger om, hvorvidt der fortsat er et behov for dækning af tabt arbejdsfortjeneste på tidspunktet for kommunens afgørelse kan det ikke udelukkes, at forælderen fortsat er berettiget til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i et eller andet omfang efter, at barnet er startet i skole.

Hvis sagen havde været behandlet i Ankestyrelsen ville vi være kommet frem til, at kommunen på det foreliggende grundlag ikke kunne træffe afgørelse om ophør af tabt arbejdsfortjeneste på baggrund af fremtidige forventninger.

Vi ville derfor bede kommunen om at forholde sig til om forælderen fortsat er berettiget til dækning af tabt arbejdsfortjeneste og, i bekræftende fald, i hvilket omfang.

Vi ville i den forbindelse også gøre kommunen opmærksom på, at der ikke kan bevilliges dækning af tabt arbejdsfortjeneste til at følge barnet til og fra skole, jf. principmeddelelse 25-19.

Endelig ville vi gøre kommunen opmærksom på, at den er forpligtet til løbende at følge op på behovet for dækning af tabt arbejdsfortjeneste, og at kommunen først på det tidspunkt, hvor betingelserne for at modtage hjælpen ikke længere er opfyldt kan træffe en afgørelse om ophør.

Hvis sagen havde været behandlet i Ankestyrelsen ville vi desuden bemærke, at varslingsperioden ikke er på tre måneder, men 14 uger, og at den først løber fra tidspunktet for kommunens afgørelse om ophør.

Vi ville også bemærke, at det er en forudsætning for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, at det kan godtgøres, at der har været et tab af arbejdsindtægt som følge af pasning af barnet i hjemmet.

Sag, hvori der mangler oplysninger, om hvorvidt barnet kan være alene hjemme

Sagen handler om, at kommunen træffer afgørelse om bevilling af tabt arbejdsfortjeneste til, at forælderen kan hente barnet hjem fra skole, samt til at være hos barnet de dage, hvor barnet ikke kommer i skole.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger om, hvorvidt barnet kan være alene hjemme, idet det er afgørende for, om der er et nødvendigt pasningsbehov.

Da der mangler oplysninger om, hvorvidt barnet kan være alene hjemme de dage, hvor barnet ikke kan overskue at komme i skole, kan vi på det foreliggende grundlag ikke tage stilling til, om der er et nødvendigt pasningsbehov.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen ville vi have hjemvist sagen til belysning af, hvorvidt der er et nødvendigt pasningsbehov som følge af barnets funktionsnedsættelse.

Vi ville i den forbindelse bede kommunen undersøge, hvorvidt barnet kan være alene hjemme de dage, hvor barnet ikke kan overskue at komme i skole.

Vi ville også bede kommunen undersøge, hvorvidt barnet har et behov for støtte og guidning om eftermiddagen.

Hvis kommunen kommer frem til, at barnet har et behov for støtte og guidning, skal kommunen undersøge, om forælderen har et indtægtstab som følge heraf.

Kommunen skal i den forbindelse inddrage barnets alder, da andre børn på samme alder sædvanligvis godt vil kunne være alene hjemme og ikke har et særligt behov for støtte og guidning.

Vi ville herefter bemærke, at det er en forudsætning for dækning af tabt arbejdsfortjeneste, at behovet for støtte og guidning er placeret på tidspunkter, hvor behovet for hjælp vil være forbundet med et indtægtstab.

Da det umiddelbart fremgår af sagens oplysninger, at en del af den tabte arbejdsfortjeneste, som forælderen er bevilliget, anvendes til at forælderen kan hente barnet efter skole, ville vi, hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, gøre kommunen opmærksom på, at der ikke kan bevilliges dækning af tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skole efter serviceloven, jf. principmeddelelse 25-19.

Vi ville samtidig bemærke, at såfremt barnet kan være alene hjemme de dage, hvor barnet ikke kan overskue at komme i skole, kan der ikke bevilliges dækning af tabt arbejdsfortjeneste hertil, idet der ikke er et nødvendigt pasningsbehov.

Vi ville herefter bede kommunen om at inddrage oplysningerne om, hvorvidt barnet kan være alene hjemme, hvorvidt der er et behov for støtte og guidning om eftermiddagen samt endelig, om en del af den tabte arbejdsfortjeneste anvendes til transport til og fra skole. Kommunen skal herefter foretage en ny vurdering af det samlede behov for dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen ville vi desuden bemærke, at vi ikke har forholdt os til, hvorvidt bevillingen af tabt arbejdsfortjeneste forud for kommunens seneste afgørelse er i overensstemmelse med regler og praksis.

4.2 Begrundelsesmangel

Blandt de 20 sager ser vi i omkring en tredjedel af sagerne eksempler på afgørelser, der ikke er tilstrækkeligt begrundet. Dette skyldes, i de sager, hvor det har væsentlig betydning for afgørelsens resultat, at vi mangler oplysninger om sagens faktiske grundlag eller faglige eksterne vurderinger. I de sager, hvor begrundelsesmanglen ikke har væsentlig betydning for afgørelsens resultat skyldes det, at de faktiske omstændigheder fremgår af sagens oplysning, og at vi baggrund heraf kan rette op på kommunens mangelfulde begrundelse.

Hvis begrundelsen er mangelfuld, men sagen indeholder tilstrækkelige oplysninger, vil Ankestyrelsen ved behandlingen af sagen som udgangspunkt kunne rette op på kommunens manglende begrundelse. Hvis begrundelsen er mangelfuld, og sagen ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at Ankestyrelsen ved behandlingen af sagen kan rette op på kommunens manglende begrundelse, vil dette medføre, at afgørelsen er ugyldig. Udfaldet af sagen i Ankestyrelsen vil herefter enten blive, at sagen bliver hjemvist til fornyet behandling i kommunen, eller at kommunens afgørelse bliver ophævet. Ophævelse sker typisk, hvis kommunens afgørelse handler om frakendelse eller nedsættelse af en tidligere tilkendt ydelse.

Nedenfor beskriver vi mere udførligt to eksempler på sager, som lider af begrundelsesmangler. Den ene sag illustrerer, at afgørelsen lider af en begrundelsesmangel, men hvor den ikke har væsentlig betydning for afgørelsens resultat, da Ankestyrelsen ved behandlingen af sagen kan rette op på den mangelfulde begrundelse. Den anden sag illustrerer derimod et eksempel på, hvornår en begrundelsesmangel har væsentlig betydning for afgørelsens resultat.

Sag, hvori kommunen ikke har begrundet dens afgørelse tilstrækkeligt, men hvor det ikke har væsentlig betydning for afgørelsens resultat.

Sagen handler om, at kommunen har bevillet syv timers pasning af barnet i hjemmet efter servicelovens § 41. Ved opfølgningen træffer kommunen afgørelse om ophør af pasning/tabt arbejdsfortjeneste med 18 timer om ugen, afløsning i hjemmet med ti timer om måneden samt pasning/fritidsaktivitet til barnet med 2,5 timer om ugen.

Kommunen har ikke i tilstrækkelig grad begrundet, hvorfor den øvrige hjælp ophører. Kommunen har alene henvist til, at forælderen har oplyst, at den er opmærksom på, at tidligere bevillinger ikke kan fortsætte, når der kun er et barn i hjemmet.

Begrundelsesmanglen har ikke haft væsentlig betydning for afgørelsens resultat, fordi sagen indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan rette op på begrundelsesmanglen.

Kommunen skulle dog i afgørelsen have foretaget en konkret vurdering af, hvilken betydning det har for det samlede behov for hjælp, at forælderen nu har ét hjemmeboende barn.

Sag, hvori kommunen ikke har begrundet dens afgørelse tilstrækkeligt og det har væsentlig betydning for afgørelsens resultat

Sagen handler om, at forældrene søger om dækning af merudgifter til kørsel og medicin. Kommunen træffer afgørelse om, at forældrene ikke er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger om, hvordan barnet fungerer med og uden medicin. Der mangler desuden oplysninger om, hvordan barnet fungerer blandt andet i relation til barnets aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold m.v. Sagen fremgår også af afsnit 4.1. om manglende sagsoplysning.

Kommunen har ikke levet op til begrundelseskravet, idet kommunen ikke har begrundet, om barnets funktionsevne skal vurderes med eller uden medicin. Kommunen har ligeledes ikke i tilstrækkelig grad begrundet, hvorfor funktionsnedsættelsen ikke er betydelig.

På baggrund af de manglende oplysninger, kan vi ikke rette op på kommunens mangelfulde begrundelse, hvorfor det har væsentlig betydning for afgørelsens resultat.

4.3 Partshøringsmangel

Blandt de 20 sager ser vi eksempler på manglende partshøring af oplysninger med væsentlig betydning for sagens udfald, som forælderen/forældrene ikke kan antages at være bekendt med. I de alle tilfælde er der tale om at kommunen indhenter oplysninger hos fagrelevante personer, herunder eksempelvis skole- eller lægeudtalelser.

Nedenfor beskriver vi et af de fire eksempler på manglende partshøring:

Sag, hvor kommunen mangler at høre sagens part(er) i tilstrækkelig grad

Sagen handler om, at kommunen træffer afgørelse om afslag på dækning af merudgifter til klapvogn og specielt indsovningslys med den begrundelse, at det ikke vurderes at være nødvendige merudgifter som følge af funktionsnedsættelse.

Kommunen har indhentet en udtalelse fra sundhedsplejersken om, hvor længe det er almindeligt, at børn bruger klapvogn ved længere ture og udflugter med deres familier. Dette til belysning af, hvorvidt udgiften til en klapvogn er en nødvendig merudgift som følge af barnets funktionsnedsættelse.

Det ses ikke af sagens oplysninger, at kommunen har partshørt forældrene over sundhedsplejerskens svar. Forældrene er derfor ikke bekendt med indholdet heraf, og at kommunen dermed er i besiddelse af oplysninger, som er væsentlige for afgørelsens resultat.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen ville den omstændighed, at kommunen ikke har partshørt forældrene over den indhentede udtalelse fra sundhedsplejersken ikke have væsentlig betydning for afgørelsens resultat. Det skyldes, at forældrene i forbindelse med behandlingen af klagesagen ville have mulighed for at komme med bemærkninger. Vi ville dog kritisere kommunen for den manglende partshøring.

4.4 Hjemmelsmangel

Blandt de 20 sager ser vi i tre af sagerne eksempler på afgørelser, der lider af hjemmelsmangler.

Nedenfor beskriver vi de eksempler på sager, som lider af hjemmelsmangler.

Sag, afgjort på det foreliggende grundlag

Sagen handler om dækning af merudgifter til blandt andet bleer, tøj og sko. Kommunen træffer afgørelse om afslag på det foreliggende grundlag med den begrundelse, at forældrene ikke bidrager til behandling af sagen.

Kommunen har anvendt reglen om at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag forkert. Der er således tale om en hjemmelsmangel.

Kommunen har i forbindelse med behandlingen af sagen forsøgt, at indhente oplysninger til sandsynliggørelse af de ansøgte merudgifter. Forældrene har til dels medvirket hertil, idet de løbende besvarer kommunens henvendelser.

Det forhold, at kommunen vurderer, at den mangler yderligere oplysninger kan ikke i sig selv føre til, at der samlet set kan gives afslag med henvisning hertil.

Kommunen skal konkret vurdere, hvilke konsekvenser forældrenes manglende medvirken har. Det betyder, at kommunen i den vurdering skal inddrage, om den allerede har tilstrækkelige relevante og aktuelle oplysninger, som kan danne grundlag for at træffe en afgørelse, eventuelt for en del af den ansøgte hjælp.

Forældrene har desuden givet samtykke til, at der kan indhentes oplysninger fra barnets institution. Kommunen vurderer, at der er behov for andre oplysninger fra barnets institution end dem kommunen allerede har modtaget. Kommunen beder derfor på ny forældrene om at samtykke til indhentelse af oplysninger.

Vi finder dog, at det ikke er nødvendigt for kommunen at bede om et nyt samtykke i den forbindelse. Kommunen har således ikke levet op til officialprincippet, idet de på den baggrund selv kunne have henvendt sig og bedt om de supplerende oplysninger.

Da afgørelsen ikke er tilstrækkeligt oplyst, samt lider af en hjemmels- og begrundelsesmangel kan vi ikke udelukke, at forældrene i et eller andet omfang kan være berettiget til dækning af de ansøgte merudgifter.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi være kommet frem til, at kommunen ikke med den anførte begrundelse kunne træffe afgørelse om afslag på dækning af nødvendige merudgifter.

Vi ville derfor have hjemvist sagen til fornyet vurdering af, hvorvidt forældrene på baggrund af de eksisterende oplysninger på sagen, har tilstrækkeligt sandsynliggjort nødvendige merudgifter i et eller andet omfang.

Sag, om behovet for tabt arbejdsfortjeneste efter barnet starter i skole

Sagen handler om, at kommunen træffer afgørelse om ophør af dækning af tabt arbejdsfortjeneste i august 2019 med den begrundelse, at barnet har fået et passende skoletilbud, og at forælderen selv har et ønske om at starte på arbejde igen i oktober 2019. Kommunen skriver i afgørelsen, at varslingsperioden vil give forælderen og familien mulighed for at få en god opstart på året.

Det fremgår af kommunens afgørelse, at den lider af en hjemmelsmangel, idet kommunen i forbindelse med ophør af dækning af den tabte arbejdsfortjeneste bevilliger forælderen en varslingsperiode på tre måneder. Det er forkert, da varslingsperioden er på 14 uger, jf. servicelovens § 3a.

Den omstændighed, at kommunens afgørelse lider af en hjemmelsmangel har ikke i sig selv haft væsentlig betydning for afgørelsens resultat, fordi vi kan rette op på fejlen ved, at vi i vores afgørelse meddeler, at forælderen har ret til en varslingsperiode på 14 uger.

Hvis sagen havde været behandlet i Ankestyrelsen ville vi derfor bemærke, at forælderen har ret til en varslingsperiode, som er længere end den kommunen har angivet i sin afgørelse, såfremt forælderen ikke i varslingsperioden opnår en arbejdsindtægt.

Sag, om hvorvidt barnet kan være alene hjemme

Sagen handler om, at kommunen har truffet afgørelse om bevilling af tabt arbejdsfortjeneste til, at forælderen kan hente barnet hjem fra skole samt til, at være hos barnet de dage, hvor barnet ikke kommer i skole.

Kommunen har ikke levet op til officialprincippet, idet der mangler oplysninger om, hvorvidt barnet kan være alene hjemme, idet det er afgørende for, om der er et nødvendigt pasningsbehov. Sagen er derfor også beskrevet i afsnit 4.1. om manglende sagsoplysning.

Der er ikke hjemmel til at bevillige dækning af tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skole efter serviceloven, jf. principmeddelelse 25-19. Afgørelsen lider derfor af en hjemmelsmangel.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi have hjemvist sagen som følge af de manglende oplysninger.

Da det umiddelbart fremgår af sagens oplysninger, at en del af den tabte arbejdsfortjeneste, som forælderen er bevilliget anvendes til, at forælderen kan hente barnet efter skole ville vi, hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen gøre kommunen opmærksom på, at der ikke kan bevilliges dækning af tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skole efter serviceloven. Vi ville samtidig bemærke, at såfremt barnet kan være alene hjemme de dage, hvor barnet ikke kan overskue at komme i skole, kan der ikke bevilliges dækning af tabt arbejdsfortjeneste hertil, idet der ikke er et nødvendigt pasningsbehov.

4.5 Forkert vurdering

Ankestyrelsen kan være uenig i kommunens vurdering af sagens oplysninger.⁶ Blandt de 20 sager ser vi dog næsten udelukkende eksempler på sager, hvor Egedal Kommune har foretaget en korrekt vurdering. Kun i et enkelt tilfælde vurderer vi, at Egedal Kommune har foretaget en forkert vurdering i forhold til en af de ansøgte merudgifter.

I otte ud af de 20 sager kan vi dog ikke vurdere, om Egedal Kommune har foretaget en forkert vurdering. Det skyldes, at sagerne ikke er tilstrækkeligt oplyst. Det kan derfor ikke udelukkes at antallet af forkerte vurderinger ville være højere, hvis alle sagerne havde været tilstrækkeligt oplyst.

Nedenfor er den sag, hvor vi vurderer, at kommunen har foretaget en forkert vurdering nærmere beskrevet.

Sag, om hvorvidt den ansøgte merudgift er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse

Sagen handler om, at forældrene har søgt om dækning af merudgifter til blandt andet vitaminpiller og kørsel, i forbindelse med opfølgning på deres merudgifter.

Kommunen træffer afgørelse om ophør af familiens hidtidige bevilling af merudgifter med den begrundelse, at de samlede nødvendige merudgifter ikke overstiger den lovfastsatte minimumsgrænse.

---

⁶ En forkert vurdering kan for eksempel være, hvis kommunen på baggrund af sagens oplysninger vurderer, at et barns lidelse ikke er langvarig eller indgribende, og vi på baggrund af de samme sagsoplysninger vurderer, at barnets lidelse er langvarig og indgribende.

Kommunen har foretaget en forkert vurdering, idet den har vægtet de faktiske oplysninger i sagen forkert for så vidt angår den ansøgte merudgift til transport til forskellige aktiviteter, arrangementer og legeaftaler.

Forældrene har søgt om dækning af merudgifter til transport til forskellige aktiviteter, arrangementer og legeaftaler, fordi andre børn på samme alder kan cykle til disse aktiviteter, men det kan forældrenes barn ikke. Barnet kan dog benytte offentlig transport, hvorfor forældrene ønsker merudgiften hertil dækket. Kommunen har givet afslag herpå, da der er tale om udgifter som andre borgere uden et handicap på samme alder og i samme livssituation også har. Kommunens vurdering af, at der ikke er en nødvendig merudgift til transport til forskellige aktiviteter, arrangementer og legeaftaler er forkert. Det er den fordi vi vurderer, at det er sædvanligt, at børn på samme alder i et vist omfang cykler til aktiviteter, arrangementer og legeaftaler. Forældrene har derfor i et eller andet omfang merudgifter forbundet med transport af barnet til aktiviteter, arrangementer og legeaftaler, såfremt behovet for transport ikke kan dækkes på anden vis.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi bede kommunen undersøge, hvorvidt barnet kan benytte sig af en særlig cykel, og om den i så fald vil kunne bevilliges efter servicelovens § 112 om hjælpemidler. Kommunen skal herefter i vurderingen af, i hvilket omfang forældrene eventuelt er berettiget til dækning af merudgifter til transport til aktiviteter, arrangementer og legeaftaler inddrage, hvorvidt barnet har mulighed for at benytte sig af en særlig cykel.

4.6 Skøn under regel

Kommunen må ikke i sin afgørelse sætte skøn under regel. Det betyder, at kommunen ikke har foretaget en konkret og individuel vurdering i forhold til den ansøgte hjælp.

I et enkelt tilfælde har Egedal Kommune i dens afgørelse sat skøn under regel. Nedenfor er sagen nærmere beskrevet.

Sag, hvor kommunen sætter skøn under regel

Kommunen har truffet afgørelse om afslag på yderligere døgnaflastning. Der er søgt om døgnaflastning to weekender pr. måned, samt aflastning i ferie.

Kommunen bevilliger aflastning 36 døgn årligt, samt seks timers afløsning pr. måned.

Ansøgningen er derfor ikke imødekommet fuldt ud, hvorfor der er tale om delvist afslag.

Kommunen har i dens afgørelse anført, at der ikke kan bevilliges døgnaflastning til ferier, idet der i kommunens kvalitetsstandarder ikke er mulighed for at bevillige ekstra døgnaflastning særligt til ferier. Det skal således dækkes ved at samle døgn fra den løbende bevilling.

Kommunen har sat skøn under regel, fordi kommunen alene giver afslag på aflastning i ferier med henvisning til dens kvalitetsstandarder. Kommunen har således ikke foretaget en konkret og individuel vurdering af familiens samlede behov for aflastning i ferier.

Den omstændighed, at kommunen har sat skøn under regel i en del af afgørelsen har ikke haft væsentlig betydning for afgørelsens resultat. Dette henset til, at der er tilstrækkelige oplysninger på sagen til, at vi kan foretage en konkret og individuel vurdering af, om det samlede behov for aflastning, herunder aflastning i ferier, er tilgodeset med den bevilligede hjælp.

Hvis sagen havde været behandlet i Ankestyrelsen ville vi have bemærket, at kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af familiens samlede behov for hjælp, og at kommunen ikke kan træffe afgørelse alene med henvisning til dens kvalitetsstandarder.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi være kommet frem til, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at forældrene samlet set er tilstrækkeligt kompenseret med den bevilligede hjælp.

Vi ville i vurderingen heraf blandt andet lægge vægt på, at familien er bevilliget 36 døgners aflastning om året, svarende til en weekend om måneden plus et ekstra døgn. Ordningen er bevilliget således, at familien selv kan tilrettelægge døgnaflastningen.

Vi ville desuden lægge vægt på, at der også er bevilliget 37 timers tabt arbejdsfortjeneste om ugen til indhentelse af søvn og praktiske gøremål i hjemmet, samt seks timers afløsning om måneden.

5 Andre relevante sagsbehandlingsregler – handicapkompenserende regler

Ud over de regler, der kan føre til, at en afgørelse lider af en retlig mangel, indgår der i sagsgennemgangen også regler, der ikke har betydning for afgørelsens rigtighed, men som er af betydning for kvaliteten af sagsbehandlingen.

I vores vurdering af, om andre sagsbehandlingsregler er overholdt, er der fokus på helhedsvurdering, klagevejledning, sagsbehandlingsfrister, forældreinddragelse og opfølgning.

5.1 Helhedsvurdering

Kommunen har i forbindelse med sagsbehandlingen pligt til at tilrettelægge en tidlig og helhedsorienteret hjælp, hvor familiens samlede situation bliver vurderet i forhold til hele den sociale lovgivning.

I sagsgennemgangen har vi derfor også vurderet, om Egedal Kommune har behandlet ansøgninger og spørgsmål om hjælp efter alle de relevante muligheder, der findes for at give hjælp efter hele den sociale lovgivning,⁷ og om kommunen under hele sagsforløbet har haft et tilstrækkeligt fokus på en helhedsorienteret indsats i forhold til familiens samlede situation.

Blandt de 20 sager ser vi primært eksempler på sager, hvor Egedal Kommune har foretaget en helhedsvurdering af familiens samlede behov for hjælp og støtte. Dette er således tilfældet i 16 af de 20 sager.

I de fire sager, hvor Egedal Kommune ikke har foretaget en helhedsvurdering, er grunden blandt andet, at kommunen ikke er opmærksom på, at sagens oplysninger kan give anledning til at vejlede og eventuelt vurdere, om der kan bevilliges hjælp efter andre bestemmelser med henblik på at tilgodese familiens samlede behov. Nedenfor er to eksempler på en sådan manglende helhedsvurdering nærmere beskrevet.

Sag, afgjort på det foreliggende grundlag

Sagen handler om dækning af merudgifter til blandt andet bleer, tøj og sko. Kommunen træffer afgørelse om afslag på det foreliggende grundlag med den begrundelse, at forældrene ikke bidrager til behandling af sagen.

---

⁷ Begrebet "den sociale lovgivning" henviser til lovgivning på hele det sociale område; der kan eksempelvis være tale om foranstaltninger efter serviceloven, aktivloven, beskæftigelsesindsatsloven, sygedagpengeloven, pensionsloven m.v.

Kommunen har ikke foretaget en helhedsvurdering, idet kommunen ikke har vurderet ansøgningen om hjælp til bleer efter alle relevante bestemmelser i serviceloven.

Det fremgår desuden af sagens oplysninger, at en PPR-psykolog gør kommunen opmærksom på, at barnet fylder meget i hjemmet, og det derfor er svært for forældrene at få tid til deres andet barn. PPR har talt med forældrene om, at de ikke ønsker weekendaflastning, men mere noget i hverdagene i hjemmet. Det ses ikke, at kommunen har forholdt sig til oplysningerne herom.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi bemærke over for kommunen, at den skal tage stilling til, om udgiften til bleer kan dækkes efter servicelovens regler om hjælpemidler. Vi ville desuden bede kommunen forholde sig til, om der er et udækket behov for aflastning/afløsning i hjemmet.

Sag, om hvorvidt udgifterne til medicin og transport skal indgå i merudgiftsberegningsen

Sagen handler om, at kommunen har truffet afgørelse om afslag på dækning af merudgifter til kursus til hele familien.

Ved behandling af forældrenes ansøgning om dækning af merudgifter til kursus modtager kommunen oplysninger fra sygehuset og fra mor, hvoraf det fremgår, at der er mange kontroller og fraværsdage som følge af barnets funktionsnedsættelse. På baggrund heraf kan der være et udækket behov for tabt arbejdsfortjeneste som følge af barnets funktionsnedsættelse. Det ses ikke af sagens oplysninger, at kommunen har vejledt om muligheden for dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Det fremgår af sagens oplysninger, at forældrene har udgifter til medicin og formentlig også har udgifter til transport som følge af mange undersøgelser/kontroller. Det ses ikke af sagens oplysninger, at kommunen har vejledt om muligheden for at få dækket eventuelle merudgifter hertil.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen ville vi ikke finde grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at der ikke kan bevilliges dækning af merudgifter til det ansøgte kursus.

Hvis sagen var blevet behandlet i Ankestyrelsen, ville vi dog bede kommunen forholde sig til, om der kan være nødvendige merudgifter forbundet med udgifterne til medicin og transport samt, om der eventuelt er et udækket behov for tabt arbejdsfortjeneste til kontroller/undersøgelser.

Ovenstående tyder på, at Egedal Kommune generelt er gode til at afdække familiens samlede behov for hjælp. Det illustrerer dog også vigtigheden af, at kommunen i alle dens sager har fokus på, at behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder der findes i den sociale lovgivning, herunder råd og vejledning. Kommunen skal derudover være opmærksom på, om sagens oplysninger i øvrigt giver kommunen anledning til at vejlede om anden relevant hjælp, end den ansøgte. Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges hjælp hos en anden myndighed, eller efter anden lovgivning. En hjælp hertil kunne for eksempel være at have en samlet oversigt over snitflader, hvor det kan være relevant at se på, om der er behov for hjælp efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning, eller anden lovgivning.

5.2 Klagevejledning

Når borgeren kan klage over en afgørelse til en anden forvaltningsmyndighed, skal afgørelsen være ledsaget af en klagevejledning, når afgørelsen meddeles skriftligt. En klage til Ankestyrelsen skal ske inden fire uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Kommunen giver i alle 20 sager en klagevejledning, der opfylder kravene i forvaltningslovens § 25. I fire sager er der givet klagevejledning på trods af, at der er givet fuldt ud medhold i afgørelsen.

Det ses dog af sagsmålingen, at Egedal Kommune i dens klagevejledning konsekvent angiver en specifik klagedato og et specifikt klokkeslæt for hvornår klagen senest skal være kommunen i hænde. Sagsmålingen viser derfor også, at kommunen ikke giver en klagefrist, der opfylder kravene i retssikkerhedslovens § 67.

I flere tilfælde er den angivne klagedato forkert, hvorfor den lovfristsatte klagefrist forlænges. I alle 20 sager henvises der i klagevejledningen til, at klagen skal være indgivet inden kl. 15.00. Det kunne tyde på, at kommunen ikke er opmærksom på, at der kan være forskel på, om en klage sendes digitalt eller med fysisk post.

Konsekvensen af, at kommunen ikke giver en korrekt klagefrist kan for eksempel føre til, at kommunen i nogle tilfælde vil afvise en klage, fordi den er modtaget for sent, hvor Ankestyrelsen derimod vil anse klagen for at være indgivet rettidigt. Det vil for eksempel være tilfældet, hvis der er tale om en digital klage, som på frisdagen er indgivet efter kl. 15.00. Baggrunden for, at Ankestyrelsen vil dispensere for klagefristen i den forbindelse er, at det for en digital indleveret klage gælder, at den skal være kommet frem til kommunen senest kl. 23.59. En fysisk indleveret klage skal derimod være indgivet inden kontortids ophør den dag, hvor fristen udløber.

Det er derfor vigtigt, at Egedal Kommune er opmærksom på, at den får angivet en korrekt klagefrist i dens afgørelser, såfremt den ønsker at angive en specifik klagefrist og et specifikt klokkeslæt. Kommunen kunne dog med fordel ændre dens klagevejledning og i stedet angive, at en klage til Ankestyrelsen skal ske inden fire uger efter, at klageren har fået afgørelsen.

5.3 Frist for sagens behandling

Det fremgår af retssikkerhedsloven, at kommunen skal fastsætte frister for sagsbehandlingen på de enkelte sagsområder. Fristerne for hvornår borgeren kan forvente en afgørelse efter lov om social service skal offentliggøres, og tydeligt fremgå af kommunens hjemmeside. Fristerne gælder også ved kommunens behandling af afgørelser efter lov om social service, som er hjemvist af Ankestyrelsen.

Egedal Kommune har offentliggjort sagsbehandlingsfrister tydeligt på dens hjemmeside, men overholder ikke denne i 11 af de gennemgåede sager. I disse sager er sagsbehandlingsfristen overskredet med 2-20 uger. Den gennemsnitlige overskridelse af sagsbehandlingsfristen er 8,5 uger, hvor kommunens afgørelse i fem ud af de 20 sager vedrører merudgifter, i fire ud af de 20 sager vedrører tabt arbejdsfortjeneste og i to ud af de 20 sager vedrører § 44, jf. § 84, stk. 1. Egedal Kommune har kun i to af disse sager skriftligt orienteret borgeren om, hvornår borgeren kan forvente en afgørelse. Kommunen har i disse to tilfælde ikke begrundet over for forælderen/forældrene, hvorfor fristen er overskredet. Ankestyrelsen kan derfor heller ikke foretage en vurdering af, hvorfor fristen er overskredet.

Af de 11 sager, hvor sagsbehandlingsfristerne ikke er blevet overholdt, vurderer Ankestyrelsen at overskridelsen af fristen i ét tilfælde har haft betydning for forælderen/forældrenes retsstilling. Baggrunden for, at det i den ene sag har betydning for forælderen/forældrenes retsstilling er, at

hjælpen i form af aflastning ikke er iværksat, og at aflastning er en naturlydelse, hvorfor den ikke kan bevilliges med tilbagevirkende kraft.

5.4 Inddragelse af forældrene

Kommunen skal inddrage forælderen/forældrene i sagen. Vi bemærker, at resultaterne alene er baseret på, om det fremgår af sagens akter, at Egedal Kommune har inddraget og forholdt sig til forælderen/forældrenes oplysninger og forhold, inden kommunen har truffet afgørelse i sagen. Vi forholder os derimod ikke til, hvordan mødet mellem sagsbehandleren i kommunen og forælderen/forældrene folder sig ud i praksis, herunder om forælderen/forældrene oplever at føle sig hørt og inddraget i sagsbehandlingen.

I gennemgangen af de 20 sager ses primært eksempler på sager, hvor Egedal Kommune lever op til kravene om at inddrage forælderen/forældrene.⁸

I tre sager har Ankestyrelsen dog vurderet, at forælderen/forældrene ikke har været inddraget i forhold til den konkrete ansøgning, fordi kommunen træffer afgørelse umiddelbart efter, at den har modtaget ansøgningen, uden yderligere inddragelse af forælderen/forældrene.

Gennemgangen af de 20 sager tyder på, at Egedal Kommune er generelt gode til at inddrage forælderen/forældrene i behandlingen af sagen. Det ses af sagsgennemgangen, at Egedal Kommune ofte indkalder forælderen/forældrene til et indledende møde for at drøfte ansøgningen og få afdækket, hvorvidt familien eventuelt har behov for anden hjælp.

5.5 Opfølgning

Kommunen skal løbende følge op på de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

Blandt de 20 sager ser vi fem eksempler på sager, hvor der er ikke oplysninger om opfølgning. I 12 sager er det ikke relevant med opfølgning. Typisk fordi, at der er givet afslag i sagen.⁹

Nedenfor er resultaterne om opfølgning angivet.

Ingen oplysninger om opfølgning

I fem sager har kommunen ikke i afgørelsen anført, hvornår den forventer at følge op på bevillingen om merudgifter, tabt arbejdsfortjeneste eller aflastning/afløsning. Der er heller ikke øvrige oplysninger i sagerne, hvoraf det fremgår, hvornår kommunen forventer at følge op på den bevilligede hjælp.

Oplysninger om opfølgning

I tre sager fremgår det direkte af kommunens afgørelse, hvornår den forventer at følge op på den bevilligede hjælp.

---

⁸ Inddragelsen af forælderen/forældrene er kun vurderet i forhold til de handicapkompenserende ydelser og ikke i forhold til servicelovens kapitel 11.

⁹ Opfølgning er kun vurderet i forhold til de handicapkompenserende ydelser og ikke i forhold til servicelovens kapitel 11.

Ikke relevant med opfølgning

I tolv sager er det ikke relevant, at kommunen følger op, idet kommunen har givet afslag på den ansøgte hjælp. Der er derfor ikke behov for opfølgning.

Der er ikke noget i sagsgennemgangen der indikerer, at kommunen generelt ikke følger op på den bevilligede hjælp. Der er varierende praksis for, hvorvidt kommunen i afgørelsen angiver, hvornår den forventer at følge op på den bevilligede hjælp. Såfremt det i den enkelte sag ikke er relevant med opfølgning, fordi der er tale om afslag på en ansøgning ydelse, er Egedal Kommune dog umiddelbart gode til at vejlede forælderen/forældrene om, at de kan henvende sig til kommunen igen, såfremt der sker en ændring i de faktiske omstændigheder, der kan give anledning til, at kommunen på ny skal vurdere behovet for hjælp. Det kan for eksempel være ændringer, der eventuelt kan have betydning for barnets funktionsnedsættelse.

5.6 Kvalitetsstandard

Blandt de 20 sager ser vi primært eksempler på sager, hvor kommunen ikke har truffet afgørelse i henhold til kommunens kvalitetsstandard. Det fremgår af Egedal Kommunes hjemmeside, at den har en kvalitetsstandard, som danner grundlag for kommunens faglige vurdering af, hvilken hjælp den enkelte kan tilbydes. Det fremgår også, at det kun er i helt særlige tilfælde, at Egedal Kommune efter en faglig vurdering vil tildele yderligere hjælp end den hjælp kvalitetsstandardens beskriver.

Som beskrevet ovenfor i forbindelse med beskrivelsen af den retlige mangel *skøn under regel*, anvender Egedal Kommune dens kvalitetsstandarder aktivt i sagsbehandlingen. Det kan på den ene side være med til at sikre, at kommunen foretager en bred samlet vurdering af barnets og familiens behov for hjælp, og derigennem får foretaget en helhedsvurdering. Det kan dog på den anden side også være u hensigtsmæssigt, hvis kommunen kun i helt særlige tilfælde fraviger dens kvalitetsstandarder, da det kan betyde, at kommunen ikke i tilstrækkelig grad får foretaget en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag. I de tilfælde, hvor kommunen ikke i tilstrækkelig grad får foretaget en konkret og individuel vurdering kan resultatet heraf blive, at borger bliver enten over – eller underkompenseret. Resultatet af de sager, som er en del af sagsmålingen tyder dog på, at Egedal Kommune generelt er opmærksomme på at få foretaget en konkret og individuel vurdering, og dermed sikrer, at den rette hjælp stilles til rådighed.

6 Afgørelsernes overensstemmelse med regler og praksis – det specialiserede børne- og ungeområde

Blandt de 20 sager er der otte sager, hvori der indgår forhold, der vedrører servicelovens kapitel 11 eller servicelovens § 11, stk. 3, se tabel 2. I fem ud af de 20 sager, hvor der indgår forhold, som vedrører servicelovens kapitel 11, har kommunen truffet afgørelse efter servicelovens § 52, stk. 3. I ingen af de 20 sager er der eksempler på, at der er blevet udarbejdet en børnefaglig undersøgelse og ikke iværksat en foranstaltning. I to ud af de 20 sager har kommunen tilbudt et forløb efter § 11, stk. 3. Desuden er der i én ud af de 20 sager modtaget underretninger, men endnu ikke udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, selvom der ses at være truffet afgørelse om en foranstaltning inden måleperioden.

Tabel 2. Sager med forhold, der vedrører servicelovens kapitel 11 eller servicelovens § 11, stk. 3

	Antal sager
Ja, der er truffet afgørelse om en foranstaltning efter servicelovens § 52, stk. 3	5
Ja, der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, men ikke iværksat en foranstaltning	0
Ja, der er givet tilbud efter § 11, stk. 3	2
Ja, der er i øvrigt bekymring fx, der er modtaget flere underretninger, men der ses ikke at være handlet i sagen	1
I alt	8

6.1 Sagsbehandlingsmangler

6.1.1. Vurdering af foranstaltningssager efter § 52

En afgørelse efter servicelovens § 52, stk. 3, forudsætter blandt andet, at der forud for afgørelsen er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, jf. servicelovens § 50, en handleplan, jf. servicelovens § 140 og afholdt en børnesamtale, jf. servicelovens § 48.

Ankestyrelsen har i de fem sager, hvor der er truffet afgørelse efter § 52, stk. 3, undersøgt, om de centrale krav til sagsbehandlingen, forud for, at kommunen afgør sagen, er overholdt. Vi har her undersøgt:

- Om kommunen forud for afgørelsen har udarbejdet en aktuell børnefaglig undersøgelse, eller om kommunen har foretaget en opdatering af en tidligere udarbejdet undersøgelse
- Om der er talt med barnet eller den unge i forbindelse med undersøgelsen

- Om fire-måneders-fristen for udarbejdelse af undersøgelsen er overholdt.
- Om undersøgelsen indeholder en begrundet stillingtagen til, om barnet eller den unge har behov for støtte
- Om der forud for afgørelsen er udarbejdet en handleplan
- Om der er afholdt en børnesamtale, som opfylder kravene i § 48.

6.1.2. Den børnefaglige undersøgelse

Før kommunen kan træffe en afgørelse om en foranstaltning efter § 52, stk. 3 skal der være udarbejdet en aktuel børnefaglig undersøgelse. Der er en række krav til den børnefaglige undersøgelse, læs mere herom i kapitel 8.3. I de fem sager, hvor der er truffet afgørelse efter § 52, stk. 3, er der i to af dem udarbejdet en aktuel børnefaglig undersøgelse i måleperioden i henhold til § 50. I to andre af de fem sager er der udarbejdet en børnefaglig undersøgelse inden måleperioden. I den ene af disse to sager har Ankestyrelsen vurderet, at den udarbejdede børnefaglige undersøgelse fortsat er aktuel, men der er ikke målt på denne, da den ligger uden for måleperioden. I den anden sag har Ankestyrelsen vurderet, at der burde være udarbejdet en opdateret børnefaglig undersøgelse inden der kunne træffes afgørelse efter § 52. Endelig mangler der i den femte sag en børnefaglig undersøgelse.

Eksempel på sag, hvor der mangler en opdatering af den børnefaglige undersøgelse

Der er i sagen udarbejdet en børnefaglig undersøgelse knapt 2,5 år tidligere, der ikke berører dagbehandling efter § 52, stk. 3, nr. 3, som der træffes afgørelse om i sagen. Vi finder, henset til, at der er gået 2,5 år og til, at der i sagen er tale om væsentligt ændrede forhold, herunder bl.a. at den unge efterfølgende er kommet på en ny skole, at der burde være udarbejdet en opdateret børnefaglig undersøgelse.

6.1.3. Samtale med barnet eller den unge i forbindelse med børnefaglig undersøgelse

Ankestyrelsen har undersøgt, om der i relation til den børnefaglige undersøgelse er afholdt en samtale med barnet eller den unge efter § 50, stk. 3. I begge de sager, hvor der foreligger en aktuel børnefaglig undersøgelse udarbejdet i måleperioden, er der afholdt en samtale med barnet i relation til undersøgelsen.

6.1.4. Begrundet stillingtagen

Ankestyrelsen har endvidere undersøgt, om der i den børnefaglige undersøgelse er udarbejdet en begrundet stillingtagen til, om der skal iværksættes støtte og i bekræftende fald af hvilken art.

I begge de sager, hvor der foreligger en aktuel børnefaglig undersøgelse, har kommunen på baggrund af undersøgelsen udfærdiget en begrundet stillingtagen.

6.1.5. Fire-måneders-fristen

I de to sager, hvor der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse inden for måleperioden, har Ankestyrelsen vurderet, om fire-måneders-fristen, som er fastsat i serviceloven, er overholdt. I ingen af de to sager er tidsfristen for udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse overholdt. Manglende overholdelse af fire-måneders-fristen kan have den konsekvens, at barnet og familien ikke rettidigt får den relevante støtte og hjælp, der er behov for.

Eksempel på en sag, hvor fire-måneders-fristen ikke er overholdt

I sagen har kommunen fastsat startdato for den børnefaglige undersøgelse til samme dag, som der træffes afgørelse om opstart af familiebehandling og støttekontaktperson sideløbende med den børnefaglige undersøgelse.

Ankestyrelsen finder imidlertid, at den udslagsgivende begivenhed går længere tilbage, og vi har således sat den udslagsgivende begivenhed ca. én måned tilbage i tid i forhold til kommunens. Det skyldes, at der ca. én måned tidligere er et møde med forældrene om den unges trivsel (og tabt arbejdsfortjeneste), hvor rådgiver vejleder om § 50 og familiebehandling, og hvor det fremgår, at forældrene er enige i, at der skal laves en § 50 undersøgelse. Vi har på den baggrund fastsat datoen for mødet med forældrene som den udslagsgivende begivenhed.

Vi har lagt kommunens slutdato til grund – samlet set er fire-måneders-fristen overskredet med ca. 3,5 måneder.

Ankestyrelsen har videre undersøgt, om den børnefaglige undersøgelse er færdig, inden kommunen har afgjort sagen. I den ene af de to sager er den børnefaglige undersøgelse afsluttet inden, der er truffet afgørelse om foranstaltning efter § 52. I den anden af de to sager er der tale om en sideløbende foranstaltning, hvorfor der ikke er krav om, at den børnefaglige undersøgelse er afsluttet inden der træffes afgørelse.

6.1.6. Handleplan

I de fem sager hvor der er bevilget en foranstaltning, er der udarbejdet en aktuel handleplan efter § 140, som handler om den foranstaltning, der er truffet afgørelse om.

I to af de fem sager, hvor der er udarbejdet en aktuel handleplan, er denne ikke udarbejdet inden afgørelsen, hvilket den burde have været i henhold til § 140, stk. 1.

Eksempel på en sag, hvor handleplanen først er udarbejdet efter afgørelsen

Sagen drejer sig om familiebehandling sideløbende med den børnefaglige undersøgelse. Der er i sagen udarbejdet en handleplan dateret 3,5 uge efter der er truffet afgørelse om familiebehandling. Ankestyrelsen bemærker, at der, uanset at er tale om en sideløbende foranstaltning, skal være udarbejdet en handleplan inden afgørelsen.

6.1.7. Børnesamtale

Ankestyrelsen har endvidere vurderet, at servicelovens bestemmelse i § 48 om afholdelse af en børnesamtale er overholdt i en ud af fem sager. I den ene af de fire sager, hvor § 48 ikke er opfyldt, er der talt med barnet, men ikke om den konkrete foranstaltning. I de tre andre sager ses der ikke at være talt med barnet inden der træffes en afgørelse.

Eksempel på en sag, hvor der ikke er talt med barnet om foranstaltningen inden afgørelsen

Sagen drejer sig om familiebehandling. Det er beskrevet, at familien er stærkt udfordret af det 10-årige barns adfærd i familien bl.a. på grund af kraftige vredesudbrud, rigiditet og tristhed. Der tales imidlertid ikke med barnet inden der bevilges familiebehandling til trods for, at det i høj grad er på grund af barnet, og af hensyn til barnet, at familiebehandlingen bevilges.

6.2 Vurdering af sager, hvor der er givet tilbud efter servicelovens § 11, stk. 3

Formålet med servicelovens § 11 er at understøtte det tidlige forebyggende arbejde på børne- og ungeområdet og give kommunerne mulighed for at sætte ind tidligt, inden problemerne vokser sig så store, at der bliver behov for mere omfattende indsatser.

Indsatsen kan tilbydes i det tilfælde, hvor det antages, at problemerne ikke er så komplekse, at der er behov for særlig støtte efter servicelovens kapitel 11, men hvor der er tale om en *konkret, afgrænset problemstilling*.

I to af de 20 sager har Egedal Kommune tilbudt støtte efter servicelovens § 11, stk. 3.

I begge sager vurderer vi, at det er relevant at tilbyde et forløb efter § 11, stk.3, da det vurderes, at der er tale om en afgrænset problemstilling, hvorfor der ikke er behov for, at der udarbejdes en børnefaglig undersøgelse.

6.3 Om støtten er relevant og tilstrækkelig

Udover at undersøge udvalgte af de centrale lovkrav til en afgørelse, har vi vurderet, om der på baggrund af de foreliggende oplysninger på tidspunktet for sagsgennemgangens afslutning var iværksat relevant og tilstrækkelig støtte.

I alle af de otte sager, der vedrører udsatte børn og unge, vurderer vi, at der er iværksat relevant og tilstrækkelig støtte til barnet eller den unge. I én af sagerne er der modtaget bekymrende underretninger efter måleperioden, men vi lægger til grund, at der er ved at blive udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, og at kommunen således er opmærksom på familiens eventuelle støttebehov. Vi har således ikke oprettet nogen egendriftssager.

7 Metode

I det følgende præsenteres de kriterier, vi har bedt Egedal Kommune om at indsende sager efter, og centrale metodiske valg med relevans for sagsgennemgangen.

7.1 Kriterier for sagsindkaldelse

Vi har på baggrund af en indledende dialog med Egedal Kommune indkaldt de 20 sager, der indgår i sagsgennemgangen, efter følgende kriterier:

20 sager der vedrører servicelovens §§ 41 og 42 samt § 44, jf. § 84, stk. 1. Fordelingen mellem lovområderne skal så vidt muligt være:

- Otte sager om personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste
- Fire sager om udmåling, beregning, nedsættelse eller om ophør af merudgifter.
- Fire sager om udmåling, beregning, nedsættelse eller om ophør af tabt arbejdsfortjeneste.
- Fire sager om aflastning eller afløsning.
- Ud af de 20 sager, ønsker vi desuden, at maksimalt fem af sagerne er udtryk for en førstegangsbevilling.
- Op til fem af sagerne kan desuden også være udtryk for, at ansøgningen imødekommes fuldt ud.

Vi bemærker, at vi efterfølgende har præciseret overfor Egedal Kommune, at sagerne, der vedrører spørgsmålet om, hvorvidt forælderen/forældrene er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste skal være afgørelser, hvor der er givet afslag på, at forælderen/forældrene er omfattet af personkredsen.

På baggrund af de 20 sager, som Egedal Kommune først sendte ind til Ankestyrelsen, var det nødvendigt at indhente 15 nye sager til brug for sagsgennemgangen. Dette skyldtes, at Egedal Kommune i første omgang indsendte otte sager om personkredsen, hvor kommunen vurderer, at forælderen/forældrene er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste. Kommunen indsendte også en sag, hvor der var truffet afgørelse efter servicelovens § 44, jf. § 83, stk. 1, om praktisk hjælp i hjemmet. Denne bestemmelse indgår ikke i sagsgennemgangen. Der var også en sag, som var påklaget til Ankestyrelsen. Videre var to af afgørelserne truffet uden for måleperioden. Endeligt var 13 af de 20 indsendte sager udtryk for, at ansøgningen imødekommes fuldt ud. Baggrunden for udskiftning af nogle af disse sager var, at Ankestyrelsen ønskede et bredt udsnit af Egedal Kommunes sager på børnehandicapområdet, hvor afgørelserne både er udtryk for afslag og bevillinger.

På baggrund af de 15 nye sager, som Egedal Kommune i anden omgang sendte til Ankestyrelsen, var det nødvendigt at indhente fem nye sager til brug for sagsmålingen. Dette skyldtes, at to af sagerne var påklaget til Ankestyrelsen. Der var yderligere to sager, som skulle skiftes ud på baggrund af fejl i klagevejledningen. Dette fordi fejlen vil kunne føre til, at Ankestyrelsen vil dispensere for, at en klage er modtaget for sent såfremt forælderen/forældrene efterfølgende vælger at indgive en klage. Ankestyrelsen vil i dette tilfælde skulle og kunne behandle sagen. Den sidste sag skulle byttes ud, da vi aktuelt behandler sagen i Ankestyrelsen.

På baggrund af de fem nye sager, som Egedal Kommune i tredje omgang sendte til Ankestyrelsen, var det nødvendigt at indhente en ny sag. Dette skyldtes, at den indsendte sag aktuelt blev behandlet i Ankestyrelsen.

Det har ikke været muligt for Egedal Kommune samlet set at fremsende 20 sager, som opfylder de kriterier, som fremgår af indkaldelsesbrevet. Det gælder også kriteriet om, at sagerne gerne skal rumme en vis kompleksitet. De indsendte sager indeholder ikke den kompleksitet, som vi har set i andre forløb i taskercen.

Egedal Kommune har i forbindelse med udbygningen af sager oplyst til Ankestyrelsen, at det ikke har været muligt at indsende det ønskede antal personkredssager, fordi kommunen ikke har sager, hvori, der er truffet afgørelse om afslag på personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste uden, at afgørelserne er påklaget.

Ankestyrelsen har desuden bedt om, at der blandt sagerne skal indgå fem sager til brug for VISOs socialfaglige gennemgang af sagerne:

- Disse fem sager bedes være sager, hvor der ud over den handicapkompenserende ydelse, er iværksat foranstaltninger, jf. servicelovens § 52. Dette muliggør et fokus på samspillet mellem bestemmelserne om handicapkompenserende ydelser og foranstaltninger i forhold til børn med handicap.
- Ud af disse fem sager bedes nogle være sager, hvor den unge aldersmæssigt befinder sig i overgangen fra barn til voksen. Dette muliggør et fokus på samarbejdet mellem de kommunale forvaltninger i overgangen fra barn til voksen.

Endelig gælder det kriterium, at den afgørelse, som vi vurderer på i sagsgennemgangen, ikke tidligere må have været behandlet i Ankestyrelsen. Vi har desuden instrueret kommunen i ikke at selektere i sagerne udover ovennævnte kriterier.

Egedal Kommune er blevet bedt om at indsende kopi af samtlige sagsakter for kommunens seneste afgørelse i sagen. Vi har, som udgangspunkt, vurderet sagsbehandlingen to år tilbage fra den 16. august 2019. Vi bemærker, at vi i den forbindelse over for Egedal Kommune har præciseret, at det ikke er et krav, at sagerne har verseret i kommunen i to år.

Vi har bedt kommunen om at indsende hele journalen, herunder sagsakter, der ligger forud for måleperioden. Endelig har vi gjort kommunen bekendt med, at vi i forbindelse med sagsgennemgangen vil lægge til grund, at vi har modtaget alle relevante sagsakter i de 20 sager i måleperioden. Vi forudsætter derfor, at der ikke foreligger yderligere relevante akter i de enkelte sager.

8 Regel- og praksisoversigt

Dette kapitel indeholder en samlet regel- og praksisoversigt af de relevante lovbestemmelser og principmeddelelser, som enten er anvendt i sagsgennemgangen eller er henvist til i denne rapport.

8.1 Om retlige mangler

Afgørelsens rigtighed i sagerne er vurderet i forhold til, om formelle og materielle regler er overholdt, og om afgørelsen ville blive stadfæstet, hvis den blev påklaget til Ankestyrelsen.

En afgørelse lider af en retlig mangel, hvis en eller flere af de formelle sagsbehandlingsregler (garantiforskrifter), der har til formål at sikre, at afgørelsen får et materielt korrekt indhold, ikke er overholdt (formalitetmangel).

En afgørelse lider også af en retlig mangel, hvis en eller flere af de materielle regler ikke er overholdt (indholdsmangel). Det er således et krav, at afgørelsen skal være indholdsmæssigt korrekt.

Hvis en afgørelse lider af en retlig mangel, vil afgørelsen som udgangspunkt være ugyldig og er dermed ikke længere gældende. Det gælder dog ikke, hvis manglen (fejlen) ikke har haft væsentlig betydning for sagens resultat. Det kan eksempelvis være en sag, hvor kommunen ikke har partshørt, men hvor det efterfølgende kan udelukkes, at den manglende partshøring har haft betydning for afgørelsens resultat.

8.1.1 Om oplysning af sagen

Det er som udgangspunkt kommunens ansvar at sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes afgørelse, jf. retssikkerhedslovens § 10. Det er det retsgrundlag, som afgørelsen søges truffet efter, der bestemmer, hvilke typer af oplysninger der skal lægges til grund for afgørelsen.

Er der spørgsmål i sagen, der forudsætter særlig fagkundskab, følger det af officialprincippet, at kommunen har ansvaret for, at den nødvendige fagkundskab inddrages i den konkrete sag. Herudover kan det være nødvendigt at indhente oplysninger fra relevante fagpersoner med kendskab til borgerens nedsatte funktionsevne, der kan udtale sig om forhold, som er af betydning for vurderingen af, om borgeren henholdsvis opfylder eller ikke opfylder betingelserne i den pågældende bestemmelse.

Det beror på en konkrete, individuel vurdering i hver enkelt sag, hvilke oplysninger der er nødvendige for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Kommunen kan bede borgerne om, at bidrage til sagens oplysning, enten i form af et samtykke til indhentelse af oplysninger, i det omfang et samtykke er påkrævet, eller ved at borgeren medvirker til, at få de oplysninger frem, som er nødvendige for at kunne afgøre, hvilken hjælp den pågældende er berettiget til. Hvis borgeren ikke ønsker at medvirke til sagens oplysninger eller samtykke til indhentelse af oplysninger, skal kommunen behandle sagen på det foreliggende grundlag. Kommunen skal forinden den træffer afgørelse på det foreliggende grundlag, skriftligt give borgerne besked om konsekvens af den manglende medvirken.

8.1.2 Om Helhedsvurdering

Kommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning, jf. retssikkerhedslovens § 5. Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Den sociale lovgivning skal forstås bredt. Det vil sige, at det ikke kun er et spørgsmål om alle muligheder for hjælp efter serviceloven, men også sygedagpengeloven, aktivloven, integrationsloven osv.

Hvis vi har svaret, at kommunens afgørelse er i overensstemmelse med regler og praksis, men samtidig konstaterer, at der ikke er iværksat relevante indsatser, ville dette i en situation, hvor afgørelsen var blevet behandlet i Ankestyrelsen betyde, at vi kritiserer kommunen og sender den del af sagen tilbage til kommunen. I sådan en situation vil vi bede kommunen tage stilling til, om et udækket behov vil kunne dækkes efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning.

For eksempel kan der være en situation, hvor et afslag på tabt arbejdsfortjeneste er i overensstemmelse med regler og praksis, fordi forælderen/forældrene ikke er i personkredsen for dækning heraf. Forælderen/forældrene er dog hårdt pressede i hverdagen, fordi det handicappede barn fylder meget, og der er andre søskende at tage hensyn til. Her ville vi under en behandling af sagen i Ankestyrelsen sende sagen tilbage til kommunen til stillingtagen til, om der kan bevilliges aflastning/afløsning.

8.1.3 Om partshøring

Efter forvaltningslovens § 19 er der som hovedregel pligt til partshøring, hvis parten ikke kan antage, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger, der vedrører sagens faktiske omstændigheder, som er til ugunst for parten og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Det er alene væsentlige oplysninger, der er til ugunst for borgeren, som er omfattet af partshøringspligten.

Der kan under sagen være tilvejebragt eller modtaget oplysninger, som borgeren ikke er bekendt med. I dette tilfælde er betingelsen om, "at parten ikke kan antages at vide, at oplysningerne indgår i sagen" opfyldt. Betingelsen om, "at parten ikke kan antages at vide, at oplysningerne indgår i sagen" er også opfyldt i de situationer, hvor parten kender oplysningerne, men ikke ved, at de benyttes i den konkrete sammenhæng.

Kravet om partshøring omfatter kun oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Der skal ikke partshøres over selve lovgrundlaget.

8.1.4 Om forældreinddragelse

Der er ikke krav om, at kommunen partshører over et forventet resultat af kommunens behandling af en ansøgning om eller opfølgning af indsatser.

Det følger blandt andet af retssikkerhedslovens § 1, at formålet med retssikkerhedsloven er at sikre borgeren rettigheder og indflydelse, når de sociale myndigheder behandler sager, samt at de sociale myndigheder har pligt til at tilrettelægge en tidlig og helhedsorienteret hjælp.

Forælderen/forældrene skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sagen. Kommunen skal tilrettelægge behandlingen af en sag på en måde, så det er muligt. Det følger af retssikkerhedslovens § 4.

Herudover skal hjælpen efter serviceloven tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af familiens samlede behov for hjælp og støtte.

8.1.5 Om konkret og individuel vurdering af borgerens behov

Det følger af servicelovens § 1, stk. 3, at hjælp efter serviceloven skal tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Først når sagen er tilstrækkeligt oplyst, kan kommunen foretage en konkret og individuel vurdering af borgerens behov.

8.1.6 Om begrundelse for den trufne afgørelse

Det følger af forvaltningslovens § 24, stk. 1, at en begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Det følger videre af § 24, stk. 2, at begrundelsen desuden om fornødent skal indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

Der gælder et krav om en særligt uddybende begrundelse ved afgørelser om hel eller delvis frakendelse af en tidligere tilkendt ydelse. Folketingets Ombudsmand har i FOU 2011-16-1 udtalt, at begrundelsen i tilfælde, hvor der sker frakendelse af en tidligere tilkendt ydelse, dels skal indeholde årsagen til, at borgeren ikke længere opfylder betingelserne for ydelsen, dels en særskilt begrundelse for, hvorfor ydelsen frakendes borgeren. Begrundelsen bør blandt andet indeholde oplysning om årsagen til, at myndigheden har ændret sin vurdering. Det bør desuden fremgå af begrundelsen, hvis det skyldes fejl eller misforståelser, at borgeren tidligere er blevet anset for berettiget til ydelsen. Det bør også fremgå af afgørelsen, hvis den ændrede vurdering skyldes, at der er sket ændringer i lovgivning, administrativ praksis og/eller kommunens serviceniveau.

8.1.7 Om opfølgning

Det fremgår af servicelovens § 148, stk. 2, at kommunen løbende skal følge op i de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunen skal samtidig være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

I forhold til merudgifter følger det af bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom § 6, stk. 1, at hvis der er sket ændringer i de sandsynliggjorte merudgifter, som ligger til grund for kommunens fastsættelse af det udbetalte tilskud, skal tilskuddet ændres i overensstemmelse hermed. Det følger videre af bekendtgørelsens § 6, stk. 2, at uanset stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter, kan personen, der modtager merudgiftsydelse dog ikke kræve at få tilskuddet fastsat på ny, før der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse.

Efter denne bestemmelse er der et egentligt retskrav på omberegning og opfølgning, hvis der sker stigninger i de sandsynliggjorte merudgifter, når der mindst er forløbet et år fra seneste fastsættelse af merudgiftsydelsen.

8.1.8 Om tidsfrister

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, at kommunen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Kommunen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis

fristen i en konkret sag ikke overholdes, skal ansøgeren have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.

Fristerne efter § 3 skal for afgørelser efter lov om social service offentliggøres på og fremgå tydeligt af kommunens hjemmeside. Fristerne gælder også ved kommunens behandling af afgørelser efter lov om social service, som tidligere er blevet hjemvist af Ankestyrelsen. Dette fremgår af retssikkerhedslovens § 3 a.

Ankestyrelsen har i principmeddelelse 49-16 fastslået, at Ankestyrelsen kan efterprøve, om kommunen har offentliggjort en frist for sagsbehandling, og om borgeren har fået rettidig besked, hvis fristen ikke kan overholdes i den konkrete sag.

8.2 Ydelser i serviceloven - Handicapkompenserende ydelser

Når kommunen træffer afgørelse efter en specifik lovbestemmelse, skal denne lovbestemmelse også fortolkes i overensstemmelse med den generelle formålsbestemmelse i servicelovens § 1.

Det følger af servicelovens § 1, at formålet med loven er, at hjælpen blandt andet skal tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkeltes behov og forudsætninger i samarbejde med den enkelte borger. Kommunen skal dels vurdere borgerens behov for hjælp og dels karakteren og omfanget af et eventuelt støttebehov. Afgørelsen træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.

Formålet med de handicapkompenserende ydelser på børneområdet er, at familier med børn med handicap så vidt muligt skal kompenseres for følgerne af barnets nedsatte funktionsevne. De skal derfor have mulighed for at leve så almindeligt som muligt, selvom om de har et handicappet barn. Dette kaldes også kompensationsprincippet.

Endelig indgår lovbemærkninger, relevante bekendtgørelser, Ankestyrelsens praksis og vejledninger i fortolkningen af servicelovens bestemmelser.

Vi har i sagsgennemgangen foretaget en vurdering af, om de kriterier, som Egedal Kommune har lagt vægt på i den enkelte afgørelse, er lovlige set i lyset af:

- Den relevante lovbestemmelse
- Bestemmelsens lovbemærkninger
- Ankestyrelsens praksis
- Servicelovens formålsbestemmelser
- Generelle forvaltningsretlige principper

8.2.1 Om merudgifter

Kommunen skal efter servicelovens § 41 yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

I forhold til merudgifter er formålet med bestemmelsen at tilgodese, at børn og unge med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med indgribende kroniske eller langvarige lidelser har nogle særlige behov, som kan give merudgifter ved forsørgelsen.

Bestemmelsen giver hjemmel til at dække de udgifter, som familien ikke ville have haft, hvis barnet eller den unge ikke havde haft en betydelig nedsat funktionsevne eller en kronisk eller langvarig indgribende lidelse.

Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning.

Udmålingen af ydelsen sker på grundlag af de sandsynliggjorte merudgifter for det enkelte barn, f.eks. merudgifter til individuel befordring og fritidsaktivitet.

Beløbet til dækning af de nødvendige merudgifter kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 4.596 kr. pr. år (2015-niveau). Ydelsen fastsættes ud fra de skønnede merudgifter pr. måned og afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

Behovet for merudgifter skal vurderes i forhold til ikke-handicappede børn på samme alder og i samme livssituation. Familien skal selv afholde den del af udgifterne, som svarer til de udgifter, familien normalt ville have afholdt.

8.2.2 Om tabt arbejdsfortjeneste

Kommunen kan efter servicelovens § 42 yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til forældre, der i hjemmet forsørger et barn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Ydelsen er betinget af, at det er en nødvendig konsekvens af den nedsatte funktionsevne, at barnet passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer det.

Formålet med bestemmelsen om tabt arbejdsfortjeneste er at tilgodese, at børn og unge med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med indgribende kroniske eller langvarige lidelser har nogle særlige behov, som også kan medføre tabt arbejdsfortjeneste, når barnet bliver forsørget i hjemmet. Bestemmelsen giver hjemmel til at dække et indtægtstab, der er nødvendigt på grund af barnets handicap som følge af, at barnet skal passes i hjemmet.

Dækningen af tabt arbejdsfortjeneste kan ske både i forbindelse med et løbende fravær fra arbejdet og i forbindelse med fravær på enkelt dage.

Kompensationsprincippet medfører, at forældre til et barn eller en ung med nedsat funktionsevne i videst muligt omfang skal kompenseres for følgerne af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne. Det vil sige, at forælderen/forældrene skal kompenseres for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med det fravær, der er en følge af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne. Der kompenseres ikke for fravær og dermed indtægtstab, som svarer til det fravær, som forældre til børn uden nedsat funktionsevne på samme alder også kan have. Fraværet skal have et betydeligt omfang.

8.2.3 Om personkredsen for merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste

Forældre, der forsørger et barn i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet og compensation for tabt arbejdsfortjeneste til pasning af barnet. Hjælpen er betinget af, at behovet for hjælp er en følge af den nedsatte funktionsevne.

Retten til merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste er også betinget af, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Der kan først bevilliges merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, når det er tilstrækkelig godtgjort, at barnet eller den unge har en indgribende lidelse eller betydelig funktionsnedsættelse, som er længerevarende og dermed ikke er af mere forbigående karakter.

Forælderen/forældrene til et barn med nedsat funktionsevne, kan have ret til merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, selv om barnet endnu ikke har en diagnose. Det er ikke diagnosen i sig selv, der er afgørende, men følgerne af lidelsen eller den nedsatte funktionsevne i barnets daglige tilværelse. Hvis det er tilstrækkelig godtgjort, at barnet har en indgribende lidelse eller en betydelig funktionsnedsættelse, som der i lang tid frem over vil være behov for at kompensere for følgerne af, er det ikke afgørende, om barnet eller den unge har fået en egentlig diagnose.

8.2.4 Om aflastning

Efter servicelovens § 84, stk. 1, skal kommunen tilbyde aflastning eller afløsning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Servicelovens § 44 fastslår, at bestemmelsen i § 84, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse for børn, der har behov herfor.

Formålet med bestemmelsen om aflastning og afløsning er at tilgodese, at forældre eller andre nære pårørende, der passer et barn/ung med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, har mulighed for at eksempelvis at have tid til eventuelle søskende, uden at barnet eller den unge med funktionsnedsættelse er til stede. Aflastning eller afløsning efter § 44, jf. § 84, stk. 1 forudsætter ikke, at forældrene er omfattet af personkredsen i §§ 41 og 42.

Aflastning for børn skal tilbydes efter servicelovens § 44, jf. § 84, stk. 1, når behovet for aflastning er opstået alene på grund af barnets funktionsnedsættelse, og når aflastningen sker af hensyn til den øvrige familie.

Er der tale om et behov for aflastning på grund af barnets særlige behov for støtte, skal aflastningen finde sted efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 5.

Servicelovens § 41, om nødvendige merudgifter er subsidieret i forhold til servicelovens regler om aflastning i § 44, jf. § 84, stk. 1, og § 52, stk. 3, nr. 5. Det vil sige, at der alene kan ydes hjælp til dækning af nødvendige merudgifter til aflastning i eget hjem, hvis en af de øvrige aflastningsordninger ikke i tilstrækkeligt omfang kan løse behovet.

Dette har Ankestyrelsen fastslået i principmeddelelse 85-13.

8.3 Det specialiserede børne- og ungeområde

Kommunen skal iværksætte en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, hvis den bliver opmærksom på, at et barn eller en ung må antages at have behov for særlig støtte. Kommunen kan blive opmærksom på behovet for støtte ved henvendelse fra barnet selv, fra familiemedlemmer, eller hvis kommunen modtager en underretning eller gennem en anden sag i kommunen.

Barnets eller den unges behov for støtte kan skyldes sociale vanskeligheder, men kan også være en følge af en nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det er grunden til, at det i sagsgennemgangen af sager på børnehandicapområdet er relevant at inddrage, om der er forhold i sagen, som vedrører servicelovens kapitel 11.

Kommunen har pligt til at undersøge barnets eller den unges forhold, hvis det må antages, at barnet eller den unge trænger til særlig støtte efter servicelovens kapitel 11.

Barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller af sociale årsager.

8.3.1 Om børnefaglig undersøgelse

Efter servicelovens § 50 skal kommunalbestyrelsen, hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, undersøge barnets eller den unges forhold. Undersøgelsen, der betegnes som en børnefaglig undersøgelse, gennemføres så vidt muligt i samarbejde med forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år. Undersøgelsen skal gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader, og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger.

Kommunalbestyrelsens undersøgelse, jf. stk. 1, skal anlægge en helhedsbetragtning, der, medmindre konkrete forhold betyder, at et eller flere af nedenstående punkter ikke er relevante i forhold til det pågældende barn eller den unge, skal omfatte barnets eller den unges

- udvikling og adfærd,
- familieforhold,
- skoleforhold,
- sundhedsforhold,
- fritidsforhold og venskaber og
- andre relevante forhold

Der skal som led i undersøgelsen som udgangspunkt finde en samtale sted med barnet eller den unge. Samtalen kan undlades, i det omfang barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse.

Den børnefaglige undersøgelse skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. Hvis der er iværksat foranstaltninger sideløbende med, at undersøgelsen gennemføres, jf. § 52, stk. 2, skal der desuden tages stilling til, om disse foranstaltninger skal videreføres. Der skal være oplysninger om, hvordan forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge stiller sig til foranstaltningerne, og om der er forhold i familien eller i dennes omgivelser, som kan bidrage til at klare vanskelighederne.

Den børnefaglige undersøgelse skal afsluttes senest fire måneder efter, at kommunalbestyrelsen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvis ikke kan afsluttes inden fire måneder, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

I forbindelse med den børnefaglige undersøgelse skal kommunalbestyrelsen vurdere, om der skal foretages en undersøgelse af eventuelle andre børn i familien. En undersøgelse kan gennemføres som én samlet undersøgelse for flere børn i familien, dog således at der tages højde for børnenes individuelle forhold.

8.3.2 Om støtteforanstaltninger

Ifølge serviceloven § 52 skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige

behov for støtte. Kommunalbestyrelsen skal vælge den eller de foranstaltninger, som bedst kan løse de problemer og behov, der er afdækket gennem den børnefaglige undersøgelse efter § 50. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, jf. dog servicelovens §§ 56, 57 a, 57 b og 58, § 68, stk. 2 og 3, og § 68 a. En afgørelse efter stk. 3, nr. 7, kræver tillige samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år.

Støtte efter stk. 3 kan kun iværksættes efter gennemførelse af en børnefaglig undersøgelse, jf. § 50. Hvis særlige forhold taler herfor, kan der dog iværksættes foreløbig eller akut støtte efter stk. 3 sideløbende med undersøgelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte hjælp inden for følgende typer af tilbud:

1. Ophold i dagtilbud, fritidshjem, ungdomsklub, uddannelsessted el.lign.
2. Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
3. Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.
4. Døgnophold, jf. § 55, for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en plejefamilie, i en kommunal plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, stk. 1, nr. 1, 2, 5 og 6, eller i et botilbud, jf. § 107.
5. Aflastningsordning, jf. § 55, i en plejefamilie, kommunal plejefamilie eller netværksplejefamilie eller på et opholdssted eller en døgninstitution, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, 5 og 6.
6. Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge eller for hele familien.
7. Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet på et anbringelsessted, jf. § 66.
8. Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.
9. Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

8.3.3 Særligt om servicelovens § 11, stk. 3

Ifølge servicelovens § 11 stk. 3, skal kommunalbestyrelsen, når det anses at være af væsentlig betydning for et barns eller en ungs særlige behov for støtte, tilbyde

1. konsulentbistand til børn, unge og familier med hensyn til børn og unges forhold og
2. rådgivning om familieplanlægning

Formålet med servicelovens § 11 er at understøtte det tidlige forebyggende arbejde på børne- og ungeområdet og give kommunerne mulighed for at sætte tidligt ind, inden problemerne vokser sig så store, at der er behov for mere omfattende indsatser.

Et tilbud efter servicelovens § 11, stk. 3, forudsætter ikke, at der forinden er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, en handleplan eller er afholdt en børnesamtale efter servicelovens § 48.

Ankestyrelsen vurderer i disse sager, hvorvidt der på baggrund af de foreliggende oplysninger burde være truffet afgørelse om at påbegynde en børnefaglig undersøgelse.

8.3.4 Kravet om handleplan

Det følger af servicelovens § 140, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en handleplan, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger, jf. servicelovens §§ 52, 76 og 76 a. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunalbestyrelsen snarest muligt og senest inden fire måneder at opstille en handleplan.

Handleplanen skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal tage udgangspunkt i resultaterne af den børnefaglige undersøgelse af barnets eller den unges forhold, jf. servicelovens § 50. Handleplanen skal i forhold til de problemer, der er afdækket i undersøgelsen, indeholde konkrete mål i forhold til barnets eller den unges trivsel og udvikling i overensstemmelse med det overordnede formål med støtten, jf. § 46.

Handleplanen skal endvidere angive indsatsens forventede varighed. I sager om anbringelse uden for hjemmet, jf. servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, og § 58, skal en handleplan tillige angive, hvilke former for støtte der selvstændigt skal iværksættes over for familien i forbindelse med, at barnet eller den unge opholder sig uden for hjemmet, og i tiden efter barnets eller den unges hjemgivelse.

8.3.5 Børnesamtale

Efter servicelovens § 48 skal der inden der træffes afgørelse efter servicelovens §§ 51, 52, 52 a, 56, 57 a, 57 b, 58, 62 og 63, § 65, stk. 2 og 3, og §§ 68-71 og 75, finde en samtale sted med barnet eller den unge herom. Samtalen kan undlades, hvis der umiddelbart forinden er gennemført en samtale med barnet eller den unge ved gennemførelse af en børnefaglig undersøgelse, jf. servicelovens § 50. Samtalen kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler herfor.

Samtalen kan undlades, i det omfang barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalsens gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres, skal barnets holdning til den påtænkte afgørelse søges tilvejebragt.

8.3.6 Ankestyrelsens beføjelser uden klage i sager om særlig støtte til børn og unge

Det følger af servicelovens § 65, at Ankestyrelsen af egen drift kan tage sager om særlig støtte til børn og unge op når:

- Det må antages, at en kommunalbestyrelse i en konkret sag ikke har foretaget de fornødne sagsbehandlingskridt
- Kommunalbestyrelsen ikke har truffet de fornødne afgørelser i overensstemmelse med barnets eller den unges bedste.

I disse situationer kan Ankestyrelsen pålægge kommunalbestyrelsen at foretage de fornødne sagsbehandlingskridt eller at træffe de fornødne afgørelser.

Ankestyrelsen kan også, hvis der er behov for foranstaltninger efter servicelovens §§ 52 eller 52 a og kommunalbestyrelsen undlader at iværksætte disse i fornødent omfang selv træffe en foreløbig afgørelse om foranstaltninger. Ankestyrelsen kan også selv træffe afgørelse efter §§ 51, 58, 63 og 68a.

8.4 Øvrige relevante bestemmelser

Klagevejledning - § 25 i forvaltningsloven

8.4.1 Klageadgang

Det følger af forvaltningslovens § 25, at afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage - herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Efter retssikkerhedslovens § 67 skal klager til Ankestyrelsen ske inden fire uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. I særlige tilfælde kan der ses bort fra, at fristerne ikke er overholdt, når der er en særlig grund til det.

8.4.2 Om opfølgning – § 148, stk. 2 i serviceloven

Det fremgår af servicelovens § 148, stk. 2, at kommunen løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunen skal samtidig være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp.

Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med den.

8.5 Principmeddelelser

8.5.1 Principmeddelelse 55-11

Principmeddelelsen fastslår, at en 12-årig dreng, som var i medicinsk behandling for ADHD, havde ikke en så væsentlig funktionsnedsættelse, at han var omfattet af personkredsen, der kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen. Han gik i normalklasse og var med god effekt under behandling for sin opmærksomhedsforstyrrelse og sine koncentrationsvanskeligheder. Han havde primært vanskeligt ved sociale situationer.

Vurderingen af, om han var omfattet af personkredsen, skulle i denne sag ske ud fra situationen med medicin. Dette skyldes, at hans adfærdsmæssige og følelsesmæssige funktionsnedsættelse forud for medicinsk behandling, ikke var så betydelig, at ophør med medicinsk behandling ville medføre umiddelbar risiko for varig og væsentlig funktionsnedsættelse. Han var før påbegyndelsen af den medicinske behandling altid meget urolig, havde koncentrationsproblemer og indgik kun med besvær i socialt samspil.

8.5.2 Principmeddelelse 92-12

Principmeddelelsen fastslår, at det er den samlede nedsættelse af funktionsevnen, der skal lægges til grund ved vurderingen af, om et barn er omfattet af personkredsen og har ret til merudgifter. Et barn med flere lidelser behøver således ikke være omfattet af personkredsen for hver enkel lidelse for, at merudgifter ved forsørgelsen af barnet i hjemmet kan dækkes. Det er den samlede funktionsevne, der skal være betydeligt nedsat eller indgribende. Det er dog en

forudsætning, at den enkelte lidelse, og den deraf følgende nedsættelse af funktionsevnen, er varig, langvarig eller kronisk, og at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og der er tale om nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af barnet i hjemmet.

8.5.3 Principmeddelelse 85-13

Principmeddelelsen fastslår, at aflastning for børn skal tilbydes efter servicelovens § 84, stk. 1, jf. § 44, når behovet for aflastning er opstået alene på grund af barnets funktionsnedsættelse, og når aflastningen sker af hensyn til den øvrige familie. Er der tale om et behov for aflastning på grund af barnets særlige behov for støtte, skal aflastningen finde sted efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 5. Servicelovens § 41, om nødvendige merudgifter er subsidiær i forhold til servicelovens regler om aflastning i § 84, stk. 1, jf. § 44 og § 52, stk. 3, nr. 5. Det vil sige, at der alene kan ydes hjælp til dækning af nødvendige merudgifter til aflastning i eget hjem, hvis en af de øvrige aflastningsordninger ikke i tilstrækkeligt omfang kan løse behovet.

8.5.4 Principmeddelelse 43-15

Principmeddelelsen fastslår, at kommunen skal dække nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år, som har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning. Udgangspunktet for vurderingen er en konkret og individuel helhedsorienteret vurdering af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse og det deraf afledte hjælpebehov.

Barnets funktionsniveau skal vurderes med brug af hjælpemidlet. Hvis barnet bruger et hjælpemiddel, skal vurderingen af, om barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, foretages ud fra barnets funktionsniveau med brug af hjælpemidlet. Ved medicinsk behandling skal vurderingen af, om betingelserne om varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i servicelovens bestemmelse om merudgifter er opfyldt, også foretages ud fra situationen med medicin. Dette gælder dog ikke i de tilfælde, hvor ophør med den medicinske behandling ville være akut livstruende eller medføre umiddelbar risiko for varig eller væsentlig funktionsnedsættelse. I de situationer skal vurderingen foretages uafhængigt af den løbende eller varige behandling, som barnet modtager til afhjælpning af sin lidelse. Denne undtagelse gælder kun ved medicinsk behandling og ikke i de situationer, hvor barnet bruger et hjælpemiddel.

Det er den samlede vurdering af funktionsnedsættelsen i forhold til den daglige tilværelse, der er afgørende. Selv om årsagen til den nedsatte funktionsevne ofte vil være en lægelig diagnosticeret lidelse, er det en konkret vurdering af funktionsnedsættelsen, der er afgørende. I denne vurdering vil bl.a. kunne indgå funktionsnedsættelsens betydning i relation til barnets eller den unges aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold m.v. I den konkrete sag var forældrene til et barn med Cochlear Implant (CI) omfattet af den personkreds, der har ret til dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af barnet i hjemmet.

8.5.5 Principmeddelelse 35-16

Principmeddelelsen fastslår, at kommunen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Når kommunen skal vurdere, om en borger, der er i løbende medicinsk behandling, er berettiget til merudgifter, skal vurderingen som hovedregel foretages på grundlag af den funktionsnedsættelse, som kan konstateres hos borgeren, når borgeren tager sin medicin. Der gælder dog en undtagelse hertil,

hvis ophør med behandlingen enten vil være akut livstruende eller vil medføre en umiddelbar risiko for væsentlig og varig nedsat funktionsevne. Med akut livstruende forstås, at tilstanden er så alvorlig, at der er risiko for, at den pågældende dør i løbet af timer til dage. Med umiddelbar risiko forstås situationer, hvor det kan sandsynliggøres, at den væsentlige og varige nedsættelse af funktionsevnen indtræder kort tid efter ophør af den konkrete behandling, typisk i løbet af dage til uger, eventuelt måneder. Borgeren skal i de ovennævnte situationer vurderes uden hensyntagen til den medicinske behandling, selvom en genoptagelse af medicinindtagelsen vil føre til, at funktionsevnen helt eller delvis genvindes. I to konkrete sager fandt Ankestyrelsen, at borgerne – som havde funktionsnedsættelser som følge af Morbus Crohn (kronisk tarmbetændelse) – på baggrund af de lægelige oplysninger i sagerne begge var omfattet af personkredsen, da ophør med den medicinske behandling vil medføre en umiddelbar risiko for væsentlig og varig nedsat funktionsevne.

8.5.6 Principmeddelelse 25-19

Principmeddelelsen fastslår, at forældre, der forsørger og passer et barn i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet og tabt arbejdsfortjeneste til pasning af barnet efter serviceloven. Det er en betingelse, at behovet for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Undervisningssektorens ansvar. Det følger af princippet om sektoransvarlighed, at den offentlige sektor, der udbyder en ydelse eller en service, også er ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for mennesker med nedsat funktionsevne. Sektoransvarlighedsprincippet er udgangspunktet for afgrænsningen af, i hvilket regi et opgaveområde hører hjemme.

Det betyder, at det er undervisningssektorens ansvar at sørge for, at børn kan komme til og fra skole. Det er derfor ikke et ansvar for den sociale sektor at dække merudgifter, hvis forældrene har udgifter til at følge barnet til og fra skole. Det er heller ikke et ansvar for den sociale sektor at dække tabt arbejdsfortjeneste, hvis forældrene har et indtægtstab forbundet med at følge barnet til og fra skole.

Der kan ikke gives hjælp efter serviceloven til transport til og fra skole. Hjælp til transport af elever til og fra skole, herunder elever med nedsat funktionsevne, er reguleret i folkeskolelovens regler. Det er alene transport mellem skole og bopælsadressen, der kan gives hjælp til efter folkeskolelovens regler. Der kan ikke gives hjælp til transport mellem skole og en samværsforælders adresse efter folkeskolelovens regler. Folkeskoleloven gør udtømmende op med muligheden for hjælp til transport til og fra skole. Det skyldes, at folkeskoleloven udtrykkeligt angiver, hvornår der skal gives hjælp til transport. Transport til og fra en heldagsskole, hvor fritidslignende aktiviteter er en integreret del af det samlede undervisningstilbud, er også transport til og fra skole. Der kan ikke bevilges merudgifter eller tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skole efter serviceloven.

Der kan gives hjælp efter serviceloven til transport til og fra skolefritidsordning. Hjælp til transport til og fra skolefritidsordning er ikke reguleret i folkeskoleloven, men i befordringsbekendtgørelsen, som ikke udtrykkeligt angiver, hvornår der kan gives hjælp til transport til og fra skolefritidsordning. Bekendtgørelsen angiver alene, hvornår hjælp til transport undtagelsesvist kan gives efter folkeskolelovens regler. Reglerne i bekendtgørelsen gør derfor ikke udtømmende op med muligheden for at få hjælp til transport til og fra skolefritidsordning. Hjælpen kan kun gives efter befordringsbekendtgørelsen, hvis transporten kan ske uden etablering af en særskilt transportordning, det vil sige uden merudgift for undervisningssektoren. Muligheden for at få hjælp til dækning af udgifter til transport efter reglen om nødvendige merudgifter i serviceloven er subsidiær i forhold til muligheden for at få hjælp efter reglerne i anden lovgivning. Det betyder, at det først skal afklares, om der er mulighed for at dække transportudgiften efter

befordringsbekendtgørelsens regler. Kommunen kan ikke give afslag på at give hjælp til dækning af merudgiften til transport med henvisning til, at hjælpen kan dækkes af undervisningssektoren, medmindre det er afklaret, at hjælpen faktisk kan dækkes efter befordringsbekendtgørelsen.

Kommunen skal derfor tage stilling til, om der kan bevilges hjælp af undervisningssektoren. Forældrene til et barn med nedsat funktionsevne kan herefter få dækket udgiften til transport til og fra skolefritidsordning, i det omfang udgiften overstiger den udgift forældre i samme livssituation har til transport af børn uden funktionsnedsættelser på samme alder. Hvis der ikke kan gives hjælp til transporten efter reglerne i befordringsbekendtgørelsen kan forældrene til et barn med nedsat funktionsevne have ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, hvis de øvrige betingelser herfor er opfyldt, herunder at det er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse, at forældrene transporterer barnet frem og tilbage, og at forældrene derved har et indtægtstab.

Dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, når forældrene ikke bor sammen. Det er ikke usædvanligt, at forældre ophæver samlivet, og at én eller begge forældre i den forbindelse flytter væk fra den tidligere bopæl. Da samlivsophævelser ikke er usædvanlige, kan kommunen ikke give afslag på dækning af merudgiften eller tabt arbejdsfortjeneste til transport med henvisning til, at udgiften er en følge af samlivsophævelsen og ikke barnets funktionsnedsættelse. Inden for serviceloven gælder der et kompensationsprincip. Det betyder, at forældre til et barn med nedsat funktionsevne så vidt muligt skal kompenseres for udgifter og indtægtstab, der er en følge af barnets funktionsnedsættelse. Forældrene kan ikke kompenseres for udgifter og indtægtstab, som andre forældre med børn på samme alder uden funktionsnedsættelse og i samme livssituation også har. Forældre i samme livssituation er i denne sammenhæng også forældre, der ikke bor sammen. Derfor kan begge forældre få dækket merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skolefritidsordning.

De konkrete sager. I den ene konkrete sag havde en forælder ret til dækning af merudgifter til taxakørsel mellem skolefritidsordningen og sin adresse, som ikke var barnets bopælsadresse. Den udgift, som forælderen ville have haft til transport mellem skolefritidsordningen og sin adresse, hvis barnet ikke havde haft en nedsat funktionsevne, skulle trækkes fra ved beregningen af merudgiften. Ankestyrelsen var dermed ikke enig i, at merudgiften skulle beregnes med udgangspunkt i udgiften til transport mellem skolefritidsordningen og barnets bopælsadresse.

I den anden konkrete sag havde en forælder ikke ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til at køre barnet til og fra skole. Det skyldes, at det er undervisningssektorens ansvar at give hjælp til transport til og fra skole. Den omstændighed, at der ikke kan gives hjælp efter folkeskoleloven kan ikke begrunde, at der kan gives hjælp efter serviceloven. Ankestyrelsen kan ikke tage stilling til hjælp til transport efter folkeskoleloven.

Bilag 2: VISOs socialfaglige sagsgennemgang

Socialfaglig vurdering af fem sager i Egedal Kommune

Taskforcens socialfaglige sagsgennemgang består i en vurdering af den socialfaglige kvalitet i sagsbehandlingen, som den er dokumenteret i sagsmaterialet i fem af de 20 sager, der er indsendt af Egedal Kommune. VISO forestår vurderingen på baggrund af hele sagsforløbet to år tilbage, fra en given dato. Den socialfaglige sagsgennemgang er foretaget i november 2019.

Socialfaglig kvalitet i sagsbehandlingen indebærer, at der er arbejdet systematisk og analytisk, samt at sagen er underbygget ved eksempelvis indhentelse af relevant dokumentation fra andre instanser. Hertil kommer, at selve udredningsprocessen er udført på et systematisk grundlag, der adskiller beskrivelse, analyse, vurdering og handling, og at den samlede viden anvendes til at koble elementerne i en sag sammen. Faglig kvalitet indebærer endvidere, at der ses en relevant sammenhæng mellem de resultater udredningen/den børnefaglige undersøgelse afdækker, og de mål, der opstilles i handleplanen, samt at disse mål er veldefinerede og velafgrænsede, og at ansvaret for indsatsen er adresseret.

Taskforcens socialfaglige gennemgang tager afsæt i fire pejlemærker for kvalitet i sagsbehandlingen:

- Inddragelse af barnet, den unge, forældre og netværk
- Faglig udredning, herunder håndtering af underretninger
- Valg af indsats
- Opfølgning på indsats.

De fremsendte sager fordeler sig således:

- To sager hvor der er bevilget familiebehandling efter Lov om social service § 52, stk.3, nr. 3, samt udarbejdet børnefaglig undersøgelse.
- To sager hvor der er bevilliget kontaktperson efter Lov om social service § 52, stk. 3, nr. 6, samt udarbejdet børnefaglig undersøgelse.
- En sag hvor der er bevilliget både kontaktperson og familiebehandling efter Lov om social service § 52, stk. 3, nr. 3/6, samt børnefaglig undersøgelse.

Børnene i sagerne er mellem 12 og 17 år.

I den socialfaglige sagsgennemgang er der ikke vurderet på bevillinger eller afgørelser jf. Servicelovens §§ 41/42. Denne måling har Ankestyrelsen foretaget på et udelukkende juridisk grundlag.

Inddragelse af barnet, forældre og netværk

Inddragelse af barnet

Børnene er inddraget i forbindelse med udarbejdelse af den børnefaglige undersøgelse i form af børnesamtale i hjemmet. Enkelte børnesamtaler er refereret systematisk ud fra overordnede temaer i journalnotatet, hvor andre udelukkende ses refereret i den børnefaglige undersøgelse. Det kan skyldes, at børnesamtalen ligger før perioden for sagsmålingen. Enkelte børnesamtaler er systematiseret ud fra handleplansmålene. I andre ses ingen systematik eller begrundelse for formål med samtalen. Der er til børnesamtalerne anvendt redskaber og metoder som de tre huse, netværkshort og observationer. Af referatet fremgår formål, metoder og hvad barnet kan forvente af tilbagemelding fra sagsbehandleren, fx afgørelse og opstart af en foranstaltning.

Generelt er børnene inddraget løbende i opstart og opfølgning på handleplaner, fx beskrives den unges holdning til udviklingsmål ved opfølgning af handleplanen.

Taskforcen kan ikke se, at der er afholdes børnesamtaler ved underretninger eller at det begrundes hvorfor de fravælges.

Inddragelse af forældre

Egedal Kommune inddrager generelt forældrene på en helhedsorienteret måde. Forældrenes perspektiv fremgår både af journalnotater, referater fra tværfaglige møder og af de børnefaglige undersøgelser. Kontakten og dialogen med forældrenes foregår ved møder i kommunen samt gennem telefonkontakt og e-mailkorrespondance. Gennemgående møder kommunen forældrene med en åben og anerkendende tilgang. I en sag giver en forældre udtryk for bekymring for barnets trivsel, hvorefter kommunen handler relevant ved at gå i dialog med tværprofessionelle samarbejdsparter om støttebehovet.

Taskforcen ser, at Egedal Kommune har et øget fokus på det tværprofessionelle samarbejde omkring barnet og forældrene, både i forhold til skole- og voksenafdelingen. I nogle sager udarbejdes der referater fra tværfaglige møder med forældrenes deltagelse. Det vurderes hjælpsomt, når referaterne beskriver, hvilke aftaler der er indgået. På den måde kan forældre og samarbejdsparter se, hvem der handler og har ansvar for de enkelte indsatsområder. Derved understøttes åbenhed i sagsbehandlingen. I andre sager foreligger der ikke referater, ligesom nogle har mere karakter af punktform. Generelt lader det til, at Egedal Kommune er gode til at orientere om, hvilke muligheder for støtte der er i kommunen, samt til at forklare grunden til at en afgørelse ændres, fx ved udfasning af tabt arbejdsfortjeneste.

Generelt kan Taskforcen ikke se at forældrene bliver inddraget ved underretninger.

Inddragelse af netværk

Der er ikke afholdt netværksmøde i alle sager. I enkelte sager er der afholdt netværksmøde med både skole, voksenafsnittet osv. Det er Taskforcens vurdering, at netværksmøderne bidrager til at sikre inddragelse af det tværprofessionelle netværk samt en helhedsorienteret vurdering af barnets og familiens samlede støttebehov.

Taskforcen kan generelt ikke se familiens private netværk tænkt ind i løsningen af familiens samlede problemstillinger. Egedal Kommune kan med fordel være undersøgende på, hvilke ressourcer der er i familien, som kan være en støtte for barnet og familien.

Faglig udredning

Den faglige udredning omhandler både udredninger af funktionsevne, børnefaglige undersøgelser, håndtering af underretninger og overgang til voksenlivet. Egedal Kommune anvender ICS metoden og de DUBU blanketter, som understøtter metoden.

Håndtering af underretninger

Af det indsendte materiale fremgår det ikke, hvorvidt kommunen har foretaget en faglig vurdering af underretningerne ved modtagelsen. Kommunen har senere i taskforcen givet udtryk for, at den har dokumentation for, at den har foretaget en faglig vurdering af underretningerne ved modtagelsen.

Der er dog eksempler på, at der er modtaget underretninger af bekymrende karakter flere år tilbage, som ikke afdækkes tilstrækkeligt, som med fordel kunne have ført til vurdering af opstart af en børnefaglig undersøgelse.

Udredning af funktionsevne – overgang til voksenlivet

I sagerne omhandlende unge i overgangen til voksen, modtager de unge både handicapkompenserende ydelser og § 52 foranstaltninger. Der er tale om komplekse familierelationer og problemstillinger. I enkelte sager fremgår det ikke, at kommunen har talt med den unge om overgangen til voksen, dette kan skyldes at den unge lige er fyldt 16 år. I andre sager er der vejledt om formålet med efterværn, bl.a. tilkendegiver både den unge og forældre et ønske om efterværn. I enkelte ophører foranstaltning efter § 52, uden en helhedsvurdering af om barnets behov fuldt ud tilgodeses med de iværksatte foranstaltninger efter de handicapkompenserende ydelser. Taskforcen kan ikke se, at Egedal Kommune samarbejder med voksenafdelingen omkring uddannelse og forsørgelse efter den unge er fyldt 18 år.

Taskforcen vurderer, at det er hensigtsmæssigt, at de unge inddrages i de tværfaglige møder, eller at deres perspektiv fremdrages på anden vis. Inddragelse af den unge, den unges motivation og holdninger til den iværksatte støtte vil sandsynliggøre en højere grad af sikkerhed i de beslutninger, der skal træffes om fremtidig støtte.

Børnefaglige undersøgelser

Der er udarbejdet børnefaglige undersøgelser i alle de fremsendes sager, dog er der flere som er uden for måleperioden.

Indledende vurdering

I en børnefaglig undersøgelse fremgår den indledende vurdering af behovet for opstart af den børnefaglige undersøgelse. Der ses en begrundelse for, at foranstaltningerne iværksættes efter § 52 inden den børnefaglige undersøgelse er afsluttet. Forældrene orienteres om opstart af den børnefaglige undersøgelse på et møde, hvor forældrene imødekommes og anerkendes for deres bekymring for barnet. Der sendes efterfølgende en afgørelse herom.

Undersøgellesplan

Det fremgår ikke af sagsgennemgangen, at der er udarbejdet undersøgelsesplaner forud for de børnefaglige undersøgelser. Det er taskforcens vurdering, at en undersøgelsesplan kan hjælpe med at holde fokus på formålet med undersøgelsen, angive hvilke oplysninger der skal indhentes og fra hvem, samt hvilke undersøgelsesaktiviteter man vil udføre og hvornår. Derudover kan undersøgelsesplanen også fremme inddragelsen af familien, da den kan bidrage til større gennemsigtighed for barnet og familien.

Indhentede oplysninger

Der er en fin systematik i, hvordan de indhentede oplysninger er anvendt i undersøgelserne. Oplysningerne er angivet med kilde og dato. Fælles for alle de børnefaglige undersøgelser er, at oplysningerne er gengivet på en kronologisk og overskuelig måde. Derudover er oplysningerne relevant anvendt, de indkredser barnets og familiens problematikker, således at beskrivelserne kan danne baggrund for en relevant analyse og vurdering af barnets samlede behov. I nogle sager lader det til, at oplysningerne er klippet ind i sin fulde længde. I de tilfælde kan Egedal Kommune med fordel have fokus på valg af oplysninger og afgrænsning, således at det er essensen af beskrivelserne som tages med.

Analyse

Nogle analyser er opdelt efter udvalgte dimensioner fra ICS metoden og andre over alle dimensioner samt kronologisk opbygget for den seneste årrække. Generelt kommer analyserne godt omkring barnet og familiens samlede ressourcer og problemer. Taskforcen vurderer, at der kan arbejdes med en mere beskrivende tilgang i analysen fremfor at opridsse kronologisk med kilde og dato. En analyse skal have en opsummerende og samlende karakter, hvor det fremgår hvordan centrale ressourcer og problemer hænger sammen og har betydning for barnets udvikling.

I alle undersøgelser ses relevant inddragelse af empirisk og teoretisk viden. Der ses flere eksempler på formuleringer som "vi ved, at primær processer er en forsvarsmekanisme..." og "mennesker med X har ofte svært ved..." samt kilde anvisning.

Vurdering

I nogle faglige vurderinger er der en stillingtagen til centrale ressourcer og problemer hos barnet eller familien, samt hvilken form for støtte de har behov for. Andre faglige vurderinger er i punktform og har mere karakter af formål i en handleplan. Det er generelt for de faglige vurderinger, at der ikke peges på en konkret foranstaltning.

Taskforcen vurderer, at Egedal Kommune generelt kan kvalificere den faglige vurdering ved at fremhæve de mest centrale ressourcer og problemer fra analysen. Derudover at afslutte den faglige vurdering med den støtte der peges på til barnet og familien samlet set.

Sideløbende støtte i forbindelse med børnefaglig undersøgelse

I et enkelt forløb er det begrundet, at iværksætte foranstaltninger efter § 52 stk. 2. med baggrund i barnets mistrivsel og familiens samlede situation. I andre er der iværksat foranstaltninger efter § 11, stk. 3. sideløbende med § 52. VISO bemærker, at støtte efter Servicelovens § 11 alene kan iværksættes i tilfælde, hvor der vurderes at være tale om en afgrænset problematik, som kan afhjælpes ved et kortere rådgivningsforløb. I den pågældende sag kan det formodes, at der er behov for støtte af længerevarende karakter.

Valg af indsats

I flere sager iværksættes foranstaltning efter Servicelovens § 52 i form af kontaktperson og/eller familiebehandling. I alle sager ses der en fin overensstemmelse mellem barnet og familiens problemstillinger og valg af indsats.

I enkelte sager peger kommunens faglige vurdering på, at der er behov for støtte i form af kontaktperson og familiebehandling. Dog ses alene iværksat kontaktperson, uden en begrundelse for ikke at iværksætte familiebehandling. Det er Taskforcens vurdering, at Egedal

Kommune med fordel kunne have opretholdt deres tilbud om familiebehandling grundet familiens samlede problemstilling.

Handleplan

I få sager er der udarbejdet en foreløbig handleplan. Den foreløbige handleplan er opdelt i relevante fokusområder, som afspejler målene på en helhedsorienteret måde. Der er angivet opfølgning af den foreløbig handleplan og angivet hvornår den børnefaglige undersøgelse er færdig.

I flere af handleplanerne fremgår udvalgte fokusområder. Det begrundes ikke, hvorfor fokusområder fravælges. I flere af handleplanerne er hverken formål eller ansvar udfyldt. Få har angivet ansvar for aftalen med initaler. Gennemgående har de opstillede mål mere karakter af formål fx "rådgivning om struktur og visualisering..." og "at X kommer tilbage til skole..." Sidstnævnte målformulering angiver en mere konkret forståelse af, hvilke ændringer der skal til, for at barnet kan betragtes som værende i bedre trivsel.

Taskforcen anbefaler, at Egedal Kommune arbejder mere aktiv med at opsætte mere konkrete mål, eksempelvis ved brug af SMART-mål i handleplaner. Handleplanen bliver på den måde et aktivt måleredskab til at måle progressionen af barnets udvikling.

Opfølgning

Der bliver ikke fulgt op på handleplaner regelmæssigt. Ifølge loven skal der følges op hver halve år, og det ses ikke. I de flest af sagerne ses alene én handleplan og i andre to. I alle sager er der afholdt opfølgning på indsatsen med deltagelse af både familien og de fagprofessionelle. Taskforcen ser ikke, at opfølgingsmøderne fører til justering af mål eller ansvar, fx ses der foretaget en beskrivelse af den progression, der er sket siden sidste opfølgning, dog uden det fører til justering af målene.

Taskforcen vurderer, at der kan være behov for mere fælles retningslinjer for opfølgning af handleplaner, herunder hvordan mål justeres og tilpasses, således at det alene er de relevante mål som fremgår.

Opsummering på Taskforcens socialfaglige sagsgennemgang

Indledningsvist skal fremhæves, at Taskforcen har set et sparsomt udsnit at Egedal Kommunes sagsbehandling. De styrker og opmærksomhedspunkter, som fremdrages nedenfor, skal ses i lyset heraf.

Styrker

- Egedal Kommune er gode til at afholde børnesamtale og beskrive barnets perspektiv ud fra anvendte metoder og redskaber
- Egedal Kommune er gode til at fremdrage forældrenes perspektiv på barnets og familiens samlede problemstillinger
- Der er fokus på det fagprofessionelle samarbejde omkring barnet og forældrene
- Egedal Kommune anvender ICS metoden og de dertilhørende skabeloner i DUBU
- I de børnefaglige undersøgelser er der indhentet og gengivet relevante oplysninger, og barnets perspektiv er gengivet fra børnesamtalen

- I analysedelen i de børnefaglige undersøgelser er der inddraget relevant empirisk og teoretisk viden
- Ved opfølgninger ses en fin inddragelse af familien og det faglige netværk
- I forhold til de unge mellem 16 og 18 år er der fokus på samtaler med de unge om overgangen til voksen.

Udfordringer

- Egedal Kommune kan med fordel arbejde med en mere ensartet praksis for udarbejdelse af indledende vurderinger og undersøgelsesplaner for de børnefaglige undersøgelser, samt anvende undersøgelsesplanen som et aktivt redskab i dialogen med familien
- Der kan med fordel ses på en fælles systematik i forhold til analyse og faglige vurderinger i de børnefaglige undersøgelser
- Generelt er handleplanerne manglefulde. Der kan arbejdes med fælles retningslinjer for tilgang og systematik.
- Der kan arbejdes med at gøre målene i handleplanerne målbare, fx ud fra SMART-mål.
- Egedal Kommune kan med fordel arbejde mere ensartet med opfølgning på handleplanerne.

Bilag 3: Ankestyrelsens juridiske materiale gennemgang

Den juridiske gennemgang af kommunens materialer er foretaget i forbindelse med Egedal Kommunes forløb med Taskforce-Handicap. Vi gør opmærksom på, at gennemgangen ikke betyder, at taskforcen har taget stilling til, om samtlige af kommunens materialer er i overensstemmelse med regler og praksis.

Flows

Mappe § 41 – ingen bemærkninger

Mappe § 42 – ingen bemærkninger

Mappe § 43 – ingen bemærkninger

Mappe § 41 merudgifter

- PDF (§ 41 merudgifter) – Forside

Det fremgår generelt af materiale gennemgangen, at det er barnet/den unge som skal være omfattet af den målgruppe/personkreds, som kan have ret til dækning af nødvendige merudgifter/tabt arbejdsfortjeneste. Vi bemærker hertil, at det er forælderen/forældrene, som skal være omfattet personkredsen, og ikke barnet.

Punkt 3) Ydelsens indhold

Det fremgår af materialet, at *"det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. Familierne skal således selv dække de udgifter, familien selv ville have afholdt."*

Vi bemærker hertil, at vurderingen af om der er tale om en merudgift skal foretages ud fra et *objektivt sammenligningsgrundlag*, dvs. vurderingen skal foretages ud fra hvilke udgifter andre familier i samme livssituation med børn uden en funktionsnedsættelse har. Det afgørende er således ikke hvilken udgift den enkelte familie ville have afholdt. Vi er dog enige i, at det alene er (mer)udgiften som kan dækkes i medfør af serviceloves § 41. Vi henviser til bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom § 1, stk. 5, og Ankestyrelsens praksis.

"Hvordan beregnes merudgiften:

Beløbet fastsættes med udgangspunkt i et standardbeløb fastsat af staten. Beløbet reguleres en gang årligt jf. satsreguleringsprocenten. Merudgiftsydelsen udmåles månedligt, som et eller flere gange 1/8 af standardbeløbet. Der skal som minimum udbetales 1/8 af standardbeløbet for at være berettiget til merudgifter. Ydelsen er en løbende ydelse, der ikke kan stoppes førend der er truffet afgørelse herom. I praksis reguleres den månedlige ydelse i forhold til nye takster ved den årlige opfølgning.

Hvis der er flere børn der er berettiget til merudgifter i samme familie, skal merudgifterne behandles samlet, således at familien får en samlet beregning af samtlige merudgifter for familien.

Ved udbetalingen skal udgiften deles på alle berettigede børn med et ca. beløb. f.eks. 1/3 til et barn og 2/3 til det andet barn, eller 1/2 - 1/2 hvis det er stort set lige mange merudgifter til hvert barn."

Vi bemærker, at ydelsen i dag fastsættes på baggrund af de skønnede merudgifter pr. måned og afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

Vi bemærker også, at merudgifterne bør udregnes på hvert enkelte barn, så det er muligt at identificere hvilke merudgifter der knytter sig til det enkelte barn. Hvis der er flere børn, er vi enige med kommunen i, at der med fordel kan udarbejdes en samlet beregning – dog under hensynstagen til ovenstående.

Punkt 3,1) Ydelseskatalog – fælles

Det fremgår heraf, at der bl.a. tages udgangspunkt i ungestøttevejledningen (Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier, jf. VEJ nr. 9047 af 28/01/2015).

Vi bemærker hertil, at Børne- og Socialministeriets vejledning nr. 9007 af 7/1 2014, senest er ændret ved vejledning nr. 9142 af 26/2 2019.

5) Fremgangsmåde

Punkt 5.2)

Det fremgår heraf, at kommunen arbejder med et snitfladekatalog mellem hjælpemidler, børnehandicap og skole og dagtilbud. Kommunen er således opmærksom på snitfladerne imellem de forskellige bestemmelser i den sociale lovgivning - og det tyder på, at kommunen har udarbejdet materiale som skal være med til at sikre, at ansøgningerne bliver vurderet efter alle relevante bestemmelser.

Punkt 5.5) Anmoder om oplysninger fra øvrige

Vi bemærker hertil, at kommunen med fordel kunne målrette denne del af beskrivelsen til fx hvilke informationer som kan være relevant at indhente fra fx skole/institution mv.

- PDF (§ 41 merudgifter) – Generel sagsbehandling af merudgifter

1) Hjelpevejledning

"Ved ansøgning om merudgifter skal der desuden tages stilling til om udgiften er en nødvendig merudgift som følge af funktionsnedsættelsen, som er tæt knyttet til funktionsnedsættelsen. Det er vigtigt, at forholde sig til om den ansøgte udgift er en udgift som familien normalt selv ville have afholdt."

Vi bemærker hertil, at passagen "som er tæt knyttet til funktionsnedsættelsen" umiddelbart burde omformuleres til "som er tæt knyttet til forsørgelsen af barnet" dvs. at der er tale om en forsørgelsesudgift.

"Anvend ydelseskataloget om merudgifter for at finde årlige takster på fx diæt kost til diabetes, vasketakster mv."

Vi bemærker, at det i forbindelse med udmåling af merudgifter er vigtigt, at der foretages en konkret og individuel vurdering af den enkelte udgift og det oplyste behov.

Bleer

"Forældrene skal sandsynliggøre behovet for bleer. Her tages barnets alder i betragtning. Særligt omkring vådligere anmodes om en lægestatus ift. behandlingsmuligheder. Obs – alle behandlingsmuligheder skal være udtømte. Som udgangspunkt anvendes SCA som leverandør og der laves en bevilling hertil."

Vi bemærker hertil, at servicelovens regler om dækning af nødvendige merudgifter til børn, ikke indeholder et krav om, at behandlingsmulighederne er udtømte - eventuelle behandlingsmuligheder kan dog indgå i personkredsvurderingen og vurderingen af hvorvidt det er nødvendigt, at barnet anvender ble.

Det er således ikke udelukket, at der kan bevilliges bleer imens behandlingsmuligheder (fx medicin, ringeur mv.) afprøves. Kommunen skal endvidere være opmærksom på snitfladen merudgift/hjælpemiddel i denne sammenhæng.

- PDF (merudgifter – ydelseskatalog)

1) Fælles udgifter

1.1) Ansat hjælp

1.2) Befordring/handicapbil

Indledningsvist henviser vi til Ankestyrelsens principmeddelelse70-17.

"Der kan bevilliges befordring ved billigste transportmulighed til befordring som er nødvendig og som en direkte følge af funktionsnedsættelsen. Transport under 2. km fra bopælsadressen dækkes ikke, da det vurderes at være almen gå distance. Ved beregning af befordring i bil tages der udgangspunkt i skatterådets laveste takst for befordring. Ved beregning af billigste offentlige transport tages der udgangspunkt i Hypercard, rejsekort eller klippekort, afhængigt af alder og mulighed."

Vi bemærker hertil, at vi ikke finder det udelukket, at der kan bevilliges transport i forbindelse med distancer på under to kilometer fra bopælsadressen, i det tilfælde hvor barnet har en alder hvor det er almindeligt at gå/cykle til fx legeaftaler, fritidsaktiviteter mv., men hvor det - grundet barnets funktionsnedsættelse – er nødvendigt, at forældrene transporterer barnet.

Behandling *"Når borgeren ikke kan benytte offentlige transportmidler er det en sygehusudgift jf. Bek. 1266 af 15-12-2012 om befordring eller befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven § 11 stk. 1 nr. 3."*

Vi gør her kommunen opmærksom på § 11, stk. 1, nr. 2, hvoraf fremgår, at personer også har ret til befordring eller befordringsgodtgørelse til og fra behandling på sygehus m.v. hvis; Afstanden til eller fra sygehuset m.v., hvor den nødvendige behandling kan finde sted efter regionsrådets visitationskriterier, overstiger 50 km.

"Skatterådets laveste takst for befordring – 2,05 kr. pr. km. Tilrettet højere takst for handicapbiler der er kassevogne – 2,65 kr. pr. km. Difference ved ikke formålsbestemt kørsel – 0,60 kr. pr. km."

Vi bemærker hertil, at skatterådets laveste takst ikke stemmer overens med den aktuelle takst. Fx er den lave sats for 2019 (transport i egen bil) fastsat som de variable udgifter 1,73 kr. pr. kilometer + et skønsmæssigt fastsat kilometerafhængigt værditab på 0,25 kr. pr. kilometer i alt: 1,98 kr. pr. kilometer.

"Handicapbilen: Der kan bevilliges merudgifter til handicapbilen, hvis:

- *Borgeren/familien ikke ville have haft bil hvis ikke det var for funktionsnedsættelsen – alle udgifter dækkes.*

- *Borgeren/familien har ekstraordinært store udgifter som følge af funktionsnedsættelsen.*

Udligningsafgift - kan ikke bevilliges, da det er noget alle betaler. Prisforskellen kan indimellem dækkes hvis den er dyrere end almindelige udligningsafgifter princip 160- 11. Dog i de tilfælde hvor de ellers ikke ville have haft bil, og hvor de kører under 24000km årligt. Over 24000km er udligningsudgifter på 1203kr. årligt, indtjent.”

Vi bemærker, at principmeddelelse 160-11 er erstattet af 70-17. Vi bemærker også i den forbindelse, at udgifterne hertil også kan dækkes hvis familien ville have haft en bil (uagtet barnets funktionsnedsættelse), men hvor familien har to biler, grundet barnets funktionsnedsættelse fx en alm. og en handicapbil.

Vi bemærker ligeledes, at det på baggrund af ovenstående formulering ikke er muligt for os at vurdere, om forældrene er tilstrækkeligt kompenseret med henvisning til om de kører over eller under 24.000 km. årligt. Kommunen skal i det enkelte tilfælde foretage en konkret og individuel vurdering.

”Alternativt kan vi spørge om, hvor langt den pågældende handicapbil kører på Literen og sætte dette tal ind i beregningen af den forhøjede takst.”

Vi gør kommunens opmærksom på, at den altid skal foretage en konkret og individuel vurdering af hvilken udgift der er forbundet hermed, herunder inddrage om der fx er særlig indretning i bilen som gør, at den kører færre kilometer pr. liter end det officielt opgivet brændstofforbrug. Således, at borger hverken bliver over – eller underkompenseret. Vi henviser igen til principmeddelelse 70-17.

2. Diabetes

Blodsukkerapparat ”Hjælpemidler dækker 60% af udgiften til indkøb. Merudgifterne kan ikke kompensere for de resterende 40%, da der ikke kan kompenseres for anden lovgivnings fastsættelse af egenbetaling. (Der er en nævnsafgørelse herpå fra dec. 2012) → Batterier dækkes ikke, da det er som følge af driftsudgifter til hjælpemidlet, hvorfor det er hjælpemidlers afgørelse at træffe.”

Vi bemærker til ovenstående, et blodsukkerapparat ikke kan dækkes efter reglerne om nødvendige merudgifter idet der er tale om et behandlingsredskab/hjælpemiddel. Vi henviser til principmeddelelserne 30-17 og 44-18.

Særligt på børneområdet

· *14 dages TA i forbindelse med start i institution/skole til brug for vejledning og ”oplæring” af personale.*

· *Ét kursus, når barnet er nydiagnosticeret, hvis dette findes relevant*

· *Insulinpumpe, 3 dage til introduktion af skole/institution*

Vi henviser igen til, at det kræver en konkret og individuel vurdering af i hvilket omfang der er behov for dækning af tabt arbejdsfortjeneste til ovenstående. Vi henviser i øvrigt til principmeddelelse 29-13.

Det samme gør sig gældende i forbindelse med dækning af merudgifter/tabt arbejdsfortjeneste til deltagelse i kurser (uagtet om barnet er nydiagnosticeret).

3. El-udgifter

"Der kan endvidere ikke ydes støtte til el-udgifter i forbindelse med hjælpeordninger over § 41 eller 100, det kan være en følgeudgift til § 44 eller 96."

Vi bemærker hertil, at reglen om merudgifter kan alene anvendes i de situationer, hvor der er tale om en udgift som følge af brug af hjælpemidlet, som er helt uforholdsmæssig eller urimelig for borgeren. Vi henviser til principmeddelelse 225-11.

Vi bemærker også, at det ikke kan udelukkes, at der kan bevilges merudgifter til el i andre sammenhænge, fx i forbindelse med en handicapbetinget flytning, som bevirker, at forældrene afholder større udgifter til fx el end andre forældre i samme livssituation - til børn uden en funktionsnedsættelse - afholder.

1.6) Fritidsinteresser

Kommunen angiver konkrete merudgifter til fritidsaktiviteterne svømning og handicapridding. Kommunen skriver, at der dækkes den merudgift, der er forbundet med, at aktiviteten er dyrere, og at der fratrækkes egenbetaling for, hvad aktiviteten normalt koster. Taksterne er fra 2015. Vi bemærker hertil, at kommunen skal være opmærksom på principmeddelelse 8-19.

1.7) Medicin

Vi henviser til, at den maksimale egenbetaling for tilskudsberettiget medicin på nuværende tidspunkt = 4.110 kr. Læs mere herom på lægemiddelstyrelsens hjemmeside.

2.3) Boardmarker

Vi bemærker, at i det omfang en genstand har karakter af et hjælpemiddel, kan udgiften hertil ikke dækkes efter reglerne om nødvendige merudgifter. Dette henset til, at reglerne om nødvendige merudgifter er subsidær i forhold til de øvrige betingelser i serviceloven og anden lovgivning. Kommunen skal endvidere være opmærksom på, at driftsudgifter forbundet med et hjælpemiddel ikke kan dækkes efter reglerne om nødvendige merudgifter.

Kommunen skal derfor altid foretage en konkret vurdering af hvad formålet med genstanden er, herunder om den har karakter af et hjælpemiddel.

2.4) Eksem

"Det vurderes ikke at sæber, og badeolier kan dækkes som merudgift, da det anses for at være en almindelig udgift til pasning af barnet."

Vi bemærker hertil, at det ikke kan udelukkes at der kan være en nødvendig merudgift forbundet hermed, såfremt de pågældende sæber/badeolier er dyrere end dem andre forældre til børn uden funktionsnedsættelse anvender, og brugen heraf er nødvendig grundet barnet lidelse.

Endelig bemærker vi, at vi ikke har forholdt os til afsnittet vedr. merudgifter voksne.

Mappe § 42 - Tabt arbejdsfortjeneste

Ingen kommentarer

Mappe § 44 jf. § 84, stk. 1 – afløsning/aflastning

Ingen kommentarer

Mappe – arbejdsgange og hjælpevejledninger

- PDF (Hjælpevejledning – opfølgning)
- PDF (Hjælpevejledning – tidsforbrug)
- PDF (Inddragende netværksmøder)
- PDF (Kompetencefordeling – overgang fra barn til voksen)
- PDF (Kriterier der vurderes efter ved underretninger)
- PDF (Overgang fra barn til voksen)
- PDF (Overlevering af sager mellem teams)
- PDF (Råd og vejledning – børn)
- PDF (Samtaleforløb Tofteparken)
- PDF (Screening v. henvendelse ...)

Ingen bemærkninger

- PDF (*Tæt på tværs* – ramme for iværksættelse af foranstaltninger og opfølgning)

Ifølge § 70, stk. 1, skal der senest 3 måneder efter, at der er iværksat en foranstaltning vurderes om indsatsen skal ændres og om indsatsen eller handleplanen skal revideres. Herefter skal der med højst 6 måneders mellemrum foretages en sådan vurdering. Derudover skal der ifølge § 70, stk. 2, tales med barnet på anbringelsesstedet mindst 2 gange årligt.

Egedal kommune lægger op til opfølgningsmøder hver 3. måned, hvilket opfylder lovens krav jf. § 70, stk. 1. Samtidig er der udarbejdet et skema/årshjul ifm. nyanbringelser med forskellige ugeangivelser. Ankestyrelsen anbefaler, at der skal være opmærksomhed på, at forældrene inddrages i forbindelse med møder om revidering af handleplaner/opfølgningssamtaler, så henholdsvis 3 og 6 måneders opfølgningerne opfyldes.

Mappe - Kvalitetsstandarder

- PDF (Kompetenceplan – kvalitetsstandarder)
- PDF (Leverandør og ydelse)
- PDF (ydelseskatalog 2019)

*"Merudgifter til børn og unge under 18 år (servicelovens § 41): - Minimumsbeløb pr. år = 4.900kr.
- De månedlige merudgifter deles med nærmeste 100 kr."*

Vi bemærker hertil, at minimumsgrænsen for retten til dækning af merudgifter i 2019 er 4.945 kr. (dette beløb skal ikke deles med nærmeste 100)

Mappe - Ledelse

- Koncept for ledelsestilsyn
- Beskrivelse af faggruppemøder
- Funktionsbeskrivelse for teamleder

Ingen bemærkninger.

Mappe – Organisationsdiagram

Ingen bemærkninger

Mappe – Politikker

- Handicappolitik
- Børne- og ungepolitik

Ingen bemærkninger.

Mappe – Skabeloner

Vi bemærker, at Egedal Kommune med fordel kan ændre dens klagevejledning så det fremgår, at klagen skal indgives inden fire uger efter, at borger har modtaget afgørelsen. Dette med henblik på at sikre, at der altid gives en korrekt klagevejledning.

Vi bemærker også, at der generelt i skabelonerne henvises til ikke opdaterede retsregler, herunder lovebekendtgørelser, bekendtgørelser mv.

Endelig bemærker vi, at principmeddelelse C-19-04 som er nævnt som i skabelonen vedr. tabt arbejdsfortjeneste er historisk. Denne er erstattet af principmeddelelse 23-17.

Aktuelt retsgrundlag:

Serviceoven (LBK nr. 798 af 07/08/2019)

Bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom (BEK nr. 1245 af 13/11/2017)

Retssikkerhedsloven (LBK nr. 826 af 16/08/2019)

Bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område (BEK nr. 227 af 11/03/2019)

Derudover henviser Egedal Kommune i afsnittet om "retsregler" til *merudgiftsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige tilværelse)* - Vi bemærker hertil, at denne alene finder henvendelse på voksenområdet.

Der henvises flere steder til *punkt 168 i vejledningen om særlig støtte til børn og unge og deres familier*. Det anførte stemmer dog ikke ens med punkt 168 i vejledningen, som beskriver betingelsen om, at barnet forsørges i hjemmet. Dette bør tilrettes.

Endelig er det beskrevet i arbejdsgangbeskrivelse for så vist angår "*indkomne ansøgninger i råd og vejledningsteamet*"; Eftersom rådgivningen også kan være anonym, lægger Ankestyrelsen til grund, at der ved anonym rådgivning ikke modtages kontaktoplysninger mm. fra personen.

Mappe – Tæt på Tværs – Egemodellen

Ingen bemærkninger

Mappe - Årshjul

Ingen bemærkninger

Hjemmesideanalyse

- PDF Forældre til børn og unge med handicap

<https://www.egedalkommune.dk/borger/omsorg-stoette-og-tilbud/hjaelp-til-fysisk-og-psykisk-handicap/boern-og-unge-med-handicap/>

"Merudgiftsydelsen fastsættes med udgangspunkt i et standardbeløb. Beløbet bliver statsligt reguleret en gang årligt med satsreguleringsprocenten. Reguleringen finder i kommunen sted i forbindelse med den årlige opfølgning. For at modtage merudgifter skal de godkendte udgifter overstige en bagatelgrænse som for 2012 er på 4.368 kr. årligt."

Vi bemærker, at det er den lovfastsatte minimumsgrænse, som reguleres en gang årlig – merudgiftsydelsen udregnes på baggrund af sandsynliggjorte merudgifter, og satsreguleres ikke.

"Det er også muligt at modtage tabt arbejdsfortjeneste i en kortere periode, f.eks. i forbindelse med en hospitalsindlæggelse, eller ved kontrol og behandling der overstiger 6 gange på et år."

Vi henviser i forlængelse heraf til principmeddelelse 69-16, hvoraf bl.a. fremgår, at tabt arbejdsfortjeneste på enkelt dage kan ydes i forbindelse med de møder, undersøgelser, kontroller m.v., som er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse. Der ydes kun tabt arbejdsfortjeneste til det fravær, der er nødvendiggjort af mødet, undersøgelsen eller kontrollen, og ikke nødvendigvis til hele arbejdsdage. Der ydes eksempelvis ikke tabt arbejdsfortjeneste til et fravær, der er begrundet i krav fra forælderen om, at der kun kan bevilges fravær på hele dage. Der ydes kun tabt arbejdsfortjeneste i det omfang møderne, undersøgelserne, kontrollerne m.v. ikke kan placeres uden for forældrenes arbejdstid.

Det fremgår endvidere, at der kun kan ydes tabt arbejdsfortjeneste, hvis der er tale om fravær i betydeligt omfang. Det afhænger af en konkret vurdering, om der er tale om fravær i betydeligt omfang. Et fravær svarende til sammenlagt 2-3 arbejdsdage om året anses normalt ikke for at være et fravær i betydeligt omfang.

- Aflastning. Aflastning finder som oftest sted hos en godkendt plejefamilie eller i en særlig aflastningsinstitution.

- Formålet med aflastning er at børn og unge med et handicap kan blive boende hjemme i videst muligt omfang. Aflastning kan f.eks. være aflastning af forældrene, så der er plads til søskende, at klare de gøremål der ikke er rum til i hverdagen, støtte i opdragelsen eller forskellige former for optræning af barnet.

Vi bemærker hertil, at det er vores umiddelbare opfattelse, at "støtte i opdragelsen eller forskellige former for optræning af barnet" falder uden for anvendelsesområdet for § 44 jf. § 84, stk. 1. Da formålet hermed er at aflaste den øvrige familie. Vi kan baggrund af formuleringen ikke vurdere efter hvilken bestemmelse i serviceloven hjælpen i så fald vil kunne bevilges, men kommunen skal være opmærksom på hvorvidt det er relevant at vurdere behovet efter fx servicelovens § 52 eller § 86, stk. 2.

Dernæst kunne kommunen med fordel gøre opmærksom på muligheden for at få hjælp i form af afløsning i hjemmet, som § 44 jf. § 84, stk. 1 tillige giver mulighed for.

Kvalitetsstandard for handicapkompenserende ydelser på børneområdet

Det fremgår af side 15 (samt andet fremsendt materiel), at

"Langvarige lidelser betyder ikke, at der er tale om en uhelbredelig lidelse, men som hovedregel vare lidelsen minimum et år."

Vi bemærker hertil, at Ankerstyrelsen i principmeddelelse 30-18 har gjort endeligt op med, at forældre ikke kan modtage hjælp efter servicelovens § 41 og § 42 på baggrund af, at familien er "særlig tungt belastet" i en kortere periode. Hvis forældrene er særlig tungt belastet i en periode (under et år), kan hjælp efter barselsloven dog være en mulighed, men ikke efter servicelovens §§ 41 og 42.

Det fremgår af side 16, at

"Merudgifterne fastsættes ud fra socialministeriets retningslinjer og takster. Der tages altid udgangspunkt i de sandsynliggjorte og nødvendige merudgifter."

Ydelsen er enten en kontant ydelse eller en naturalieydelse. Ydelsen er skattefri og uafhængig af modtagerens indkomst og formue."

"Bevillingen er gyldig fra den 1. i måneden efter ansøgningstidspunktet, uanset sagsbehandlingstiden."

I udmåling af merudgifter tages der altid højde for om dele af opgaven kan løses af en eventuel ægtefælle/samlever eller børn."

"Engangsudgifter skal altid søges inden udgiften er afholdt, og det er et krav at borgeren allerede er berettiget til løbende merudgifter."

Vi bemærker hertil, at merudgiftsydelsen altid er en kontant ydelse, i modsætning til fx hjælp efter § 44 jf. § 84, som er en naturalydelse (se principmeddelelse 67-17 for så vidt angår naturalydelse).

Vi bemærker også, at hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, har borger ret til dækning af nødvendige merudgifter med virkning fra ansøgningstidspunktet, medmindre der er grundlag for at fravige det almindelige socialretlige princip om, at der først kan ydes hjælp fra ansøgningstidspunktet. Vi finder videre, at kommunen skal være påpasselig med at tillægge det betydning, i forbindelse med udmåling af merudgifter, om dele af opgaven kan løses af en eventuel ægtefælle/samlever eller børn. Det afgørende i forbindelse med udmåling af merudgifter på børneområdet er, om forældrene afholder udgifter som overstiger den udgift andre forældre til børn uden funktionsnedsættelse afholder.

Endelig bemærker vi, at det er vores umiddelbare opfattelse, at en borger kan have ret til dækning af en engangsudgift i medfør af merudgiftsreglerne, selvom vedkommende ikke er berettiget til løbende merudgifter. Dette fx hvis engangsydelsen i sig selv overstiger den lovfastede minimumsgrænse, eller bevirker, at familiens samlede merudgifter kommer over minimumsgrænsen.

Det fremgår af side 17, 18, 19,20 at

Der i forbindelse med udmåling af merudgifter til fx *kost og diætpræparater, medicin, beklædning, vask mv.* tages udgangspunkt i nogle på forhånd fastsatte belastningsgrader, som skal være opfyldt før, der kan bevilliges merudgifter til fx medicin mv. Vi bemærker hertil, at det efter vores opfattelse strider imod forbuddet om at sætte skøn under regel. Kommunen skal i hvert enkelt tilfælde foretage en konkret og individuel vurdering af det ansøgte. Der vil således fx kunne bevilliges merudgifter til medicin, hvis barnet har en belastningsgrad på 1 (inden for sundhed og

helbred), såfremt de øvrige betingelser herfor i øvrigt er opfyldt. Det kan i den forbindelse således ikke opstilles som betingelse, at barnet har en belastningsgrad 2.

Vi bemærker også, at der i dag automatisk gives tilskud til tilskudsberettiget medicin. Det er således ikke længere aktuelt at søge om et kronikertilskud.

Det fremgår af side 22, at

"Der er enkelte undtagelser til fravigelse af personkredsen. Det drejer sig bl.a. om børn med diabetes"

Vi bemærker hertil, at det i alle tilfælde er en betingelse for retten til dækning af nødvendige merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, at forældrene er omfattet af personkredsen.

Det fremgår af side 23, 24, 25 at

"Det skal være sandsynliggjort, at der skal deltages i nødvendige kontroller/behandling på hospitalet, som overstiger 3-4 gange årligt"

Vi henviser igen til principmeddelelse 69-16, hvoraf fremgår, at der kun kan ydes tabt arbejdsfortjeneste, hvis der er tale om fravær i betydeligt omfang. Det afhænger af en konkret vurdering, om der er tale om fravær i betydeligt omfang. Et fravær svarende til sammenlagt 2-3 arbejdsdage om året anses normalt ikke for at være et fravær i betydeligt omfang.

Side 23, 24, 25

Vi bemærker, at der i forbindelse med udmåling af tabt arbejdsfortjeneste, skal foretages en konkret og individuel vurdering af i hvilket omfang der er et nødvendigt pasningsbehov.

Vi finder på baggrund heraf, at udmåling af tabt arbejdsfortjeneste ikke kan fastsættes alene på baggrund af forudbestemte belastningsgrader. Tager kommunen alene udgangspunkt heri, er der risiko for, at borger enten bliver over - eller underkompenseret. Kommunen skal, som ovenfor nævnt, forholde sig til det konkrete pasningsbehov, herunder inddrage oplysninger om eventuel anden bevilliget hjælp fx i form af afløsning/aflastning, støtte/kontaktperson, skole/behandlingstilbud mv. idet anden bevilliget hjælp i så fald vil have indflydelse på pasningsbehovet/behovet for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag 4: Oversigt over kommunens tilsendte materialer

1. Organisationsdiagram

Organisationsdiagram for kommunen som helhed samt for handicapområdet på team- og medarbejderniveau samt eventuelle tværgående funktioner, der understøtter arbejdet på handicapområdet (økonomi eller administrative funktioner).

Sammensætning af personale på handicapområdet (myndighed), herunder antal ansatte (ledelse og medarbejdere) samt opdeling i grupper eller teams.

Medsendte bilag:

- 1.a: Organisationsdiagram.

2. Politikker, strategier og øvrige overordnede styringsdokumenter

Politikker, strategier og øvrige overordnede styringsdokumenter, der relaterer sig til handicapområdet (eksempelvis kommunens børne- og ungepolitik, handicappolitik, beskæftigelsespolitik eller sundhedspolitik). Det kan også handle om overordnede masterplaner, udviklingsplaner, udviklingskontrakter og aftaler eller andet, som sætter rammer og retning for kommunens arbejde på handicapområdet.

Medsendte bilag:

- 2.a: Sammenhængende børne- og ungepolitik
- 2.b: Handicappolitik.

3. Kvalitetsstandarder, serviceniveau, ydelseskatalog

Kvalitetsstandarder, serviceniveaubeskrivelser både politisk vedtagne og eventuelle viderebearbejdnings til administrativt brug. Det kan også være indsats- eller ydelseskataloger eller beskrivelser, der definerer kommunes ydelser eller ydelsespakker.

Medsendte bilag:

- 3.a: Ydelseskatalog 2019
- 3.b: Leverandør og ydelse
- 3.c: Kompetenceplan – kvalitetsstandarder.

4. Administrationsgrundlag

Kommunens samlede eller forvaltningens særskilte administrationsgrundlag for handicapområdet. Overordnede styringsredskaber, der understøtter ensartede retningslinjer og arbejdsgange.

Beskrivelser af det fælles faglige grundlag for sagsbehandlingen på handicapområdet. Beskrivelser af de processer, arbejdsgange og retningslinjer det er besluttet at arbejde efter i sagsbehandlingen på handicapområdet. Det kan eksempelvis være beskrivelser af: Arbejdsgange og sagsgange fra åbning til afslutning af sag. Metoder og redskaber som anvendes i sagsbehandlingen. Beskrivelser af borgerinddragelse i borgernes indgang til kommunen. Beskrivelse af visitationsprocedurer. Beskrivelse af, hvordan og efter hvilke principper sager visiteres til den enkelte sagsbehandler. Beskrivelse af procedurer for overgang fra barn til voksen. Skabelon for afholdelse af teammøder og afdelingsmøder med sagsbehandlerne og eventuelle faste punkter på disse. Beskrivelser af praksis for faglig ledelse, faglig sparring og supervision.

Medsendte bilag:

- 4.a: Årshjul – Handicap børn
- 4.b: Sagsbehandlingsværktøj
- 4.c: Hjælpevejledning til årshjulet
- 4.d: Tæt på tværs – Egemodellen.

Skabeloner:

- 4.1: Screenshot, § 41, § 42
- 4.2: Delvis bevilling § 41
- 4.3: Bevilling § 42
- 4.4: Ansøgning
- 4.5: Afslag § 41.

Arbejdsgange og hjælpevejledninger:

- 4.1a: Tæt på tværs – Rammer for iværksættelse
- 4.1b: Screening ved henvendelse – børn
- 4.1c: Samtaleforløb Tofteparken
- 4.1d: Råd og vejledning – børn
- 4.1e: Overlevering af sager mellem teams
- 4.1f: Overgang fra barn til voksen + overlevering
- 4.1g: Kriterier, der vurderes efter ved underretning
- 4.1h: Kompetencefordeling
- 4.1i: Inddragende netværksmøder
- 4.1j: Hjælpevejledning - tidsforbrug
- 4.1k: Hjælpevejledning – opfølgning.

§44, aflastning:

- 4.2a: DUBU – Sender sag til personalecenter
- 4.2b: DUBU – Send kvitteringsbrev
- 4.2c: DUBU – Modtag oplysninger fra borger
- 4.2d: DUBU – Modtag ansøgning
- 4.2e: DUBU – Journalisér indkaldelse af borger
- 4.2f: DUBU – Journalisér henvendelse
- 4.2g: DUBU – Anmod om oplysninger fra borger
- 4.2h: DUBU – Afgørelse
- 4.2i: § 44 aflastning – Forside.

§ 42, tabt arbejdsfortjeneste:

- 4.3a: Kvalitetsstandarder
- 4.3b: DUBU – Umiddelbar vurdering
- 4.3c: DUBU – Send kvitteringsbrev
- 4.3d: DUBU – Notat efter møde
- 4.3e: DUBU – Modtag oplysninger fra borger
- 4.3f: DUBU – Journalisér indkaldelse af borger
- 4.3g: DUBU – Journalisér henvendelse
- 4.3h: DUBU – Anmod om oplysninger fra borger
- 4.3i: DUBU – Afgørelse
- 4.3j: Ansøgning om TA
- 4.3k: Anmodning om oplysninger fra sundhed
- 4.3l: § 42 – tabt arbejdsfortjeneste.

§ 41, merudgifter:

- 4.4a: Merudgifter – Ydelseskatalog Serviceloven
- 4.4b: Merudgifter - Nye sager og opfølgning
- 4.4c: Generel sagsbehandling af merudgifter
- 4.4d: DUBU – Umiddelbar vurdering
- 4.4e: DUBU – Send kvitteringsbrev
- 4.4f: DUBU – Modtag status
- 4.4g: Anmodning om lægeoplysninger
- 4.4h: § 41 – Merudgifter Forside.

Flows:

- 4.5a: § 41
- 4.5b: § 42
- 4.5c: § 43.

5. Kompetenceplaner

Kompetenceplaner på afdelings- og teamniveau, bevillingskompetenceplaner, funktionsbeskrivelser både på ledelses- og medarbejderniveau.

Medsendte bilag:

Ingen

6. Personaleudvikling

Strategier og planer for medarbejdernes faglige kompetenceudvikling med relevans for handicapområdet.

Medsendte bilag:

Ingen

7. Samarbejde mellem handicapområdet og øvrige interne samarbejdsparter

Beskrivelser af de relevante snitflader til handicapområdet samt af, hvordan der samarbejdes for at sikre videndeling og sammenhæng i indsatsen på tværs af områderne. Det kan eksempelvis være i forhold til børnehandicapområder, UU-vejledningen, udsatte voksne, sundhed og ældre samt beskæftigelse.

Medsendte bilag:

Ingen

8. Ledelsesinformation – oversiger over ledelsesrapportering

Vedrører ledelsesrapporteringen på handicapområdet. Herunder seneste budgetopfølgning og øvrig ledelsesinformation til den politiske og administrative ledelse. Beskrivelser af, hvordan ledelsesinformation på voksenhandicapområdet dannes, og hvordan ledelsesinformation tilgås og anvendes af politikere, ledere og medarbejdere til udvikling af handicapområdet.

Medsendte bilag:

- 8.a: Funktionsbeskrivelse for teamleder
- 8.b: Beskrivelse af faggruppemøder
- 8.c: Koncept for ledelsestilsyn.

9. Andre materialer der ikke er nævnt i ovenstående

Egedal Kommune har sendt følgende materiale om udredning og samarbejde med udfører den 30. januar 2020:

- Rammerne for samarbejdet mellem udfører og myndighed børn
- Sparringsmødet med Tofteparken
- Arbejdsgang ved sager om inkontinens eller sårplejeprodukter
- Beskrivelse af rammerne for inddragende netværksmøder
- Bekymringsbarometer tekst – skabelon
- Bekymringsbarometer med ydelser.

Bilag 5: Beskrivelse af taskforcen

Præsentation af taskforcen på handicapområdet

Det overordnede formål med taskforcen er at bidrage til en positiv udvikling af kvaliteten i kommunernes sagsbehandling på enten børne- eller voksenhandicapområdet. Taskforcen skal desuden hjælpe kommunerne med at sikre et mere helhedsorienteret perspektiv på sagsbehandlingen samt fremme læring og faglig udvikling.

Taskforcen tilbyder både korte lærings- og formidlingsforløb, der skal give viden om og indsigt i et afgrænset tema samt længerevarende analyse- og udviklingsforløb, hvor taskforcen på baggrund af en analyse af kommunen, indgår i et samarbejde med kommunen om at understøtte en positiv udvikling af kvaliteten i kommunens sagsbehandling på handicapområdet.

Taskforcen kan hjælpe kommunerne med at pege på udviklingsområder, men det er entydigt kommunernes ansvar at overholde lovgivningen på området. Det er også kommunernes ansvar at udarbejde og gennemføre en udviklingsplan på baggrund af taskforcens analyser og anbefalinger.

Taskforcen består af medarbejdere fra Socialstyrelsen og Ankestyrelsen. De allerede eksisterende tilbud i Ankestyrelsen og Socialstyrelsen tænkes ind som delelementer i et samlet udviklingsforløb efter behov og relevans.

Analysens formål

Denne rapport er resultatet af taskforcens analyse af Egedal Kommunes sagsbehandling på voksenhandicapområdet. Formålet med rapporten er at bidrage til læring og udvikling i Egedal Kommune, ved at pege på forhold, der fremstår velfungerende, og som vurderes at være en styrke ved kommunens indsats, samt hvilke forhold der er udfordrende for kommunen. Rapporten ser på mulighederne for udvikling eller forbedring af den daglige praksis i forhold til sagsbehandlingen eller de retningslinjer, der er lagt herfor. Der er taget udgangspunkt i aktuel viden om nærværende og tidligere praksis i Egedal Kommune set i et fremadrettet perspektiv. På baggrund af analysen og med udgangspunkt i de identificerede udfordringer giver taskforcen en række anbefalinger, som Egedal Kommune efterfølgende kan adressere i den udviklingsplan, som kommunen kan udarbejde.

Analysen er baseret på forskellige datakilder:

- En **juridisk sagsgennemgang** af 20 sager på børnehandicapområdet inden for paragrafferne §§ 11, 32, 41, 42, 44 jf. 84, stk. 1, 50 og 52. Sagerne er fremsendt af Egedal Kommune på baggrund af kriterier angivet af Ankestyrelsen. Se bilag 1.
- En **socialfaglig vurdering** af fem af de 20 sager. Se bilag 2.
- **Materialesamling** fremsendt af Egedal Kommune den 8. november 2019. Oversigt over det fremsendte materiale fremgår af bilag 4.
- En **juridisk gennemgang af kommunens materialer**. Se bilag 3.

- En **selvevaluering** udfyldt af Egedal Kommune. Selvevalueringen er udfyldt af nøglepersoner i kommunen og fremsendt den 8. november 2019.
- En **indledende temadag** afholdt i Egedal Kommune den 7. november 2019 mellem repræsentanter fra kommunens børnehandicapområde og taskforcen.
- **Interviews med forældre til børn og unge**, der modtager ydelser fra handicapområdet, foretaget den 22. oktober 2019 (i rapporten benævnt "borgerinterviews").
- En række **semistrukturerede kvalitative gruppeinterviews** foretaget den 7. og 8. januar 2020 i Egedal Kommune. Taskforcen har interviewet følgende:
  - Øverste administrative ledelse (i rapporten benævnt "øverste ledelse")
  - Mellemlidelse (i rapporten benævnt "mellemlidelse")
  - Sagsbehandlere fra børnehandicapområdet (i rapporten benævnt "rådgivere")
  - Stabsmedarbejdere (i rapporten benævnt "stab")
  - Repræsentanter fra voksenhandicapområdet (i rapporten benævnt "voksenhandicap")
  - Interne kommunale udførere på handicapområdet (i rapporten benævnt "udfører")
  - Interne kommunale samarbejdsparter (i rapporten benævnt "interne samarbejdsparter")
  - Repræsentanter fra kommunens handicapråd (i rapporten benævnt "handicaprådet")

De analyser og vurderinger, der er foretaget i analysen, koncentrerer sig om syv centrale temaer og foretages på baggrund af juridisk og socialfaglig viden, samt aktuelt bedste viden om praksis på området. De syv temaer er politik og strategi, faglig ledelse og sparring, udredning vurdering og afgørelse, handleplan og bestilling, opfølgning, helhed og sammenhæng, ledelsesinformation og styring. Hvert tema har nogle underliggende kriterier, som taskforcen vurderer kommunen på.

Det videre forløb på baggrund af taskforcens analyse

Med afsæt i taskforcens analyse fortsætter kommunen samarbejdet med taskforcen i et udviklingsforløb. Der kan eventuelt udarbejdes en samarbejdsaftale med kommunen, hvis forhold taler for det. Kommunen udarbejder en udviklingsplan, som sætter rammen for dette samarbejde. Formålet med udviklingsplanen er at formulere en klar målsætning og klare succeskriterier for udviklingsforløbet på baggrund af analysen. Det forudsætter, at der eksisterer en fælles forståelse af opgaven mellem kommunen og taskforcen, og de forpligtelser begge parter har i et sådan samarbejde.

Taskforcens bidrag i udviklingsforløbet vil ske i tæt dialog med kommunen. I udviklingsforløbet er det kommunen, der driver udviklingsprojektet med sparring fra taskforcen på statusmøder hver 2. måned, hvor der følges op på fremdriften i projekterne. I de mellemliggende perioder har kommunen mulighed for at få socialfaglig sparring og juridisk sparring fra Ankestyrelsen gennem Socialstyrelsen på materialer, der udarbejdes eller videreudvikles i forløbet. I udviklingsforløbet tilbydes kommunen desuden to korte formidlings- og læringsforløb af relevans for kommunes udviklingsplan.

Som en del af opfølgningen på udviklingsforløbet foretager Ankestyrelsen og VISO efter 15 måneder en statusmåling af et antal konkrete sager på børnehandicapområdet med henblik på at vurdere udviklingen i kvaliteten af kommunens sagsbehandling.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen

Edisonsvej 1

5000 Odense C

Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk

April 2020